

Vlaams Partnerschap
DUAAL LEREN

Vlaams Partnerschap Duaal Leren

Jaarrapport 2022-2023

INHOUD

1	Voorwoord.....	4
2	Inleiding.....	6
3	Verklarende woordenlijst.....	7
4	Stand van zaken duaal en alternerend leren.....	12
4.1	Secundair onderwijs	12
4.1.1	Opleidingen, programmaties en aanbieders	12
4.1.2	Inschrijvingen	15
4.1.3	Erkende leerwerkplekken	17
4.1.4	Overeenkomsten	23
4.2	Volwassenenonderwijs	27
4.2.1	Opleidingen en aanbieders	27
4.2.2	Inschrijvingen	28
4.2.3	Erkende leerwerkplekken	29
4.2.4	Overeenkomsten	30
5	Werking van de partnerschappen.....	32
5.1	Vlaams partnerschap duaal leren	32
5.2	Sectorale partnerschappen	35
5.2.1	Opstart sectoraal partnerschap Bedienden	35
5.2.2	Rapportering over de werking van de sectorale partnerschappen	35
5.3	Uitbreiding aanbod aan kwalitatieve leerwerkplekken	37
5.4	Mobiliseren	37
5.5	Erkennen	38
5.5.1	Ingediende erkenningsaanvragen	38
5.5.2	Behandeling van erkenningsaanvragen	40
5.6	Opvolging en begeleiding na erkenning	44
5.6.1	Opvolging van erkende ondernemingen en vestigingen	44
5.6.2	Opvolging van mentoren	48
5.6.3	Opvolging van overeenkomsten	51

5.7	Einde van de erkenning en hernieuwen van afgelopen erkenningen	53
5.7.1	Stopzettingen	53
5.7.2	Afgelopen erkenningen	53
6	Werking van de beroepscommissie	57
7	Samenwerkingen	58
7.1	Intersectorale samenwerking	58
7.2	Samenwerking met andere regio's	59
7.2.1	Samenwerking met Wallonië/Brussels Hoofdstedelijk Gewest	59
7.2.2	Samenwerking met Nederland	60
8	Samenvatting	61
9	Bijlagen	63
9.1	Bijlage 1 – Overzicht onderwerpen besproken door het Vlaams Partnerschap Duaal Leren	63
9.2	Bijlage 2 – Inschrijvingen duaal leren in het secundair onderwijs naar standaardtraject en schooljaar	65
9.3	Bijlage 3 – Goedgekeurde en geldige erkenningen per opleiding	68
9.4	Bijlage 4 – Standaardtrajecten in het secundair onderwijs zonder inschrijvingen in 2022-2023	78
9.5	Bijlage 5 – Goedgekeurde duale opleidingen in het volwassenenonderwijs	79
Colofon		82

1 VOORWOORD

Duaal Leren. Twee keer leren: leren op school en leren op de werkvloer. Heel wat betrokkenen zetten zich hard in om via deze weg te leren, en om er een sterke, kwalitatieve leerweg van te maken. De Vlaamse overheid voorziet een kader waarbinnen het Vlaams Partnerschap Duaal Leren samen met de bevoegde administraties en met de sectorale partnerschappen, mee garant staat voor een kwalitatieve werkplek voor lerenden in duaal leren.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren streeft als regisseur naar een netwerk van voldoende en kwalitatieve leerwerkplekken voor alle leerlingen die kiezen voor een duale of alternerende opleiding. Sinds 1 september 2022 doet het Vlaams Partnerschap dit ook voor cursisten die binnen het volwassenenonderwijs kiezen voor een duale opleiding. Individuele scholen, organisaties in de sector werk en koepelorganisaties leveren een belangrijke bijdrage in het zoeken naar nieuwe werkplekken. Het investeren in het eigen netwerk blijft een belangrijke voorwaarde voor het maken van goede afspraken en het opbouwen van vertrouwen tussen onderwijsprofessionals en mentoren op de werkvloer.

Dit monitoringsrapport biedt een overzicht van de acties die het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en de sectorale partnerschappen hebben opgezet in het schooljaar 2022-2023. Door het informeren van ondernemingen, het inzetten op tijdige erkenningen van leerondernemingen en het opvolgen van mentoren, versterken de sectorale partnerschappen de kwaliteitsvolle leerwerkplekken. Op basis van cijfers van het Departement Werk & Sociale Economie, het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) en het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) is een stand van zaken weergegeven.

Bij de afronding van het rapport zijn er ook al cijfers gekend rond de instroom in duaal leren voor het schooljaar 2023-2024. Duaal leren in het secundair onderwijs heeft nog groeipijnen. Laten we echter niet te snel conclusies trekken. Verschillende processen, zoals de modernisering van het secundair onderwijs, de integratie van Leren & Werken in duaal leren en het installeren van een aanloopfase, maken dat we pas over een paar jaar echt de balans van duaal leren in het secundair onderwijs kunnen opmaken. Ook in het volwassenenonderwijs kent duaal leren een voorzichtige opstart in een beperkt aantal opleidingscentra. Ook hier zullen we duaal leren tijd en ruimte geven om een plaats te vinden in het opleidingslandschap. Vanuit het Partnerschap pleiten we voor vertrouwen in de kracht van duaal leren en voor het blijvend zoeken naar verbetermogelijkheden en het wegwerken van drempels.

Met haar actieplan zette het Vlaams Partnerschap Duaal Leren haar prioriteiten voor het schooljaar 2022-2023 in de verf. Ook in het schooljaar 2023-2024 worden een aantal zaken verder opgenomen. Het Partnerschap plaatst correcte en positieve berichtgeving over duaal leren in het secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs centraal. Goede voorbeelden krijgen de aandacht: scholen die hun 'duale draai' gevonden hebben en ondernemingen met sterke mentoren die hun werkvloer als een krachtige leeromgeving inzetten. We maakten werk van duidelijke monitoring op basis van concrete vragen van de leden van het Partnerschap en werken dit verder uit in de komende schooljaren, met dank aan de betrokken administratieve diensten. Het Partnerschap kijkt uit naar de verdere vormgeving van duaal leren in het hoger onderwijs. Intussen ondernam het stappen rond de afstemming van het regelgevend kader van duaal leren met federale regels. Het actieplan stelt ook dat mentoren en trajectbegeleiders de ruimte moeten krijgen om in tandem kwalitatieve begeleiding te bieden en daarvoor de nodige financiële middelen te ontvangen. Tot slot pleiten we voor een duidelijke profilering en correcte positionering van duaal leren en de aanloopfase.

Als voorzitter van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren ben ik getuige van de grote inzet en actieve betrokkenheid van de verschillende stakeholders bij het overleg. Elk van deze partners doet dit vanuit de eigen deskundigheid en visie, met de bedoeling om samen te werken aan een kwalitatieve leerweg.

Op basis hiervan luidt mijn warme oproep als volgt:

- Ondernemingen en sectoren, kies ook voor duaal leren. Het is een manier om mee vorm te geven aan opleidingen en aan talent van de toekomst. Haal uw banden met scholen aan en probeer samenwerkingen uit. Geef mentoren voldoende ruimte om zich te versterken in deze rol en volop te gaan voor kwaliteit in de begeleiding van de lerende.
- Scholen en opleidingscentra, kies ook voor duaal leren. Ga te rade bij collega's in uw regio of netwerk en leer van hun inspirerende praktijken. Bouw verder op elkaars lessen. Geef onderwijsprofessionals de ruimte om een kwaliteitsvol traject waar te maken, op de lesplek en in tandem met de werkvloer in een regionale arbeidsmarkt.
- Beleidsmakers, met duaal leren formuleert u over beleidsdomeinen heen een antwoord op noden binnen onderwijs en arbeidsmarkt. Steun alle talenten die deze leerweg volgen en ook alle betrokkenen die zich hiervoor inzetten.

Vriendelijke groet

prof. dr. Frank Baert
Voorzitter Vlaams Partnerschap Duaal Leren

2 INLEIDING

Voorliggend jaaroverzicht is een monitoringsrapport over duaal en alternerend leren. Duaal en alternerend leren zijn leermethodes waarbij het aanleren van algemene en beroepsspecifieke competenties plaatsvindt op een leerwerkplek bij een onderneming en bij een opleidingsverstrekker. Het betreft duaal leren en Leren en Werken in het secundair onderwijs en duaal leren in het volwassenenonderwijs. Dit rapport bevat geen cijfers over de aanloopfase. De rapporteringsperiode loopt van 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2023.

Dit jaarrapport focust in het eerste deel op de stand van zaken van duaal en ander alternerend leren in het secundair onderwijs en duaal leren in het volwassenenonderwijs. Dit deel geeft een overzicht van het aantal opleidingen, programmaties, aanbieders, inschrijvingen, overeenkomsten en erkende leerwerkplekken.

Het tweede deel licht de werking en specifieke acties van de partnerschappen voor duaal en alternerend leren toe. Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren kreeg in 2016 bij decreet zeven bevoegdheden toegekend. Deze bevoegdheden omvatten het informeren, mobiliseren, erkennen en ondersteunen van ondernemingen met het oog op een versterking, zowel kwantitatief als kwalitatief, van het aanbod aan werkplekken. Daarnaast is het partnerschap bevoegd voor de controle op de uitvoering van overeenkomsten op de werkplek en voor het opheffen van erkenningen en uitsluiten van ondernemingen. Deze bevoegdheden kunnen gedelegeerd worden aan sectorale partnerschappen. Sectorale partnerschappen zijn samengesteld uit relevante onderwijs- en werkpartners uit de betreffende sector. Vanaf september 2022 werden de bevoegdheden verruimd naar de duale opleidingen binnen het secundair volwassenenonderwijs. In juli 2023 startte het nieuwe sectorale partnerschap Bedienden op. In schooljaar 2022-2023 ondernamen twintig sectorale partnerschappen acties in het kader van duaal en alternerend leren.

Tot slot geeft een samenvatting de voornaamste conclusies van dit jaarrapport weer.

De gegevens in dit rapport komen uit het digitale loket app.werkplekduaal.be van het Departement Werk en Sociale Economie, de databank van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI), de databank DAVINCI van het Agentschap voor Hoger onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Curriculum (AHOVOKS) en de rapportering door de sectorale partnerschappen via een kwantitatieve en kwalitatieve survey.

3 VERKLARENDE WOORDENLIJST

<p>Opleidingen, onderwijsniveaus en stelsels</p>	<p>Dit jaarrapport geeft cijfers over duale en alternerende opleidingen in de onderwijsniveaus secundair onderwijs en volwassenenonderwijs.</p> <p>Een alternerende opleiding is elke opleiding van het voltijds secundair onderwijs en van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, die door de Vlaamse Regering als duaal wordt aangeduid en elke opleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) en in de leertijd. Het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd vormen samen het stelsel Leren en Werken.</p> <p>Een duale opleiding in het secundair volwassenenonderwijs is elke opleiding die door de Vlaamse Regering als duaal wordt aangeduid.</p> <p>Het gaat steeds om opleidingen waarbij contactonderwijs bij een opleidingsverstrekker en opleiding op de werkplek gecombineerd worden. Beide componenten beogen samen de uitvoering van één enkel opleidingsplan en zijn daarom inhoudelijk en organisatorisch op elkaar afgestemd.</p>
<p>Erkenningsaanvragen</p>	<p>Een erkenningsaanvraag is een aanvraag van een onderneming om erkend te worden als leerwerkplek die leerlingen en/of cursisten uit duale en/of alternerende opleidingen mag opleiden op een specifieke vestiging voor een specifieke opleiding. Een erkenningsaanvraag kan ingediend worden door een onderneming of door een gemachtigde.</p> <p>Een erkenningsaanvraag kan volgende statussen hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingediend: Een erkenningsaanvraag die werd ingediend en nog niet werd behandeld. • Dossier onvolledig: Een ingediende erkenningsaanvraag waarvan de behandelaar na controle heeft beslist dat niet alle benodigde documenten werden toegevoegd. De aanvraag is teruggestuurd naar de indiener. • In behandeling: Een ingediende erkenningsaanvraag waarvan de behandelaar na controle heeft beslist dat alle benodigde documenten zijn toegevoegd en die momenteel wordt behandeld door het bevoegde partnerschap. • In wacht: Een erkenningsaanvraag die momenteel niet behandeld kan worden. De behandelaar neemt contact op met de onderneming. • Geannuleerd: Een ingediende erkenningsaanvraag die geannuleerd werd door de onderneming of automatisch geannuleerd werd. Een erkenningsaanvraag wordt automatisch geannuleerd als er 60 dagen na de indieningsdatum nog geen beslissing (goed- of afkeuring) werd geregistreerd, bijvoorbeeld omdat de aanvraag in status 'Dossier onvolledig' of 'In wacht' blijft staan.
<p>Erkenningen</p>	<p>Een erkenning is een erkenningsaanvraag waarvoor de behandelaar een beslissing heeft genomen.</p>

	<p>Een erkenning kan volgende statussen hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afgekeurd: Een erkenning waarvoor de behandelaar heeft beslist dat de onderneming, de vestiging en/of de mentor niet aan alle erkenningscriteria voldoet. • Goedgekeurd: Een erkenning waarvoor de behandelaar heeft beslist dat de onderneming, de vestiging en de mentor(en) aan alle erkenningscriteria voldoen. • Opgeheven: Een erkenning die goedgekeurd was, maar waarvoor de behandelaar heeft beslist dat de onderneming, de vestiging en/of de mentor niet langer aan alle erkenningscriteria voldoet of waarvoor de onderneming haar plichten en verbintenissen niet nakomt. • Stopgezet: Een erkenning die goedgekeurd was, maar die automatisch werd stopgezet omwille van een in KBO geregistreerde stopzetting van vestiging of onderneming, of omdat de opleiding niet langer bestaat. • Afgelopen: Een erkenning die goedgekeurd was, maar waarvan de geldigheidsduur van vijf jaar verstreken is. <p>In enkele tabellen en grafieken worden ook nog volgende gegevens over erkenningen toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duplicaat: Een erkenning die automatisch aangemaakt werd voor een duale opleiding en die gebaseerd is op een oorspronkelijke erkenning voor een gelijkwaardige of onderliggende opleiding uit Leren en Werken. • Hernieuwing: Een erkenning voor een opleiding op een vestiging waarvoor vroeger ook reeds een goedgekeurde erkenning bestond. De onderneming heeft een nieuwe erkenningsaanvraag ingediend voordat de oorspronkelijke erkenning afgelopen is en deze aanvraag werd goedgekeurd. • Goedgekeurd en geldig: Een erkenning waarvoor de behandelaar heeft beslist dat de onderneming, de vestiging en de mentor(en) aan alle erkenningscriteria voldoen en waarvan de startdatum voorbij is en de einddatum nog niet voorbij is. Op bepaalde dashboards wordt voor deze selectie gekozen, om te vermijden dat een oorspronkelijke erkenning en een hernieuwing dubbel worden geteld en een vertekend beeld geven van het aantal mogelijke werkplekken. • Automatisch goedgekeurd: Een erkenning die niet behandeld werd, maar waarvoor de maximale behandeltermijn van 14 dagen voorbij is. De erkenning werd automatisch goedgekeurd.
<p>Mentoropleiding</p>	<p>Sinds 1 september 2019 moet elke mentor een mentoropleiding volgen. De termijn waarbinnen de mentoropleiding gevolgd moet worden is bepaald door het sectorale partnerschap of door het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. Deze termijn mag niet meer bedragen dan een jaar vanaf de erkenning. Het partnerschap bepaalt ook welke mentoropleidingen in aanmerking komen en onder welke voorwaarden een vrijstelling verleend wordt. De behandelaar registreert in het digitale loket de status van de mentoropleiding. Mogelijke statussen zijn:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijgesteld: de mentor voldoet aan de door het partnerschap opgelegde voorwaarden voor vrijstelling (vb. pedagogisch diploma). • Gevolgd: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bij de sector gevolgd: de mentor heeft binnen de door het partnerschap opgelegde termijn de sectorspecifieke mentoropleiding gevolgd. ○ Elders gevolgd: de mentor heeft binnen de door het partnerschap opgelegde termijn een andere mentoropleiding gevolgd. • Op te volgen: de mentor heeft de mentoropleiding nog niet gevolgd, maar de einddatum van de door het partnerschap opgelegde termijn is nog niet verstreken. • Niet gevolgd: de mentor heeft de mentoropleiding niet binnen de door het partnerschap opgelegde termijn gevolgd. • Niet behandeld: de opvolging van de mentoropleiding werd niet gestart, bijvoorbeeld omdat de erkenning werd afgekeurd of omdat de mentor enkel voorkomt in erkenningen ingediend voor 1/9/2019. • Opvolging stopgezet: de opvolging van de mentoropleiding werd stopgezet omdat geen enkele erkenning ingediend vanaf 1/9/2019, waarin de mentor voorkomt nog goedgekeurd is.
<p>Schrapping van mentoren</p>	<p>Een mentor die niet langer aan de erkenningsvoorwaarden voldoet kan geschrapt worden uit de erkenning.</p>
<p>Overeenkomsten</p>	<p>Voor de uitvoering van een alternerende opleiding in het secundair onderwijs kunnen volgende types overeenkomsten gesloten worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overeenkomst van alternerende opleiding (OAO): Een overeenkomst die wordt gesloten tussen drie partijen - namelijk de leerling, de erkende onderneming en de opleidingsverstrekker - voor de uitvoering van de alternerende opleiding en waarbij de leerling gemiddeld op jaarbasis minstens 20 uur per week op de werkplek wordt opgeleid. • Stageovereenkomst alternerende opleiding (SAO): Een overeenkomst die wordt gesloten tussen drie partijen - namelijk de leerling, de erkende onderneming en de opleidingsverstrekker - voor de uitvoering van de alternerende opleiding en waarbij de leerling gemiddeld op jaarbasis minder dan 20 uur per week op de werkplek wordt opgeleid. • Deeltijdse arbeidsovereenkomst (DA): Een overeenkomst die wordt gesloten tussen twee partijen - namelijk de leerling en de erkende onderneming - voor de uitvoering van de alternerende opleiding op de werkplek. • Deeltijdse arbeidsovereenkomst met sociale maribel (DA-SM): Een overeenkomst die wordt gesloten tussen twee partijen - namelijk de leerling en de erkende onderneming - voor de uitvoering van de alternerende opleiding op de werkplek en waarbij de erkende onderneming een onderneming uit de non-profitsector is waarvoor de vermindering in het kader van de sociale maribel geldt.

	<p>Voor de uitvoering van een duale opleiding in het volwassenenonderwijs kunnen volgende types overeenkomsten gesloten worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overeenkomst van duale opleiding statuut (ODOS): Een overeenkomst die wordt gesloten tussen drie partijen - namelijk de cursist, de erkende onderneming en de opleidingsverstrekker - voor de uitvoering van de duale opleiding en waarbij de cursist gemiddeld op jaarbasis minstens 20 uur per week op de werkplek wordt opgeleid. • Overeenkomst van duale opleiding (ODO): Een overeenkomst die wordt gesloten tussen drie partijen - namelijk de cursist, de erkende onderneming en de opleidingsverstrekker - voor de uitvoering van de duale opleiding en waarbij de cursist gemiddeld op jaarbasis minder dan 20 uur per week op de werkplek wordt opgeleid. • Overeenkomst van duale opleiding (werkende - traject bij de eigen werkgever) (ODO(W)): Een overeenkomst die wordt gesloten tussen drie partijen - namelijk de cursist, de erkende onderneming en de opleidingsverstrekker - voor de uitvoering van de duale opleiding en waarbij de cursist al als werknemer aan de slag is bij een werkgever en dus al een arbeidsovereenkomst heeft. Beide partijen komen overeen dat de cursist de werkplekcomponent zal invullen bij de eigen werkgever, tijdens de uren voorzien in de arbeidsovereenkomst. • Deeltijdse arbeidsovereenkomst met sociale maribel (DA-SM): Een overeenkomst die wordt gesloten tussen twee partijen - namelijk de cursist en de erkende onderneming - voor de uitvoering van de duale opleiding op de werkplek en waarbij de erkende onderneming een onderneming uit de non-profitsector is waarvoor de vermindering in het kader van de sociale maribel geldt. <p>De overeenkomsten kunnen volgende statussen hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gestart: Een overeenkomst die reeds geregistreerd werd, maar waarvan de startdatum nog niet bereikt is. • Geannuleerd: Een geregistreerde overeenkomst die op vraag van de opleidingsverstrekker of onderneming geannuleerd werd. • Lopend: Een overeenkomst waarvan de startdatum voorbij is en de einddatum nog niet bereikt is. • Afgelopen: Een overeenkomst die heeft gelopen tot de voorziene einddatum. • Vroegtijdig beëindigd: Een overeenkomst die vroeger beëindigd werd dan de voorziene einddatum. • Gearchiveerd: Een overeenkomst wordt gearchiveerd twee jaar na het einde van het schooljaar waarin de overeenkomst beëindigd is. De archivering van overeenkomsten gebeurt steeds op 31/08.
<p>Partnerschappen</p>	<p>Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren is bevoegd voor de erkenning van een onderneming als kwaliteitsvolle leerwerkplek in het kader van duale en alternerende opleidingen.</p>

	<p>Daarnaast is het partnerschap ook bevoegd voor de controle op de uitvoering van de overeenkomsten op de leerwerkplek, het informeren van ondernemingen over duaal leren, het ondersteunen en mobiliseren van ondernemingen in functie van het aanbod van werkplekken. Het partnerschap geeft ook advies over duaal leren en stelt jaarlijks een monitoringsrapport op.</p> <p>Het Vlaams Partnerschap kan deze bevoegdheden delegeren aan sectorale partnerschappen of aan het Departement Werk en Sociale Economie via samenwerkingsakkoorden.</p> <p>Behandelend partnerschap: Een erkenningsaanvraag wordt voor behandeling toegewezen aan een sectoraal partnerschap of aan het Departement Werk en Sociale Economie. De toewijzing gebeurt op basis van het paritair comiténummer (PC-nummer) of – indien de onderneming geen PC-nummer heeft – op basis van rechtsvorm of een door de indiener opgegeven sector. Dit partnerschap zal nadien ook instaan voor de verdere opvolging van de onderneming, de mentor(opleiding) en de overeenkomsten.</p>
--	---

4 STAND VAN ZAKEN DUAAL EN ALTERNEREND LEREN

4.1 SECUNDAIR ONDERWIJS

4.1.1 Opleidingen, programmaties en aanbieders

4.1.1.1 Opleidingen duaal leren

Duale opleidingen krijgen in het secundair onderwijs vorm op basis van een standaardtraject. Een standaardtraject bepaalt welke competenties de leerling binnen een specifieke opleiding moet leren. Voor elke opleiding werken de onderwijskoepels en -netten, de betrokken sectoren, het Departement Werk en Sociale Economie en de VDAB een standaardtraject uit. Een standaardtraject is gebaseerd op één of meerdere (onderdelen van) beroepskwalificaties, waardoor een goede afstemming met de arbeidsmarkt gerealiseerd wordt.

Schooljaar	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Aantal ontwikkelde standaardtrajecten	7	21	50	79	105	144	190

Tabel 1: Cumulatief aantal ontwikkelde standaardtrajecten per schooljaar. Bron: AGODI.

Sinds 4 mei 2018 is het besluit rond de curriculumdossiers van kracht in het Vlaams secundair onderwijs. Hierin wordt de gefaseerde invoering van curriculumdossiers vastgelegd, die in het kader van de duale opleidingen het standaardtraject zal vervangen. In de curriculumdossiers zijn de doelen die leiden tot een beroepskwalificatie opgenomen, deze doelen zijn een onderwijskundige vertaling van de competenties uit de beroepskwalificaties. Deze vertaling werd aan de sectoren ter goedkeuring voorgelegd.

4.1.1.2 Programmatieaanvragen duaal leren

AGODI ontving in functie van opstart in het schooljaar 2022-2023 voor het gewoon secundair onderwijs 313 ontvankelijke programmatieaanvragen voor 105 verschillende standaardtrajecten. Voor het buitengewoon onderwijs ontving AGODI voor datzelfde schooljaar 70 ontvankelijke programmatieaanvragen voor 13 standaardtrajecten in opleidingsvorm 3.

In het gewoon secundair onderwijs werd voor achttien van de 41 nieuw ontwikkelde standaardtrajecten geen enkele programmatieaanvraag ingediend en in het buitengewoon secundair onderwijs werd voor vier van de zes nieuw ontwikkelde standaardtrajecten in opleidingsvorm 3 geen enkele programmatieaanvraag ingediend.

Het ging om volgende standaardtrajecten, waarvoor geen programmatieaanvraag werd ingediend:

Standaardtraject	Graad/jaar/ niveau/ opleidingsvorm	Details
Matroos zeevisserij duaal	OK2	Nieuw standaardtraject
Medewerker tegelzetwerken en dekvloeren duaal		Nieuw standaardtraject
Monteur metalen gevel- en dakelementen duaal		Nieuw standaardtraject
Productiemedewerker drukken in de printmedia duaal		Nieuw standaardtraject

Rioollegger duaal		Nieuw standaardtraject
Slachthuismedewerker duaal		Nieuw standaardtraject
Vorbewerker carrosserie duaal		Nieuw standaardtraject
Winkelmedewerker duaal		Nieuw standaardtraject
Uitbener-uitsnijder duaal		Nieuw standaardtraject
Dierenzorg duaal	3 ^e graad BSO	Nieuw standaardtraject
Bekapper/hoefsmid duaal	Specialisatiejaar 3 ^e graad BSO	Nieuw standaardtraject
Buitenschrijnwerker aluminium/metaal duaal		Nieuw standaardtraject
Buitenschrijnwerker kunststoffen/PVC duaal		Nieuw standaardtraject
Meubelmaker duaal		Nieuw standaardtraject
Operator stansmachine in de papier- en kartonbewerkende industrie duaal		Nieuw standaardtraject
Operator vouw-plakmachine in de papier- en kartonbewerkende industrie duaal		Nieuw standaardtraject
Restauratievakman schrijnwerk duaal		Nieuw standaardtraject
Biotechnologische en chemische technieken duaal	3 ^e graad TSO	Nieuw standaardtraject
Orthopedietechnieken duaal		Nieuw standaardtraject
Fietshersteller duaal	OV 3	Nieuw standaardtraject
Monteur sanitaire en verwarmingsinstallaties duaal		Nieuw standaardtraject
Paletten- en krattenmaker duaal		Nieuw standaardtraject
Bestuurder interne transportmiddelen duaal		Nieuw standaardtraject

Tabel 2: Nieuwe standaardtrajecten waarvoor geen enkele programmatieaanvraag voor schooljaar 2022-2023 werd ingediend. Bron: AGODI.

Daarnaast is het belangrijk om te wijzen op het recht op concordantie voor heel wat aanbieders van opleidingen in het stelsel Leren en Werken. In het schooljaar 2022-2023 werden de opleidingen binnen DBSO en leertijd op niveau 2^e graad geschrapt, en hadden deze opleidingscentra recht op programmatie van duale opleidingen die concorderen met de geschrapte opleiding. Dit maakt dat deze centra geen programmatie-aanvraag indienden, en de programmatie-aanvragen geen volledig beeld geven van het nieuwe duale aanbod.

Naast de nieuwe programmatieaanvragen en het recht op concordantie van opleidingen, is er ook het bestaand aanbod, dat tijdens het schooljaar 2022-2023 wordt verdergezet.

4.1.1.3 Ingerichte opleidingen en aanbieders duaal leren

Niet elk standaardtraject dat ontwikkeld en geprogrammeerd wordt, wordt vervolgens ook ingericht door een aanbieder. Een aanbieder kan ervoor kiezen een aanbod toch (nog) niet aan te bieden, of het is verder ook mogelijk dat er geen leerlingen inschrijven. In schooljaar 2022-2023 werden 117 standaardtrajecten ingericht. Voor 73 standaardtrajecten was geen enkele inschrijving (zie tabel in de bijlagen).

Schooljaar	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Aantal ontwikkelde standaardtrajecten	7	21	50	79	105	144	190
Aantal ingerichte standaardtrajecten	6	20	40	58	74	101	117

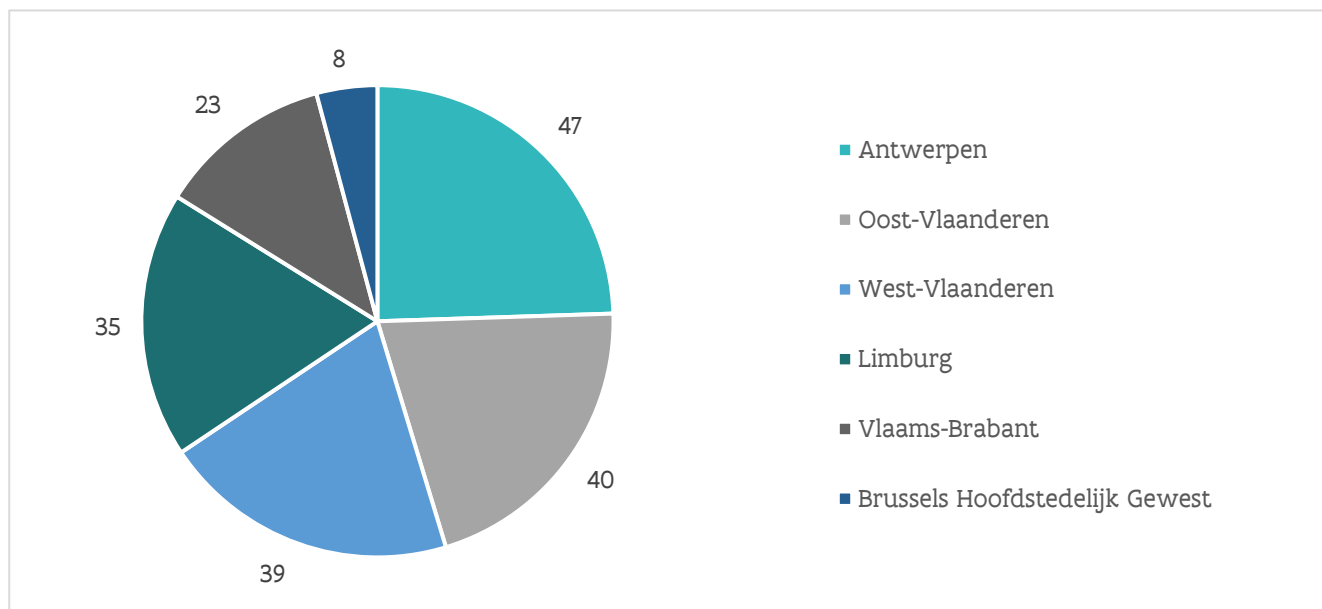
Tabel 3: Cumulatief aantal ontwikkelde en ingerichte standaardtrajecten per schooljaar. Bron: AGODI.

De ingerichte standaardtrajecten in schooljaar 2022-2023 werden aangeboden door 192 unieke aanbieders.

Schooljaar	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Aantal unieke aanbieders	26	63	156	178	186	184	192

Tabel 4: Aantal unieke aanbieders van duaal leren per schooljaar op meetmoment 1 februari. Bron: AGODI.

Deze 192 unieke aanbieders waren gespreid over de verschillende provincies.

Figuur 1: Spreiding van de unieke aanbieders over de provincies. Bron: AGODI.

4.1.1.4 Opleidingen Leren en Werken: integratie in duaal leren

De komende jaren zal het stelsel van Leren en Werken in duaal leren geïntegreerd worden. Het nieuwe aanbod van de Centra voor Deeltijds Onderwijs (CDO's) en Syntra vzw's zal bestaan uit duale studierichtingen en aanloopstructuuronderdelen. Eerst melden de CDO's en Syntra vzw's bij de overheid hoe ze hun nieuwe aanbod willen uitbouwen; dit heet concorderen. In een tweede stap gebeurt de effectieve omzetting, waarbij de oude opleiding Leren en Werken wordt stopgezet en het duale aanbod start. De integratie van het aanbod Leren en Werken naar duaal leren moet tegelijkertijd afgerond zijn met de modernisering van het secundair onderwijs in het schooljaar 2025-2026.

In schooljaar 2022-2023 boden nog steeds 49 CDO's deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) aan. Het betrof 6 autonome CDO's en 43 CDO's als vestiging van een school voor voltijds secundair onderwijs. Daarnaast boden 5 Syntra vzw opleidingen in de Leertijd aan.¹

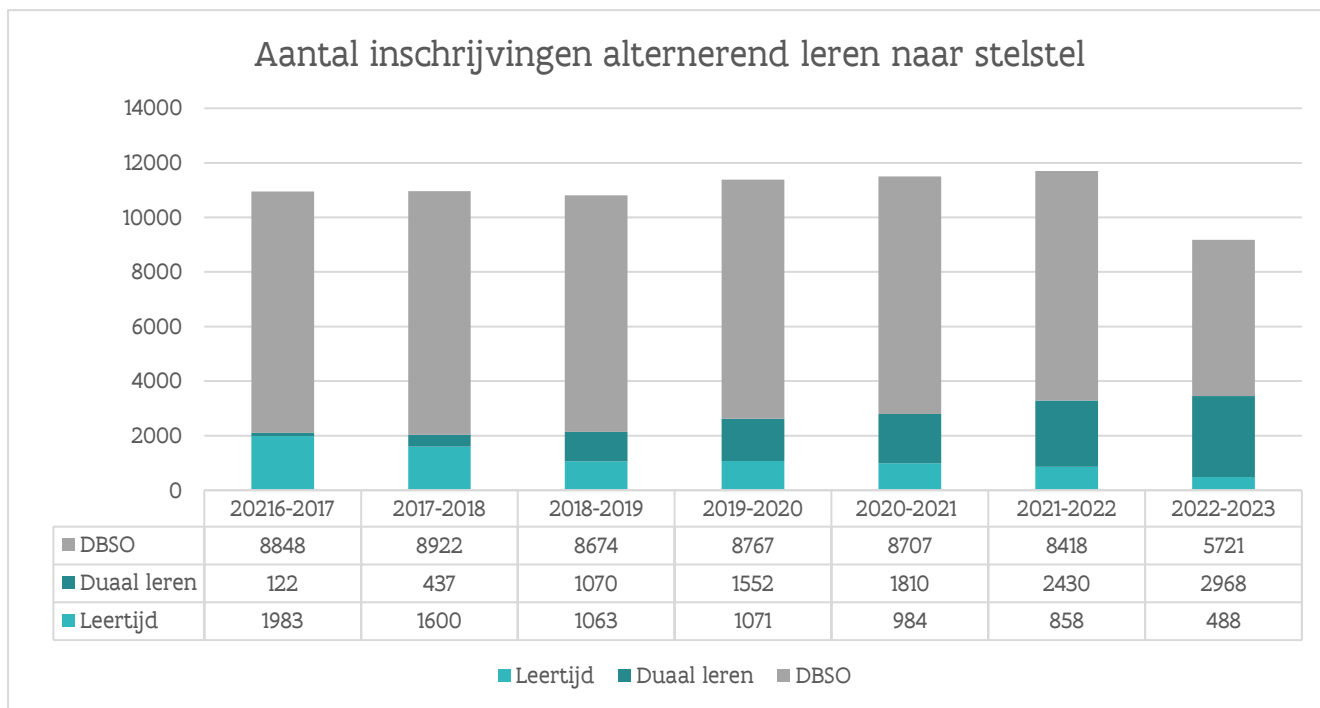
In het kader van de integratie werden op 1 september 2022 104 opleidingen in Leren en Werken geschrapt. Leerlingen die een opleiding gestart zijn vóór deze schrappingsdatum kunnen de opleiding binnen een normaal tijdsbestek en zonder onderbreking verderzetten. Nieuwe leerlingen kunnen zich niet meer inschrijven na de schrappingsdatum, zij kunnen zich in het nieuwe duale aanbod inschrijven.

¹ Bron: AGODI

4.1.2 Inschrijvingen

4.1.2.1 Overzicht inschrijvingen in alternerend leren

Het aantal leerlingen in duaal leren nam in het schooljaar 2022-2023 toe tot 2.968, een stijging van 538 inschrijvingen tegenover schooljaar 2021-2022 (22%). De Leertijd kende een daling van 370 leerlingen (43%) en DBSO een daling van 2.697 leerlingen (32%). De dalende trend in Leren en Werken is al langer ingezet en kent zijn oorzaak in de gefaseerde integratie in duaal leren en aanloopfase.

Figuur 2: Aantal inschrijvingen in DBSO, de Leertijd en duaal leren per schooljaar op officieel meetmoment 1 februari. Bron: AGODI en Dataloep.

4.1.2.2 Diversiteitsgegevens

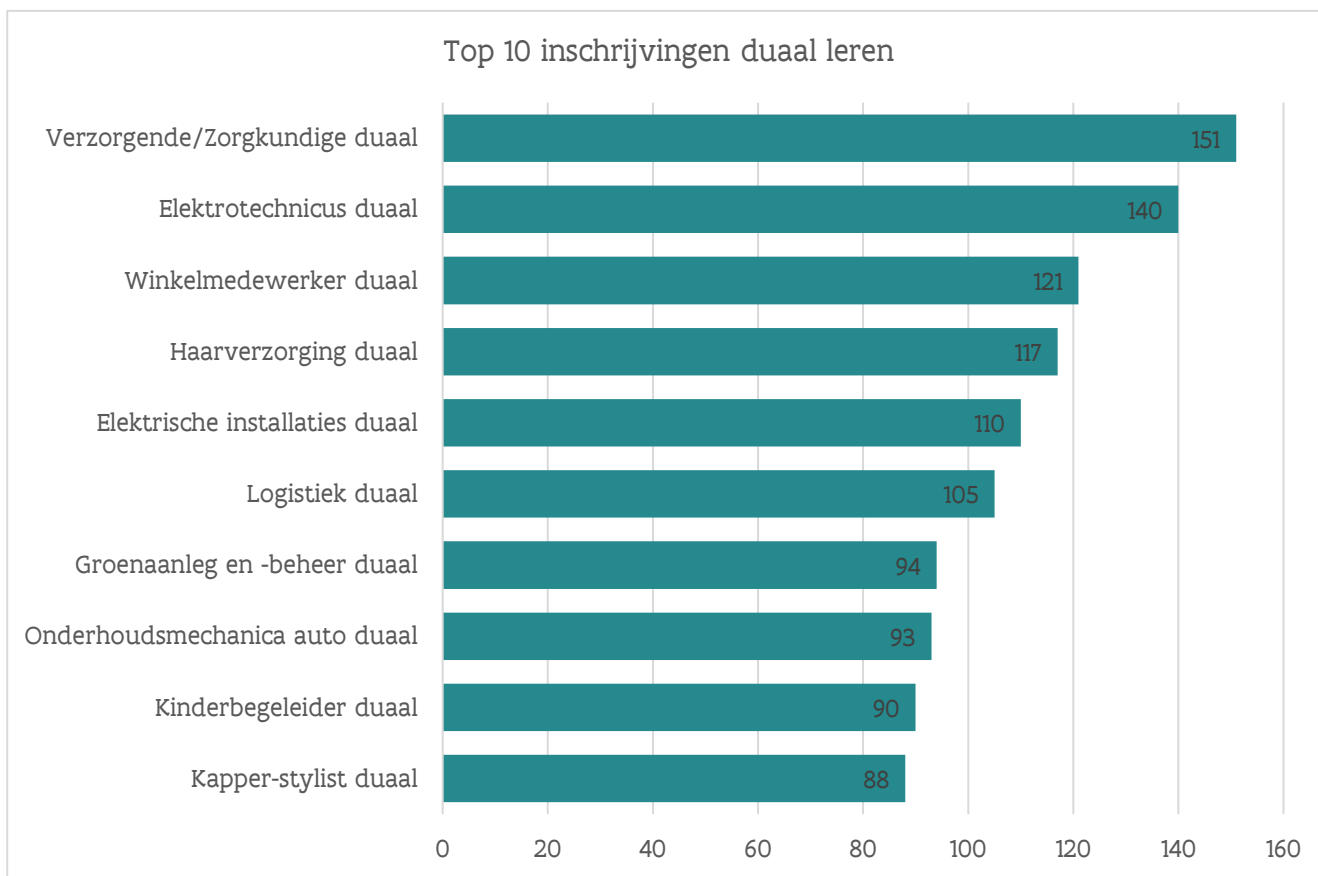
In alle stelsels bleef in schooljaar 2022-2023 de meerderheid van de leerlingen mannelijk, minderjarig en van Belgische nationaliteit. Dit was ook het geval in de vorig schooljaar.

	Duaal Leren		DBSO		Leertijd		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geslacht								
Man	2134	72%	3569	62%	294	60%	5996	65%
Vrouw	834	28%	2153	38%	194	40%	3181	35%
Nationaliteit								
Belg	2658	90%	4465	78%	479	98%	7602	83%
Niet-Belg	310	10%	1256	22%	9	2%	1575	17%
Leeftijd								
<= 18 jaar	1952	66%	3869	68%	302	62%	6123	67%
> 18 jaar	1016	34%	1852	32%	186	38%	3054	33%

Tabel 5: Diversiteitsgegevens m.b.t. inschrijvingen in duaal leren, de Leertijd en DBSO in schooljaar 2022-2023. Bron: AGODI.

4.1.2.3 Inschrijvingen in duaal leren

In schooljaar 2022-2023 werden er leerlingen ingeschreven in 106 standaardtrajecten in het gewoon secundair onderwijs, in elf standaardtrajecten van opleidingsvorm 3 en in 23 standaardtrajecten van opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs.

Figuur 3: De 10 duale opleidingen met het grootste aantal inschrijvingen in schooljaar 2022-2023. Bron: AGODI.

Net als in 2020-2021 en 2021-2022 blijft Verzorgende/Zorgkundige duaal de meest populaire opleiding bij leerlingen. De opleiding Elektrotechnicus duaal stijgt met 50 leerlingen, Logistiek duaal stijgt met 33 leerlingen en Groenaanleg en -beheer duaal stijgt met 26 leerlingen ten opzichte van vorig schooljaar. De top 10 aan opleidingen blijft grotendeels bestaan uit dezelfde opleidingen, met uitzondering van Chemische Procestechieken duaal die uit de top 10 verdwijnt en de opleiding Winkelmedewerker duaal die aan populariteit wint met 121 leerlingen. Bij 5 duale opleidingen uit de top 10 merken we een lichte daling ten opzicht van vorig schooljaar in het aantal leerlingen: Haarverzorging duaal (-14), Elektrische installaties duaal (-13), Kapper-stylist duaal (-7) en Kinderbegeleider duaal (-4).

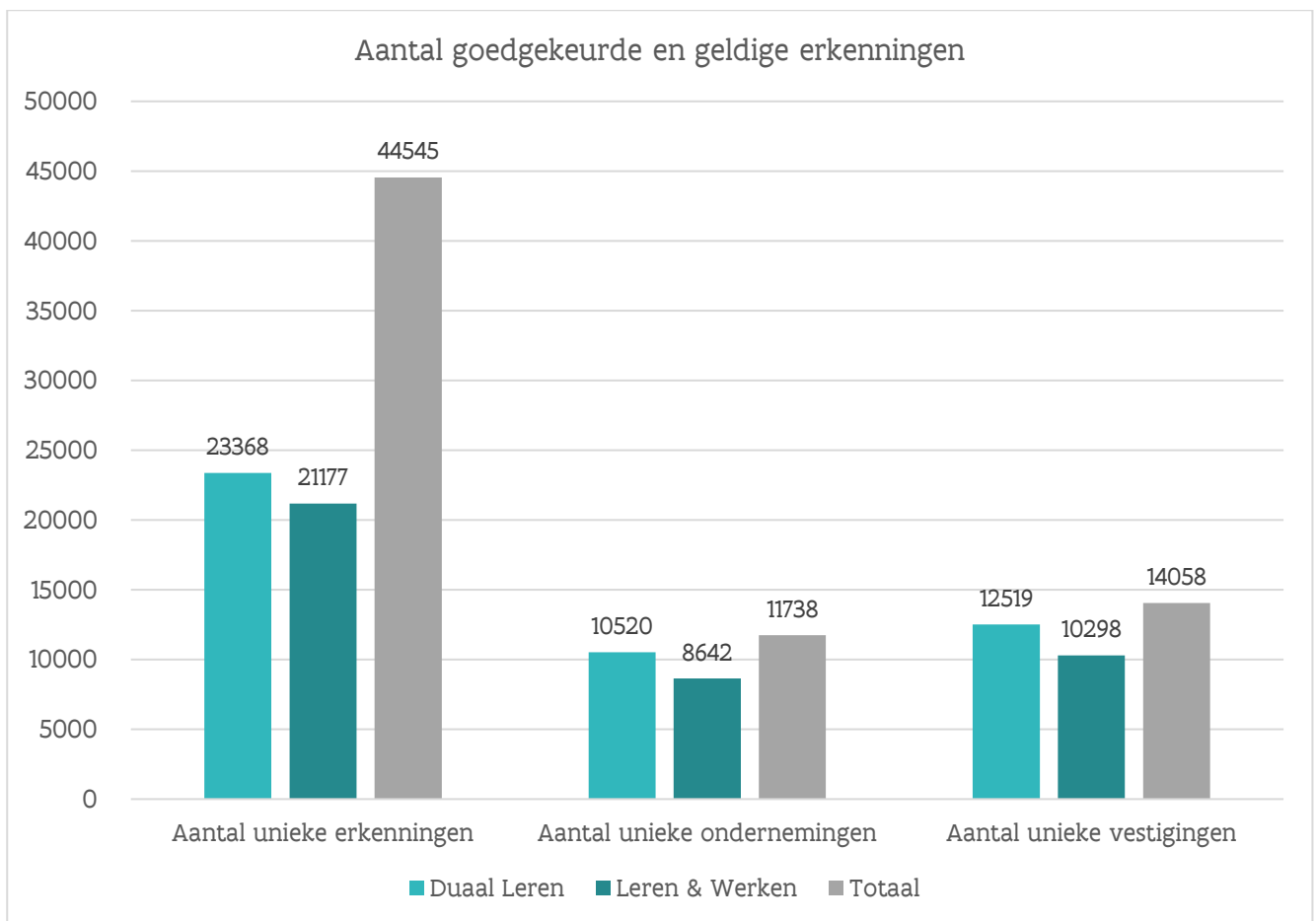
De opleidingen buiten de top 10 met de sterkste stijging in aantal inschrijvingen ten opzichte van het vorige schooljaar waren Onthaal, Organisatie en Sales duaal (+84), Keukenmedewerker duaal (+53), Magazijnmedewerker duaal (+43) en Paardenhouderij duaal (+40). In een tachtigtal opleidingen merken we een stijging van het aantal inschrijvingen. De volledige lijst met inschrijvingen voor duale opleidingen per schooljaar is terug te vinden in de bijlage 'Inschrijvingen duaal leren naar standaardtraject en schooljaar'.

4.1.3 Erkende leerwerkplekken

Het leertraject van de ingeschreven leerlingen bestaat uit een les- en werkplekcomponent. De werkplekcomponent moet uitgevoerd worden bij een erkende onderneming. De onderneming moet een erkenning hebben voor elke opleiding waarvoor ze een overeenkomst wil sluiten en voor elke vestiging waar ze lerenden wil opleiden. In schooljaar 2022-2023 waren er voor het secundair onderwijs 44.545 erkenningen (erkenningen die minstens 1 dag goedgekeurd en geldig waren in het schooljaar) bij 14.058 vestigingen in 11.738 ondernemingen. Van deze erkenningen waren er 23.368 voor een duale opleiding en 21.177 voor een opleiding uit Leren en Werken.

Ten opzichte van schooljaar 2021-2022 zien we een daling van het totaal aantal erkenningen met 5% (-2.285). Het aantal unieke ondernemingen daalt met 10,03% en het aantal unieke vestigingen met 9,19%. Een verklaring voor het dalende aantal erkenningen, unieke ondernemingen en vestigingen is te vinden in het hoge aantal erkenningen dat afliep in 2022-2023, waarvan een groot deel niet hernieuwd werd (zie 5.7 Einde van de erkenning en hernieuwen van afgelopen erkenningen). Een erkenning is immers geldig voor een duurtijd van 5 jaar.

Figuur 4: Aantal goedgekeurde en geldige erkenningen voor opleidingen in het secundair onderwijs in schooljaar 2022-2023 (alle erkenningen (inclusief duplicaten) die minstens 1 dag goedgekeurd en geldig waren in het schooljaar) en het aantal unieke vestigingen en ondernemingen met een goedgekeurde en geldige erkenning in dit schooljaar per stelsel. Bron: app.werkplekduaal.be.

Duale duplicaten en gedupliceerde erkenningen Leren en Werken	Aantal
Bouwplaatsmachinist dual	0
Bouwplaatsmachinist	0
Brood- en banketbakkerij dual	10
Brood- en banketbakker	10
Decoratie en schilderwerken dual	73
Schilder-decorateur	73
Dier en milieu dual	0
Pluimveehouder	0
Elektrische installaties dual	76
Industrieel elektrotechnisch installateur	12
Installateur fotovoltaïsche systemen	0
Residentieel elektrotechnisch installateur	64
Groenaanleg en –beheer dual	31
Bosbouwuitbater	0
Tuinaanlegger/groenbeheerder	31
Groendecoratie dual	2
Florist	2
Medewerker bloemenzaak en tuincentrum	0
Grootkeuken en catering dual	19
Grootkeukenhulpkok	17
Grootkeukenkok	2
Haarverzorging dual	66
Kapper	66
Koelinstallaties dual	4
Koelmonteur	4
Koetswerk dual	59
Carrosseriehersteller	59
Lassen-constructie dual	1
Pijpfitter	1
Matroos zeevisserij dual	26
Motorist 221 kW	26
Onderhoudsmechanica auto dual	71
Onderhouds- en diagnosetechnicus personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	1
Onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	39
Polyvalent mecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	31
Paardenhouderij dual	58
Paardenhouder	58
Plant en milieu dual	2
Bloemen- en plantenteler	2
Boomkweker	0
Fruitteler	0
Groenteteler	0
Kruidenteler	0

Tuinbouwer	0
Podiuminstallaties duaal	28
Podiumtechnicus	28
Printmedia duaal	5
Assistent flexodrukker	0
Drukvoorbereider	2
Hulpdrukker	3
Offsetdrukker	0
Productie-industrie duaal	6
Basisoperator proceschemie	0
Machineregelaar extrusie	0
Machineregelaar spuitgieten	0
Machineregelaar thermisch vormen	0
Productieoperator hout	6
Productieoperator voeding	0
Restaurant en keuken duaal	141
Kok	141
Ruwbouw duaal	129
Metselaar	129
Slagerij duaal	9
Slager	6
Slager/bereider verkoopklare gerechten	2
Slager-spekslager	1
Textielverzorging duaal	0
Operator textielverzorging	0
Zeevisserij duaal	26
Motorist 221 kW	26
Eindtotaal	842

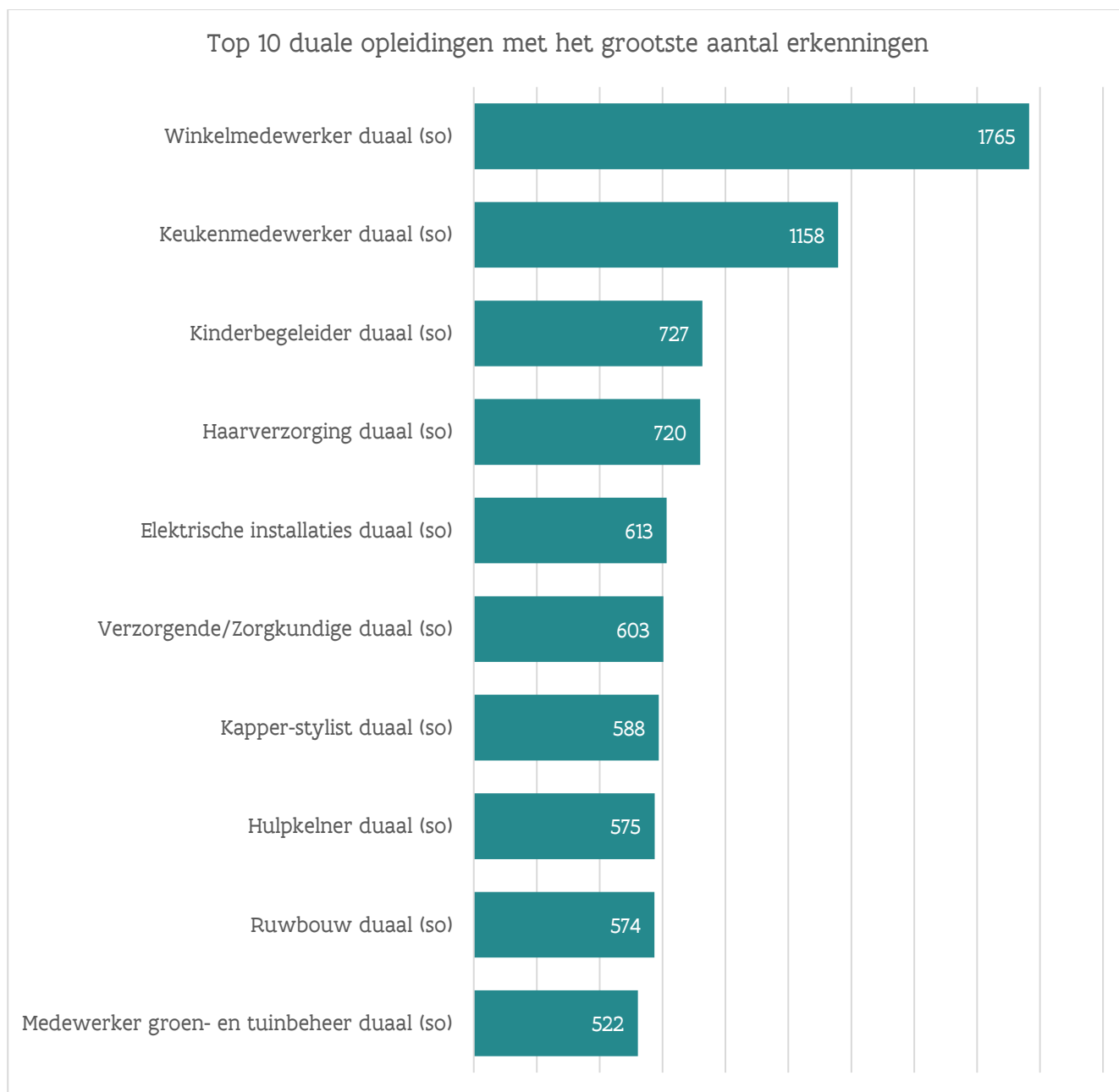
Tabel 7: Overzicht van duplicaten per duale opleiding in het secundair onderwijs waarvoor de duplicaten werden aangemaakt op 3 februari 2023 en vervolgens opgesplitst per opleiding uit het stelsel Leren en Werken van waaruit het duplicaat werd aangemaakt. Bron: app.werkplekduaal.be.

Er werden 816 erkenningen voor opleidingen uit het stelsel Leren en Werken gedupliceerd. Dit resulteerde in 842 duplicaten voor gelijkwaardige of onderliggende duale opleidingen. De duale opleidingen waarvoor de meeste duplicaten werden aangemaakt zijn Restaurant en keuken duaal (141), Ruwbouw duaal (129), Elektrische installaties duaal (76), Decoratie en schilderwerken duaal (73) en Onderhoudsmechanica auto duaal (71).

Voor 3 duale opleidingen werden geen duplicaten aangemaakt, namelijk Bouwplaatsmachinist duaal, Dier en milieu duaal en Textielverzorging duaal. Voor Dier en milieu duaal mochten duplicaten aangemaakt worden vanuit de opleiding Pluimveehouder en voor Textielverzorging duaal mochten duplicaten aangemaakt worden vanuit de opleiding Operator textielverzorging. Voor beide opleidingen werden echter nooit erkenningsaanvragen ingediend. Voor de opleiding Bouwplaatsmachinist duaal mochten duplicaten aangemaakt worden vanuit de opleiding Bouwplaatsmachinist. Voor deze opleiding waren er geen erkenningen die aan de voorwaarden voor dupliceren voldeden (status goedgekeurd en geldig na 01/10/2023 en nog geen erkenning voor de duale opleiding op de vestiging).

4.1.3.2 Erkenningen voor duaal leren

In schooljaar 2022-2023 waren er 23.368 erkenningen voor een duale opleiding. De opleiding met de meeste erkenningen was Winkelmedewerker duaal (1.765), gevolgd door Keukenmedewerker duaal (1.158) en Kinderbegeleider duaal (727).

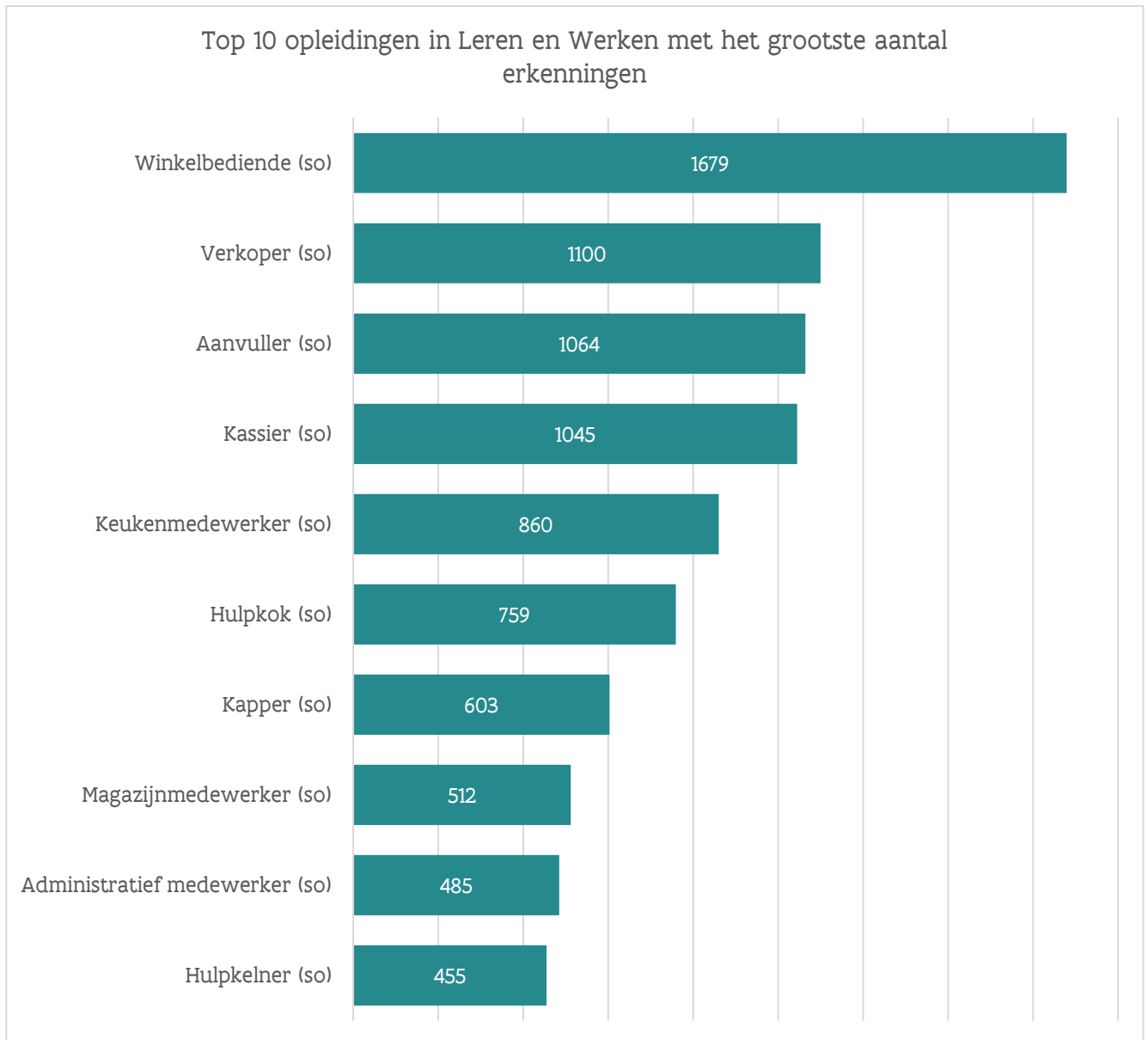

Figuur 5: De 10 duale opleidingen in het secundair onderwijs met het grootste aantal erkenningen in het schooljaar 2022-2023 (alle erkenningen (inclusief duplicaten) die minstens 1 dag goedgekeurd en geldig waren in het schooljaar). Bron: app.werkplekduaal.be.

Een volledig overzicht van goedgekeurde en geldige erkenningen per opleiding is te vinden in bijlage 3.

4.1.3.3 Erkenningen voor Leren en Werken

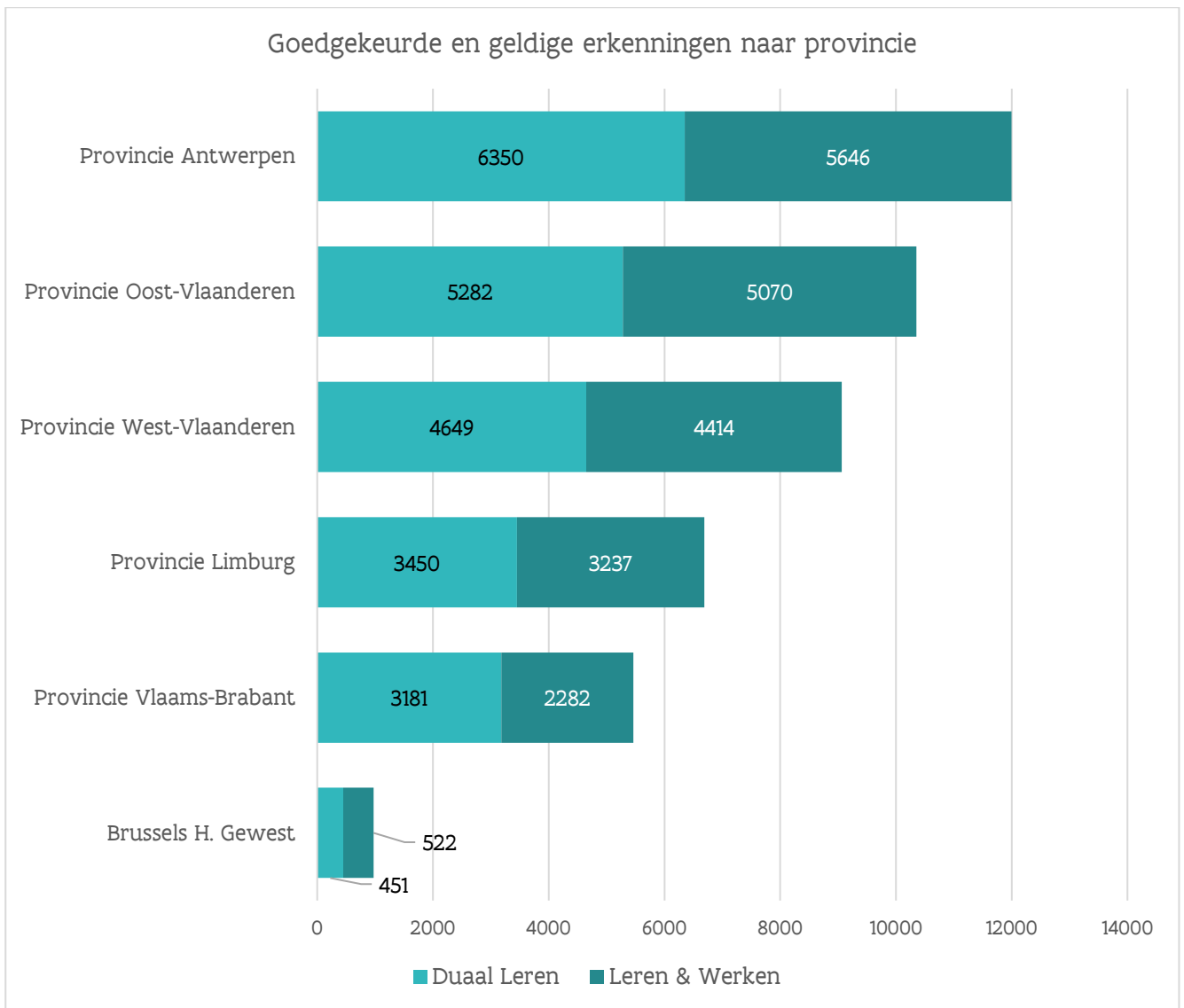
In schooljaar 2022-2023 waren er 21.177 erkenningen voor opleidingen in Leren en Werken. De opleiding met de meeste erkenningen was Winkelbediende (1.679), gevolgd door Verkoper (1.100) en Aanvuller (1.064).

Figuur 6: De 10 opleidingen in Leren en Werken met het grootste aantal erkenningen in het schooljaar 2022-2023 (alle erkenningen (inclusief duplicaten) die minstens 1 dag goedgekeurd en geldig waren in het schooljaar). Bron: app.werkplekduaal.be.

4.1.3.4 Erkenningen per regio

Net als voorgaande jaren bevond het grootste aantal goedgekeurde en geldige erkenningen voor schooljaar 2022-2023 zich in de provincie Antwerpen, gevolgd door de provincie Oost-Vlaanderen.

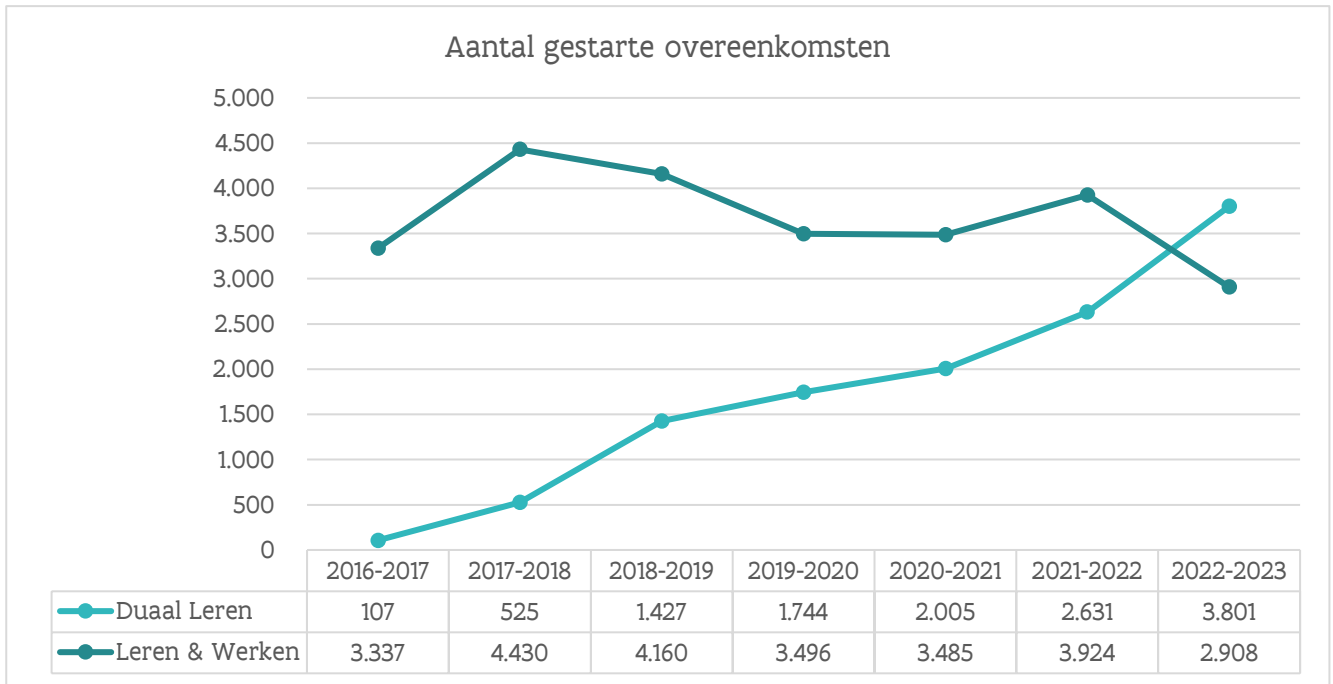
Figuur 7: Aantal goedgekeurde en geldige erkenningen voor opleidingen in het secundair onderwijs in schooljaar 2022-2023 (alle erkenningen (inclusief duplicaten) die minstens 1 dag goedgekeurd en geldig waren in het schooljaar) naar stelsel en provincie. Bron: app.werkplekduaal.be.

4.1.4 Overeenkomsten

Overeenkomsten die gesloten worden in het kader van een alternerende opleiding in het secundair onderwijs moeten door de opleidingsverstrekker geregistreerd worden in het digitale loket app.werkplekduaal.be. Het betreft de Overeenkomsten van Alternerende Opleiding (OAO), de Stageovereenkomsten Alternerende Opleiding (SAO) en de deeltijdse arbeidsovereenkomsten (DA) en deeltijdse arbeidsovereenkomsten sociale maribel (DA-SM) die in het kader van een alternerende opleiding gesloten worden.

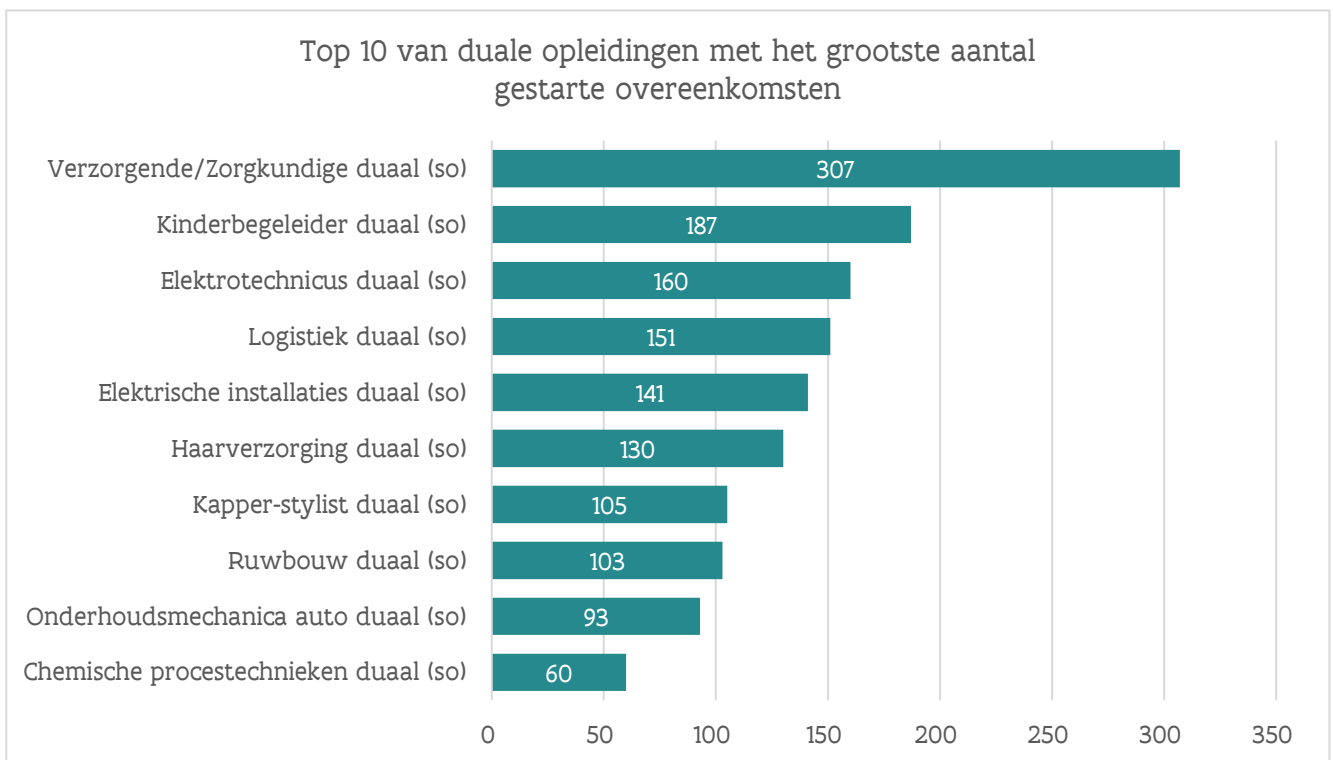
4.1.4.1 Gestarte overeenkomsten

In schooljaar 2022-2023 werden voor duaal leren in het secundair onderwijs 3.801 overeenkomsten gestart. Dit zijn er 1.170 meer dan in schooljaar 2021-2022 of een stijging van 44%.

Figuur 9: Aantal gestarte overeenkomsten in het secundair onderwijs per stelsel per schooljaar. Bron: app.werkplekduaal.be.

Het grootste aantal overeenkomsten werd gestart voor de opleiding Verzorgende/Zorgkundige duaal (307), gevolgd door Kinderbegeleider duaal (187) en Elektrotechnicus duaal (160).

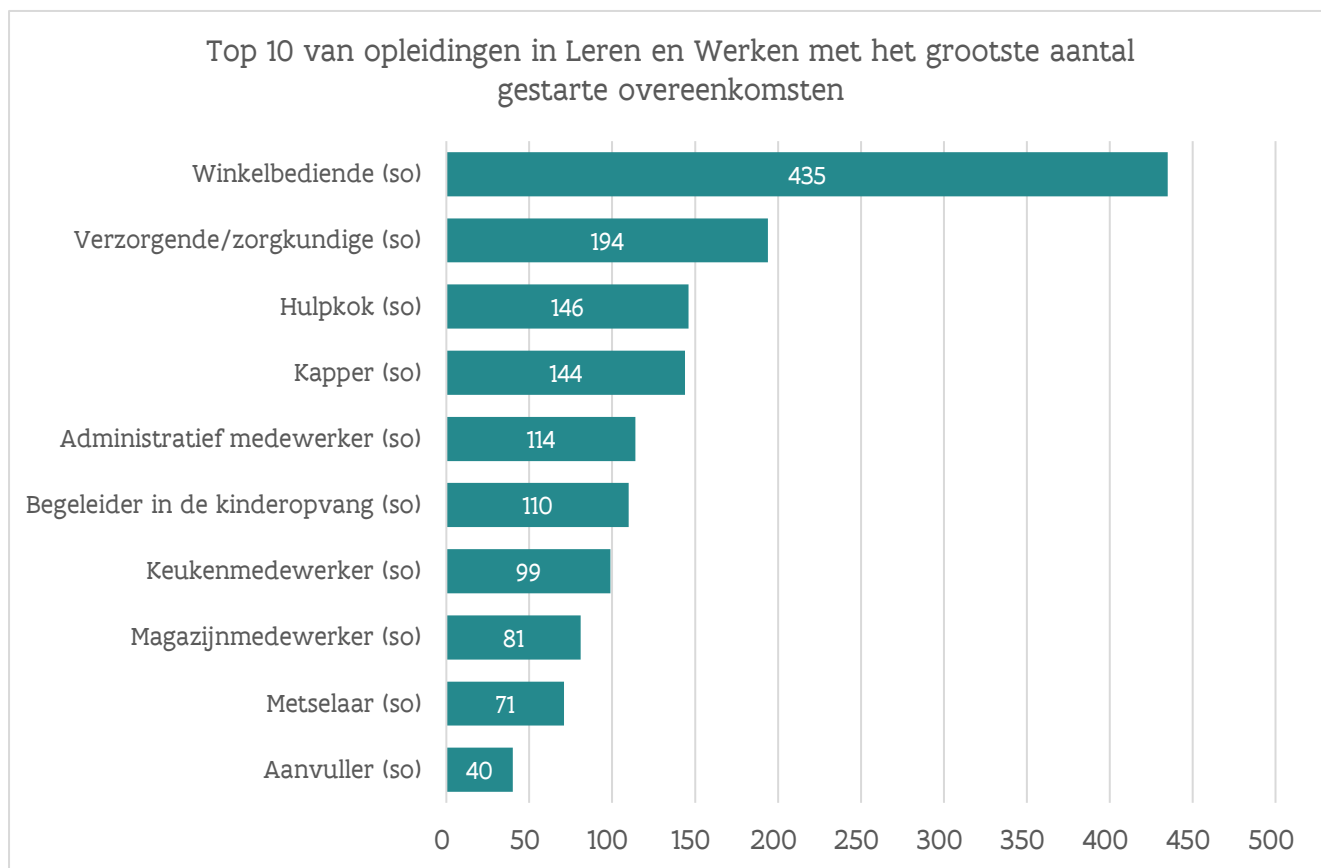

Figuur 8: Top 10 van duale opleidingen in het secundair onderwijs met het grootste aantal overeenkomsten gestart in schooljaar 2022-2023 (meetmoment 1/9/2023). Bron: app.werkplekduaal.be.

Voor Leren en Werken werden in schooljaar 2022-2023 2.908 overeenkomsten gestart. Dit zijn er 1.016 minder dan in schooljaar 2021-2022 of een daling van 26%. Deze sterke daling is te verklaren door de

integratie van Leren en Werken in duaal leren. Het grootste aantal overeenkomsten werd gestart voor de opleiding Winkelbediende (435), gevolgd door Verzorgende/zorgkundige (194) en Hulpkok (146).

Figuur 10: Top 10 van opleidingen in Leren en Werken met het grootste aantal overeenkomsten gestart in schooljaar 2022-2023 (meetmoment 1/9/2023). Bron: app.werkplekduaal.be.

4.1.4.2 Vroegtijdig beëindigde overeenkomsten

In schooljaar 2022-2023 werden in totaal 2.357 overeenkomsten vroegtijdig beëindigd. Het betrof 1.088 overeenkomsten voor duaal leren en 1.269 overeenkomsten voor Leren en Werken. De tabel hieronder toont de redenen die bij registratie van de beëindiging werden opgegeven.

Redenen voor vroegtijdige beëindiging overeenkomst	Duaal Leren		Leren en Werken		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Er is een mismatch tussen leerling en onderneming	334	30,7%	329	25,9%	663	28,1%
Er zijn omstandigheden (overmacht, verhuis, gezondheid, thuissituatie, schorsing van de overeenkomst van meer dan 60 dagen, ...) bij de leerling die de uitvoering van de overeenkomst ernstig belemmeren	99	9,1%	129	10,2%	228	9,7%
De leerling verandert van onderneming	121	11,1%	105	8,3%	226	9,6%
De leerling pleegt (zware) inbreuken bij de uitvoering van de overeenkomst	86	7,9%	114	9,0%	200	8,5%

De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en is volledig gestopt met studeren	73	6,7%	116	9,1%	189	8,0%
De leerling heeft de opleiding met vrucht beëindigd	30	2,8%	127	10,0%	157	6,7%
Er zijn omstandigheden (overmacht, verhuis, wijziging van activiteiten, ...) die het verloop van de opleiding op de werkplek ernstig belemmeren	43	4,0%	57	4,5%	100	4,2%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en wil overschakelen naar een andere opleiding binnen voltijds	67	6,2%	32	2,5%	99	4,2%
De samenwerking tussen onderneming en opleidingsverstrekker verloopt niet goed	49	4,5%	41	3,2%	90	3,8%
De onderneming is niet (meer) erkend	32	2,9%	41	3,2%	73	3,1%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en wil overschakelen naar een andere opleiding binnen duaal	37	3,4%	23	1,8%	60	2,5%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en wil overschakelen naar een andere opleiding binnen Leren en Werken	25	2,3%	29	2,3%	54	2,3%
De opleiding zelf wordt niet meer aangeboden	23	2,1%	23	1,8%	46	2,0%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet omdat de onderneming de leerling een reguliere arbeidsovereenkomst heeft aangeboden	11	1,0%	32	2,5%	43	1,8%
De onderneming is overgenomen, stopgezet of failliet	16	1,5%	23	1,8%	39	1,7%
De leerling wordt definitief uitgesloten als tuchtmaatregel	21	1,9%	16	1,3%	37	1,6%
Er is geen mentor meer	12	1,1%	14	1,1%	26	1,1%
De onderneming sluit met de leerling een reguliere arbeidsovereenkomst af	7	0,6%	12	0,9%	19	0,8%
De onderneming pleegt (zware) inbreuken bij de uitvoering van de overeenkomst	2	0,2%	4	0,3%	6	0,3%
De onderneming kan de fysieke en geestelijke gezondheid van de leerling niet garanderen			2	0,2%	2	0,1%
Totaal	1088	100%	1269	100%	2.357	100%

Tabel 8: Redenen van vroegtijdige beëindiging van de overeenkomsten in het secundair onderwijs in schooljaar 2022-2023 (meetmoment 1/9/2023). Bron: app.werkplekduaal.be.

De reden die het vaakst wordt opgegeven voor de vroegtijdige beëindiging van een overeenkomst is een mismatch tussen leerling en onderneming.

4.2 VOLWASSENENONDERWIJS

Naast de werkzaamheden in het kader van duaal en alternerend leren in het secundair onderwijs stond 2022-2023 ook in het teken van de opstart van duaal leren in het volwassenenonderwijs op 1 september 2022. Sinds die datum kunnen ook cursisten uit het volwassenenonderwijs een duale opleiding volgen.

4.2.1 Opleidingen en aanbieders

4.2.1.1 Opleidingen duaal leren in het volwassenenonderwijs

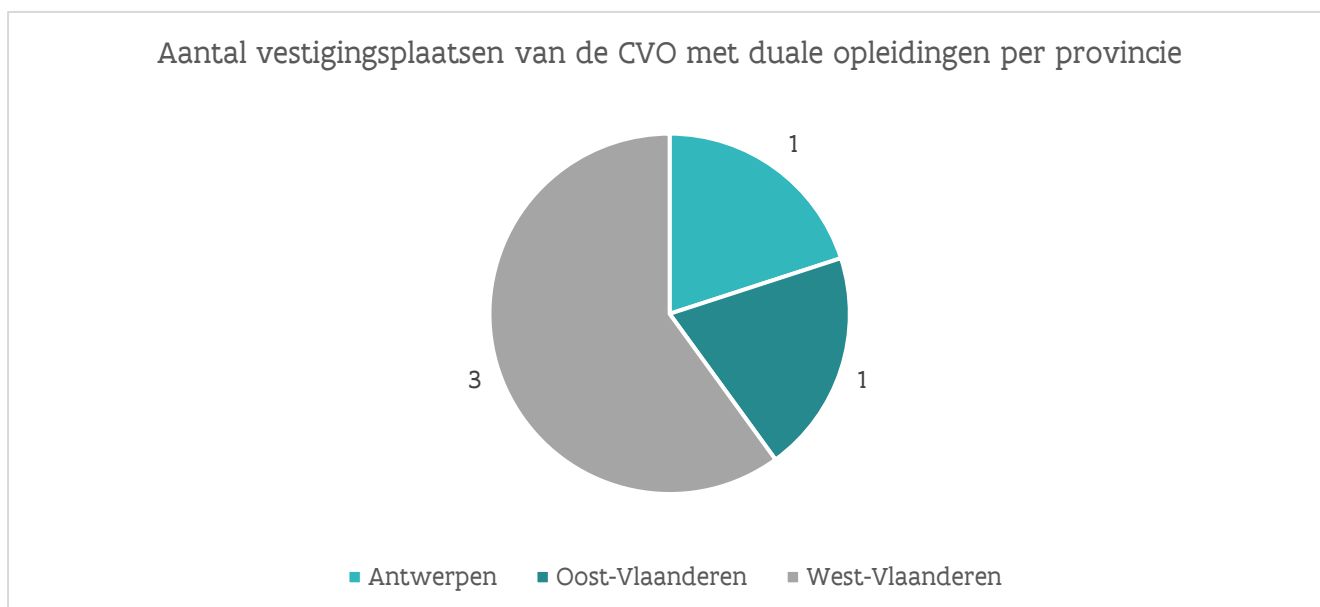
De opleidingen die duaal ingericht worden, moeten gebaseerd zijn op een erkende beroepskwalificatie. De Vlaamse Regering keurde op 24 juni 2022, op advies van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren 69 opleidingen goed die vanaf 1 september 2022 mochten aangeboden worden in het volwassenenonderwijs. Dit betekent dat zowel sociale partners als onderwijsverstrekkers akkoord gingen - na bevraging van sectoren en Centra voor Volwassenenonderwijs - met deze uitgebreide lijst.

Op 13 januari 2023 keurde de Vlaamse Regering bijkomende duale opleidingen voor het volwassenenonderwijs goed. Het totaaloverzicht van goedgekeurde opleidingen is terug te vinden in de bijlagen.

4.2.1.2 Ingerichte opleidingen en aanbieders duaal leren

Van de 69 opleidingen die duaal georganiseerd konden worden vanaf 1 september 2022 werden er twee opleidingen effectief ingericht. Het betreft de opleidingen Zorgkundige en Hulpkok. Van de 13 bijkomende duale opleidingen in februari 2023 werden nog geen trajecten opgestart.

Bij de start van het schooljaar boden drie Centra voor Volwassenenonderwijs duale opleidingen aan in vijf verschillende vestigingsplaatsen verspreid over de provincies Antwerpen, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen.

Figuur 11: Aantal vestigingsplaatsen van de CVO met duale opleidingen per provincie. De cijfers voor het schooljaar 2022-2023 zijn nog niet gevalideerd. Bron: AHOVOKS (databank DAVINCI)

Het ligt in lijn met de verwachtingen dat er in het eerste schooljaar na de invoering van duaal leren in het volwassenenonderwijs een beperkt duaal aanbod georganiseerd werd.

4.2.2 Inschrijvingen

4.2.2.1 Overzicht inschrijvingen per duale opleiding

Onderstaande tabel toont het aantal cursisten dat ingeschreven is per duale opleiding in het volwassenenonderwijs.

Duale opleiding	Aantal unieke inschrijvingen
Hulpkok	5
Zorgkundige	60

Tabel 9: Aantal inschrijvingen in duaal leren in het volwassenenonderwijs in schooljaar 2022-2023. De cijfers voor het schooljaar 2022-2023 zijn nog niet gevalideerd. Bron: AHOVOKS (databank DAVINCI).

4.2.2.2 Diversiteitsgegevens

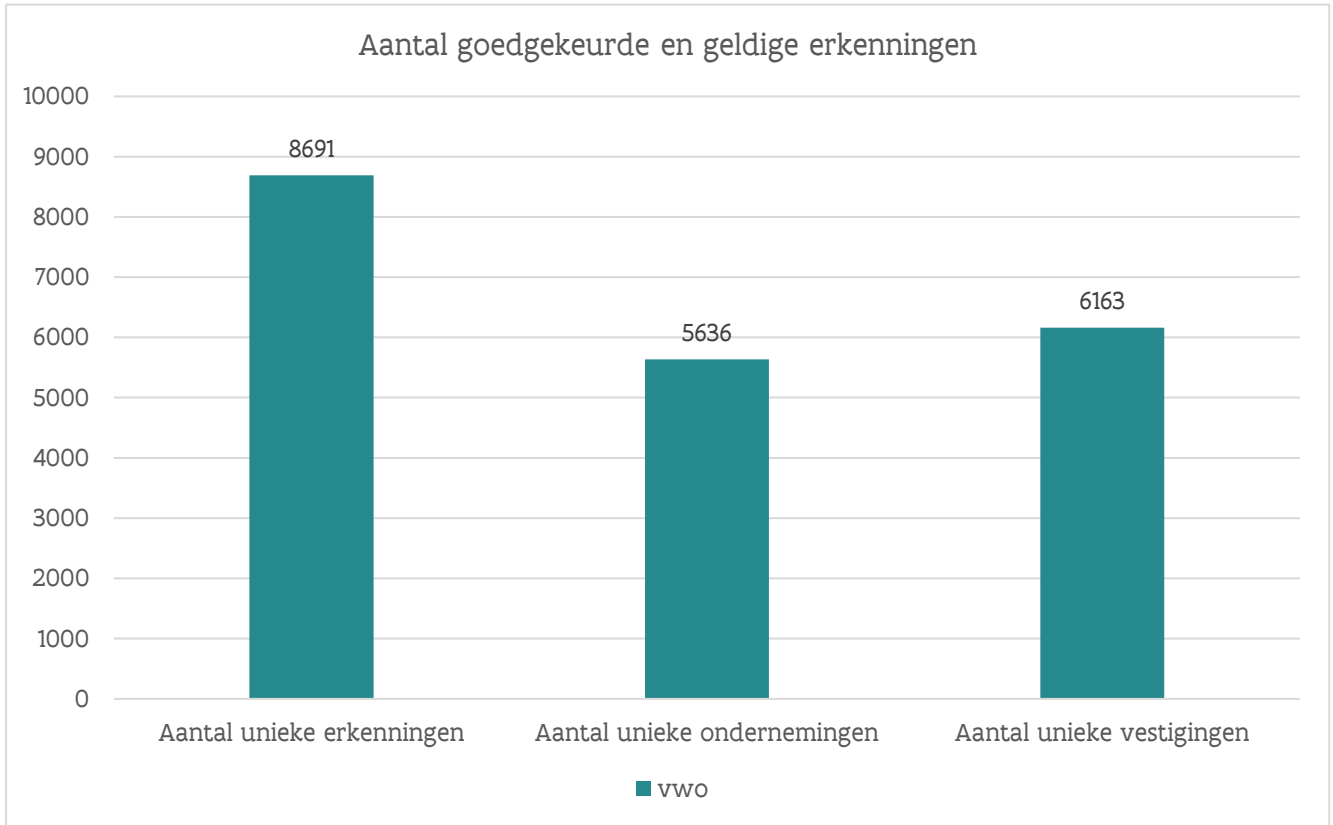
In het schooljaar 2022-2023 is de meerderheid van de cursisten in duaal leren in het volwassenenonderwijs vrouwelijk, hebben de meeste cursisten de Belgische nationaliteit en zijn de meeste cursisten tussen de 25 en 44 jaar.

	Aantal	%
Geslacht		
Man	8	12%
Vrouw	57	88%
Nationaliteit		
Belg	61	94%
Niet-Belg	4	6%
Leeftijd		
< 25 jaar	11	17%
25 - 44 jaar	35	54%
45 - 65	19	29%

Tabel 10: Diversiteitsgegevens m.b.t. inschrijvingen in duaal leren in het volwassenenonderwijs in schooljaar 2022-2023. De cijfers voor het schooljaar 2022-2023 zijn nog niet gevalideerd. Bron: AHOVOKS (databank DAVINCI).

4.2.3 Erkende leerwerkplekken

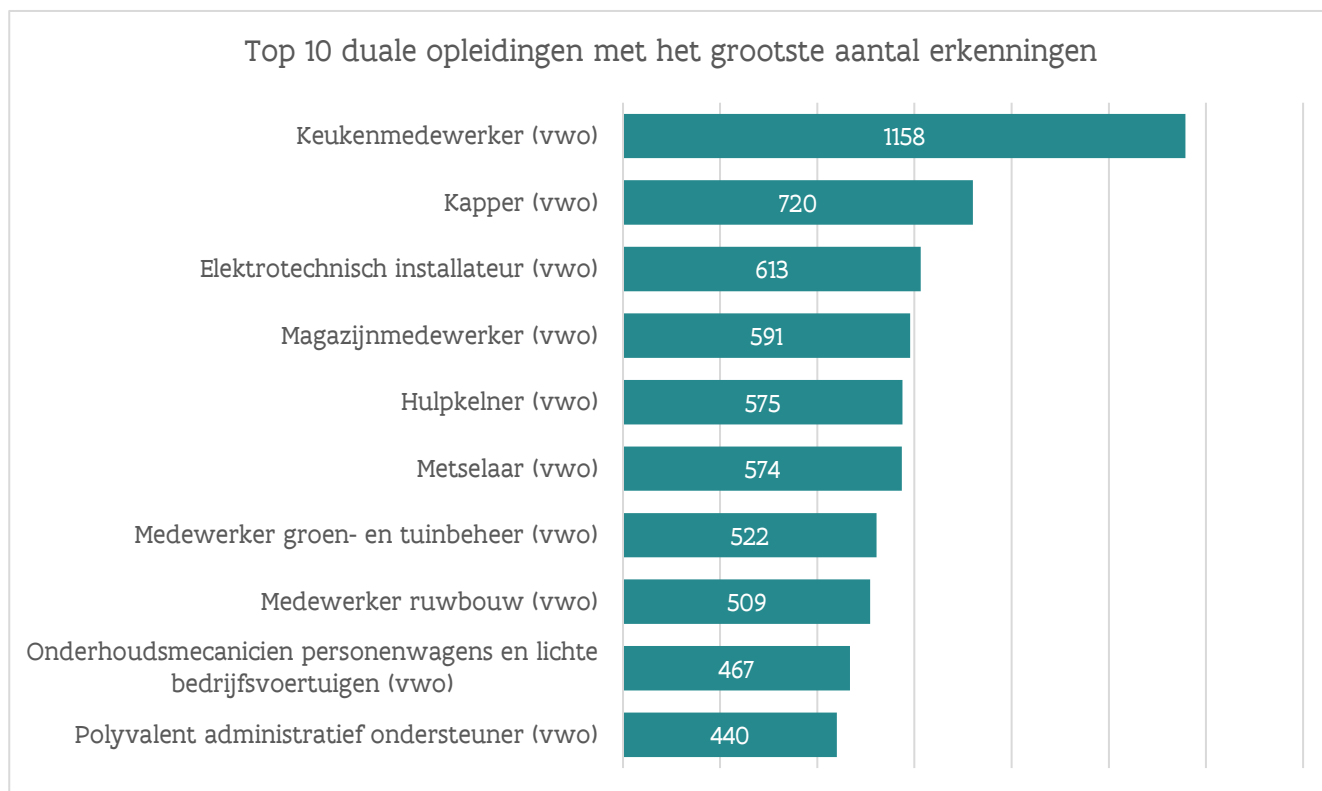
De ingeschreven cursisten moeten hun werkplekcomponent uitvoeren bij een erkende onderneming. De onderneming moet een erkenning hebben voor elke duale opleiding waarvoor ze een overeenkomst wil sluiten en voor elke vestiging waar ze cursisten wil opleiden. In schooljaar 2022-2023 waren er voor het volwassenenonderwijs 8.691 erkenningen (erkenningen die minstens 1 dag goedgekeurd en geldig waren in het schooljaar) bij 6.163 unieke vestigingen in 5.636 unieke ondernemingen.

Figuur 12: Aantal goedgekeurde en geldige erkenningen voor opleidingen in het volwassenenonderwijs in schooljaar 2022-2023 (minstens 1 dag goedgekeurd en geldig in het schooljaar) en het aantal unieke vestigingen en ondernemingen met een goedgekeurde en geldige erkenning in dit schooljaar. Bron: app.werkplekduaal.be.

Van de duale opleidingen in het volwassenenonderwijs zijn verschillende opleidingen gebaseerd op eenzelfde beroepskwalificatie als duale opleidingen uit het secundair onderwijs. Ondernemingen moeten in dit geval voor beide opleidingen dezelfde activiteiten op de werkvloer aanbieden. Een nieuwe erkenningsprocedure voor een vestiging die reeds erkend is voor een van beide opleidingen heeft dan ook geen meerwaarde. Daarom werd ervoor gekozen in dit geval de bestaande erkenningen van de vestigingen voor de opleidingen uit het secundair onderwijs ook geldig te maken voor de opleidingen uit het volwassenenonderwijs. Op die manier wordt de administratie voor ondernemingen vereenvoudigd. Deze werkwijze verklaart het hoge aantal erkenningen dat er reeds bij de start van duaal leren in het volwassenenonderwijs was. De beslissing of de erkenningen voor een duale opleiding binnen secundair onderwijs ook geldig zijn voor een duale opleiding binnen volwassenenonderwijs en omgekeerd wordt steeds genomen door het sectorale partnerschap dat verantwoordelijk is voor de opleiding.

De opleiding met de meeste erkenningen was Keukenmedewerker (1.158), gevolgd door Kapper (720) en Elektrotechnisch installateur (613).

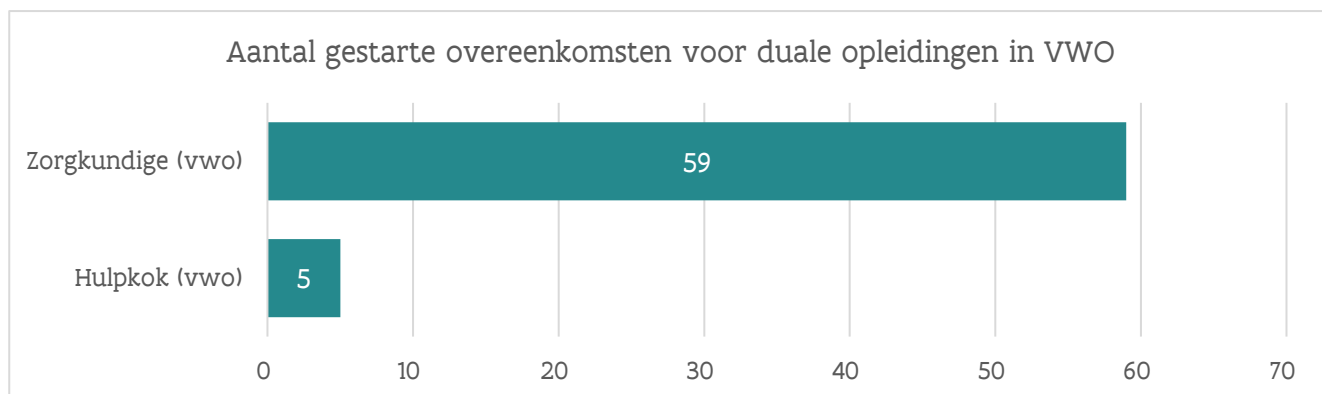
Figuur 13: De 10 duale opleidingen in het volwassenenonderwijs met het grootste aantal erkenningen in schooljaar 2022-2023 (minstens 1 dag goedgekeurd en geldig in het schooljaar). Bron: app.werkplekduaal.be.

4.2.4 Overeenkomsten

Overeenkomsten die gesloten worden in het kader van een duale opleiding in het volwassenenonderwijs worden door de opleidingsverstrekker geregistreerd in het digitale loket app.werkplekduaal.be. Het betreft de Overeenkomsten van Duale Opleiding Statuut (ODOS), de Overeenkomsten van Duale Opleiding (ODO), de Overeenkomsten van Duale Opleiding met de eigen werkgever (ODO(W)) en de deeltijdse arbeidsovereenkomsten sociale maribel (DA-SM) die in het kader van een duale opleiding gesloten worden.

4.2.4.1 Gestarte overeenkomsten

In schooljaar 2022-2023 werden voor duaal leren in het volwassenenonderwijs 64 overeenkomsten gestart. Het betrof 59 overeenkomsten voor de opleiding Zorgkundige en 5 overeenkomsten voor de opleiding Hulpkok.

Figuur 14: Aantal gestarte overeenkomsten in schooljaar 2022-2023 voor duale opleidingen in het volwassenenonderwijs. Bron: app.werkplekduaal.be.

4.2.4.2 Vroegtijdig beëindigde overeenkomsten

In schooljaar 2022-2023 werden 8 overeenkomsten vroegtijdig beëindigd. De tabel hieronder toont de redenen die bij registratie van de beëindiging werden opgegeven.

Redenen voor vroegtijdige beëindiging overeenkomst	Aantal	%
De cursist heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en is volledig gestopt met studeren.	5	62,5%
De cursist heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet omdat de onderneming de cursist een reguliere arbeidsovereenkomst heeft aangeboden.	2	25,0%
De cursist wordt definitief uitgesloten als tuchtmaatregel.	1	12,5%
Totaal	8	100,0%

Tabel 11: Redenen van vroegtijdige beëindiging van de overeenkomsten in het volwassenenonderwijs in schooljaar 2022-2023 (meetmoment 1/9/2023). Bron: app.werkplekduaal.be.

5 WERKING VAN DE PARTNERSCHAPPEN

5.1 VLAAMS PARTNERSCHAP DUAAL LEREN

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren is bij decreet bevoegd voor het toekennen van de erkenning van een onderneming als kwaliteitsvolle leerwerkplek in het kader van duale en alternerende opleidingen. Daarnaast is het partnerschap ook bevoegd voor de controle op de uitvoering van de overeenkomsten op de leerwerkplek, het informeren van ondernemingen over duaal leren en het ondersteunen en mobiliseren van ondernemingen in functie van het aanbod aan werkplekken. Deze bevoegdheden gelden zowel voor duaal en alternerend leren binnen secundair onderwijs als voor duaal leren binnen secundair volwassenenonderwijs.

Deze bevoegdheden kunnen door het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gedelegeerd worden aan sectorale partnerschappen via een samenwerkingsovereenkomst. Taken die bij het Vlaams Partnerschap Duaal Leren blijven kunnen door dat partnerschap gedelegeerd worden aan personeelsleden van het Departement Werk en Sociale Economie.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren geeft ook advies over duaal leren en stelt jaarlijks een monitoringsrapport op. Tijdens de maandelijkse vergaderingen van het Vlaams Partnerschap in het schooljaar 2022-2023 werden verschillende onderwerpen besproken, met als doel te komen tot een gedeeld standpunt of de argumentatie van afwijkende standpunten te begrijpen. Zo brengt het Vlaams Partnerschap de wereld van werk- en onderwijspartners samen, op zoek naar gedeelde pistes in functie van de kwaliteit van duale opleidingen. Een overzicht van de onderwerpen die besproken werden tijdens het schooljaar 2022-2023 werden opgenomen in bijlage 1.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gaf tijdens het schooljaar 2022-2023 formeel advies aan de ministers van de Vlaamse Regering rond volgende regelgevende dossiers:

- het uitvoeringsbesluit bij het decreet over de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en de leerlingenpremie alternerende opleiding,
- het uitvoeringsbesluit tot regeling van de leerjobs,
- het actieplan Duaal leren van de Regionale Technologische Centra (RTC), naar aanleiding van hun verruimde opdracht rond duaal leren via het programmadecreet,

Wat betreft het duaal opleidingsaanbod gaf het Vlaams Partnerschap Duaal Leren advies over de selectie van duale structuuronderdelen in het secundair onderwijs voor het schooljaar 2024-2025 en de selectie van opleidingsprofielen die duaal kunnen aangeboden worden in het volwassenenonderwijs vanaf september 2023. Verder werden afspraken gemaakt op welke manier de sectorale partnerschappen de bepalingen over de werkplekcomponent voor opleidingen duaal leren in het secundair onderwijs kunnen meegeven in functie van opname in de curriculumdossiers, opgemaakt door de onderwijsnetten en – koepels.

Tijdens verschillende overlegmomenten van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren werd een stand van zaken gegeven rond duaal leren in het volwassenenonderwijs.

Minister Weyts en minister Brouns spraken het Vlaams Partnerschap Duaal Leren in het najaar van 2022 aan om een aantal prioritaire acties op te lijsten en op te nemen, in functie van het versterken van duaal leren in secundair en volwassenenonderwijs. In februari 2023 bezorgde het partnerschap een actieplan met tien prioritaire acties aan beide ministers. Bij de acties werd ook aanbevelingen en engagementen van het partnerschap meegegeven.

Overzicht van de verschillende acties

Actie 1. Via succesverhalen brengen we duaal leren als sterk merk in beeld bij alle betrokken actoren, en bouwen we mee aan duaal leren in sterke scholen met dubbele finaliteit en finaliteit arbeidsmarkt.

Deze actie wordt vaak in één beweging besproken met actie 7, die draait rond de positieve communicatie rond duaal leren in het volwassenenonderwijs.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren peilde doorheen verschillende overlegmomenten naar concrete communicatie-initiatieven die genomen worden vanuit de verschillende lidorganisaties van het partnerschap en bracht deze zo in kaart. Zo ook de initiatieven genomen door de verschillende provinciale overlegfora voor duaal leren. In [het schoolverlatersrapport van VDAB](#) wordt duaal leren en de positieve boodschap rond uitstroom specifiek apart belicht.

Dit jaarrapport van het partnerschap geeft een overzicht van de informatieacties die in het kader van de sectorale partnerschappen worden uitgevoerd en daarnaast dragen beide administraties op verschillende manieren bij tot een positieve beeldvorming van duaal leren (vb. inspiratiedagen en online vormingsmomenten vanuit het Departement Werk en Sociale Economie).

Daarnaast geeft het partnerschap aan dat dit een blijvend aandachtspunt is, waar elke lidorganisatie zich voor wil inzetten. Het partnerschap ziet in de verruimde opdracht van de Regionale Technologische Centra rond duaal leren, ook een kans om aan het imago te werken.

Actie 2. We vergroten het potentieel aan leerwerkplekken door de mogelijkheden van sectoraal erkende gesimuleerde werkplekken, 'gedeeltelijk erkende' leerwerkplekken en rotatie van leerwerkplekken verder te valoriseren.

Het partnerschap pleit voor een verdere verkenning van de mogelijkheden en nauwe dialoog met de sectorale partnerschappen. Hiertoe worden reeds gedeelde principes onder het partnerschap verder verfijnd, en de concrete haalbaarheid en wenselijkheid verder afgetoetst met de sectorale organisaties.

Actie 3. We verlagen de drempels voor het organiseren van opleidingen in de dubbele finaliteit zodat duaal leren ook in deze onderwijsvorm haalbaar wordt.

Het partnerschap bracht via een bevraging door de onderwijsverstrekkers, bepaalde drempels aan het licht voor de organisatie van duaal leren in de dubbele finaliteit.

De decreetswijziging die werd voorgesteld om in het kader van dubbele finaliteit expliciet te stellen dat de werkplekcomponent beperkt kan worden tot 10u, werd door de beide ministers niet weerhouden. Het partnerschap zal deze vraag meenemen naar de volgende regering, blijft de vinger aan de pols houden en attenderen op drempels en mogelijke oplossingen.

Actie 4. Mentoren en trajectbegeleiders zijn drijvende krachten van duaal leren. Zij dienen elkaar te versterken, en worden bijkomend ondersteund waar nodig.

Het partnerschap bracht via een bevraging door de onderwijsverstrekkers onder andere ook de noden van trajectbegeleiders in kaart. De vraag naar aanvullende middelen werd opgenomen in het actieplan. Het is hierin ook belangrijk op te volgen op welke manier de Regionale Technologische Centra hun taken hierrond zullen opvolgen.

Vanuit de sectorale partnerschappen gebeuren verschillende acties gericht op het versterken van mentoren in hun rol. Deze staan ook opgenomen in dit jaarrapport.

Actie 5. Opleidingsverstrekkers overwegen, i.h.k.v. het organiseren van het aanbod in nauwe afstemming met de lokale arbeidsmarkt, het potentieel van het enkel duaal aanbieden van een traject

Het partnerschap bracht via een bevraging door de onderwijsverstrekkers bepaalde standpunten aan het licht voor de organisatie van opleidingen als enkel duaal. Deze verschillen in standpunten zijn gekend. Het is echter vandaag wel mogelijk voor scholen om bepaalde standaardtrajecten enkel in de duale variant aan te bieden.

Actie 6. We vragen en ondersteunen een volledige duale leerladder.

Het partnerschap pleit voor het doortrekken van een duale leerladder, waarbij lerenden ook in het hoger onderwijs in trajecten met intensief leren op de werkplek kunnen stappen. Het partnerschap wacht het resultaat af van het Lerend netwerk van projecten duaal leren in het volwassenenonderwijs en het hoger onderwijs (bis), ondersteund door WSE Europa. Aangezien onderwijsinstellingen van het hoger onderwijs niet vertegenwoordigd zijn binnen het partnerschap is de rol hierin beperkt tot het waken over duidelijkheid en een consequente invulling van het concept duaal leren.

Actie 7. We zetten nog sterker in op communicatie rond duaal leren in het volwassenenonderwijs.

Deze actie wordt opgenomen samen met actie 1 van het actieplan.

Actie 8. We zetten flankerend actief in op de afstemming van het regelgevend kader van duaal leren met andere regelgeving, daar waar er nog knelpunten zijn.

Het partnerschap maakte in het actieplan melding van vier thema's waarrond er knelpunten zijn met de federale regelgeving.

- Actie 8.1. De betrokken administraties stemmen duaal leren en het Groeipakket geheel op elkaar af, opdat dit geen aanleiding meer geeft tot bijkomende planlast.
- Actie 8.2. We pleiten voor een gedeelde verantwoordelijkheid voor verzekering en aansprakelijkheid in overeenstemming met waar de leerling op dat moment leert.
- Actie 8.3. We pleiten voor verruiming van het weekend- en vakantiewerk en dit mogelijk maken bij de werkgever van het duale traject.
- Actie 8.4. Duaal leren bij eenmanszaken wordt gefaciliteerd vanuit de federale regelgeving.

Met betrekking tot het Groeipakket werden er vanuit de betrokken administraties reeds stappen gezet waardoor de vraag verviel.

Met betrekking tot knelpunten rond de mogelijkheid van studentenjobs voor duale leerlingen op de 'eigen leerwerkplek' en de complexe afspraken rond verzekering van duale lerenden, werden de standpunten verduidelijkt en werd samen met de bevoegde ministers een schrijven opgemaakt, gericht aan de betrokken federale diensten.

De knelpunten ervaren door eenmanszaken met betrekking tot de verplichtingen rond veiligheid op het werk worden eveneens verder opgevolgd en waar wenselijk kan eveneens een signaal gegeven worden naar de bevoegde federale instanties.

Actie 9. Meten is weten. We houden met het Vlaams Partnerschap Duaal Leren de vinger aan de cijfermatige pols.

Samen met de bevoegde administratieve diensten werden de concrete monitoringsvragen vanuit het partnerschap geconcretiseerd. Verder werden er ook afspraken gemaakt met de bevoegde diensten om

bepaalde sleutelindicatoren frequent te delen met het partnerschap. Bepaalde onderzoeksvragen vergen nog dieper onderzoek, maar werden reeds geïdentificeerd.

Actie 10. Zorg voor een duidelijke profilering van duaal leren en de aanloopfase.

Het partnerschap geeft aan dat de aanloopfase niet rechtstreeks tot haar bevoegdheden behoort, maar als toegangspoort tot duaal leren is het belangrijk om hier toch de vinger aan de pols te houden. Verder vraagt het partnerschap duidelijkheid in de positie en doelmatigheid van beide leerwegen, die elk hun meerwaarde hebben.

5.2 SECTORALE PARTNERSCHAPPEN

De sectorale partnerschappen (afgekort SP's) hebben een sectorgebonden werking en zijn samengesteld uit de relevante onderwijs- en werkpartners uit de betreffende sector. De bevoegdheden van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren kunnen gedelegeerd worden aan deze sectorale partnerschappen.

De sectorale organisaties die betrokken zijn in de sectorale partnerschappen krijgen een financieel kader via de duale addenda bij de sectorconvenants. Een sectorconvenant is een samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van een sector. De sector engageert zich in de sectorconvenant tot acties rond decretaal verankerde thema's. Via de sectorconvenants geven de sectoren mee gestalte aan de prioriteiten van het arbeidsmarktbeleid. In de duale addenda bij deze convenants schrijven sectoren hun kwaliteitsbeleid voor duaal leren uit. Ze omschrijven hoe ze inzetten op voldoende kwaliteitsvolle leerwerkplekken en op groei en innovatie binnen duaal leren.

5.2.1 Opstart sectoraal partnerschap Bedienden

In het schooljaar 2022-2023 werd één nieuw sectoraal partnerschap opgestart. Het sectorale partnerschap Bedienden startte op 3 juli 2023.

Het sectorale partnerschap zal enerzijds inzetten op een hogere instroom van jongeren in duaal leren en anderzijds het aanbod aan werkplekken kwalitatief en kwantitatief versterken. Uit de duale sectorfoto blijkt dat het aantal leerwerkplekken in ondernemingen van de sector ten opzichte van de grootte van de sector eerder beperkt is. Het partnerschap zal een sectorale aanpak uitwerken om ondernemingen te informeren, adviseren, ondersteunen en mobiliseren. Met een communicatiecampagne naar ondernemingen in de bediendensector wil men ondernemingen informeren en warm maken om in te stappen in duaal leren.

Ook dit partnerschap wil inzetten op het ontwikkelen van een sectorspecifiek ondersteuningsaanbod voor ondernemingen om de kwaliteit van de leerwerkplekken te verzekeren, zoals onder meer een gebruiksvriendelijke en up-to-date webpagina, een sectorspecifieke mentoropleiding en sectorspecifiek inspiratie- en informatiemateriaal.

Het sectoraal partnerschap zal een netwerk met onderwijspartners uit het secundair en uit het volwassenenonderwijs uitbouwen.

5.2.2 Rapportering over de werking van de sectorale partnerschappen

Voor het schooljaar 2022-2023 wordt gerapporteerd over de werking van de 20 sectorale partnerschappen en over de personeelsleden van het Departement Werk en Sociale Economie die in delegatie van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren bevoegdheden uitvoeren indien er geen sectoraal

partnerschap werd opgericht. Een erkenningsaanvraag wordt voor behandeling toegewezen aan een sectoraal partnerschap of aan het Departement Werk en Sociale Economie. De toewijzing gebeurt op basis van het paritair comiténummer (PC-nummer) of – indien de onderneming geen PC-nummer heeft – op basis van rechtsvorm of een door de indiener opgegeven sector. Dit partnerschap zal nadien ook instaan voor de verdere opvolging van de onderneming, de mentor(opleiding) en de overeenkomsten.

Sectoraal partnerschap		PC-nummer(s)
Autosector en aanverwante sectoren		112, 142.01, 149.02, 149.04
Bedienden		200
Binnenvaart		139
Bouw		124
Chemie, kunststoffen en life sciences		116, 207
Elektriciens: installatie en distributie		149.01
Grafische sector en Papier- en kartonbewerkende sector		130, 136
Groene sectoren		132, 144, 145, 146
Haartooi-fitness-schoonheidszorgen		314
Handel	Detailhandel	202, 311, 312
	Voedingshandel	119
	Zelfstandige kleinhandel	201, 202.01
Horeca		302
Houtsectoren		125, 126
Kleding en Confectie		109, 215
Lokale besturen		Alle lokale besturen uit het Vlaamse Gewest
Social profit		318.02, 319, 319.01, 327.01, 329.01, 329.03, 330, 331, 337
Technologische industrie		105, 111, 209, 219, 224
Textiel		120, 214
Textielverzorging		110
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens		140.03, 140.04
Voedingsindustrie		118, 220
Departement Werk en Sociale Economie (in delegatie van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren)		Alle andere PC-nummers, lokale besturen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, openbare besturen, erkenningsaanvragen van ondernemingen zonder PC-nummer.

Voor het sectorale partnerschap Handel wordt in drie deelsectoren gerapporteerd, nl. Detailhandel, Voedingshandel en Zelfstandige kleinhandel. Het sectorale partnerschap Bedienden startte op 3 juli 2023. De erkenningsaanvragen voor deze sector werden tot die datum behandeld door het Departement Werk en Sociale Economie (in delegatie van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren). De cijfers worden echter voor het volledige rapporteringsjaar opgenomen onder het sectorale partnerschap Bedienden. In tabellen en grafieken waarin over het aantal partnerschappen gerapporteerd wordt, wordt bijgevolg gesproken over 23 partnerschappen. Het betreft hier 19 sectorale partnerschappen, de drie deelsectoren van het SP Handel en het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

5.3 UITBREIDING AANBOD AAN KWALITATIEVE LEERWERKPLEKKEN

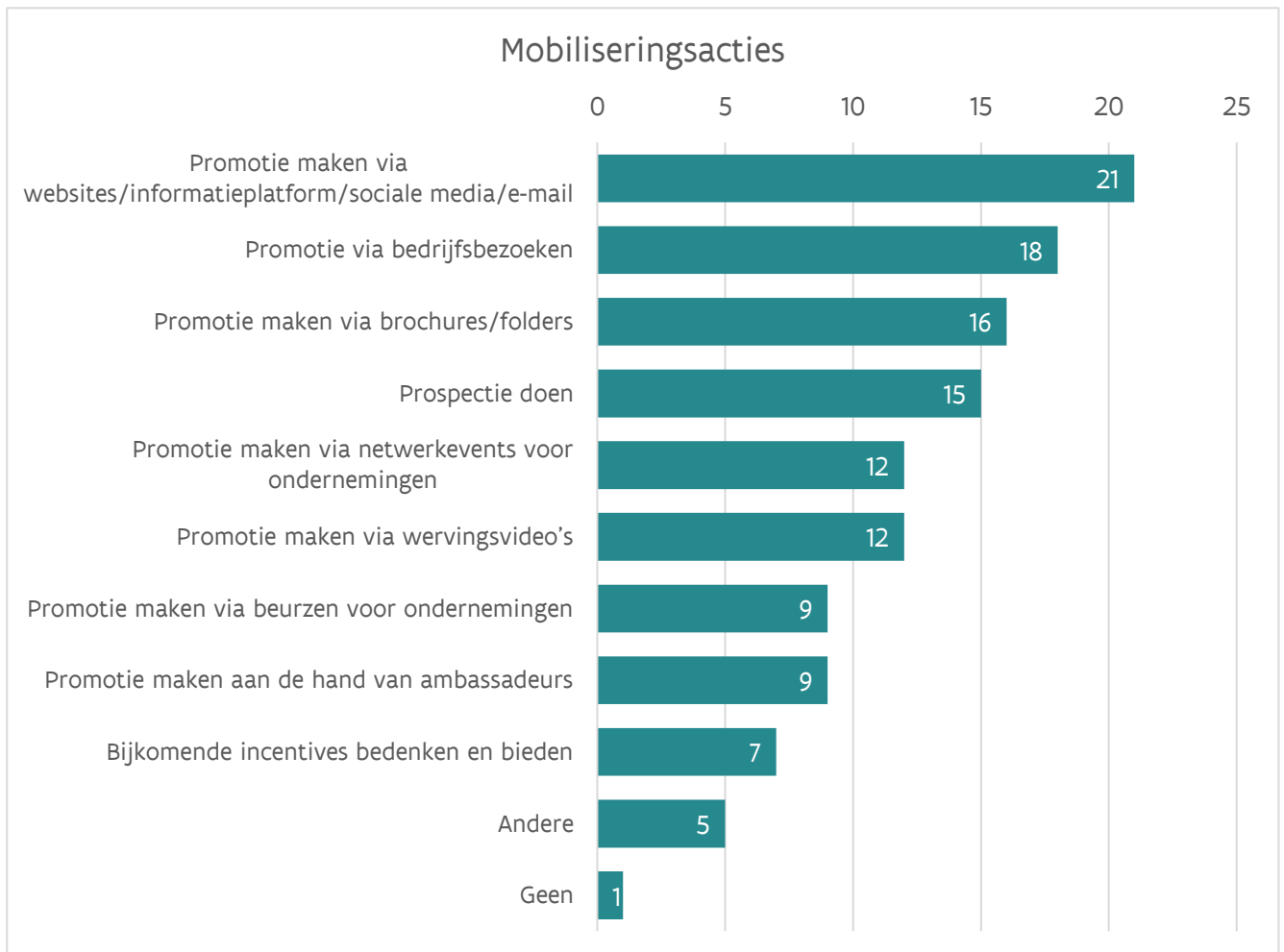
Om het aanbod aan kwalitatieve leerwerkplekken uit te breiden zetten de sectorale partnerschappen verschillende stappen:

- Mobiliseren van potentiële nieuwe leerwerkplekken
- Erkennen van nieuwe leerwerkplekken
- Opvolgen en begeleiden van erkende leerwerkplekken
- Opvolgen van het aflopen van erkenningen en het hernieuwen van afgelopen erkenningen

5.4 MOBILISEREN

Een goede werking van duaal en alternerend leren staat of valt met voldoende leerwerkplekken voor alle lerenden die een leertraject willen volgen. Elk partnerschap zet een werking op om ondernemingen te mobiliseren om zich kandidaat te stellen als leerwerkplek.

Uit de bevraging van de partnerschappen blijkt dat de overgrote meerderheid minstens één of meerdere acties opzet om ondernemingen te overtuigen zich als leerwerkplek te engageren.

Figuur 15: Aantal partnerschappen dat mobiliseringsacties ondernam in schooljaar 2022-2023, opgedeeld naar actie. Bron: Survey sectorale partnerschappen.

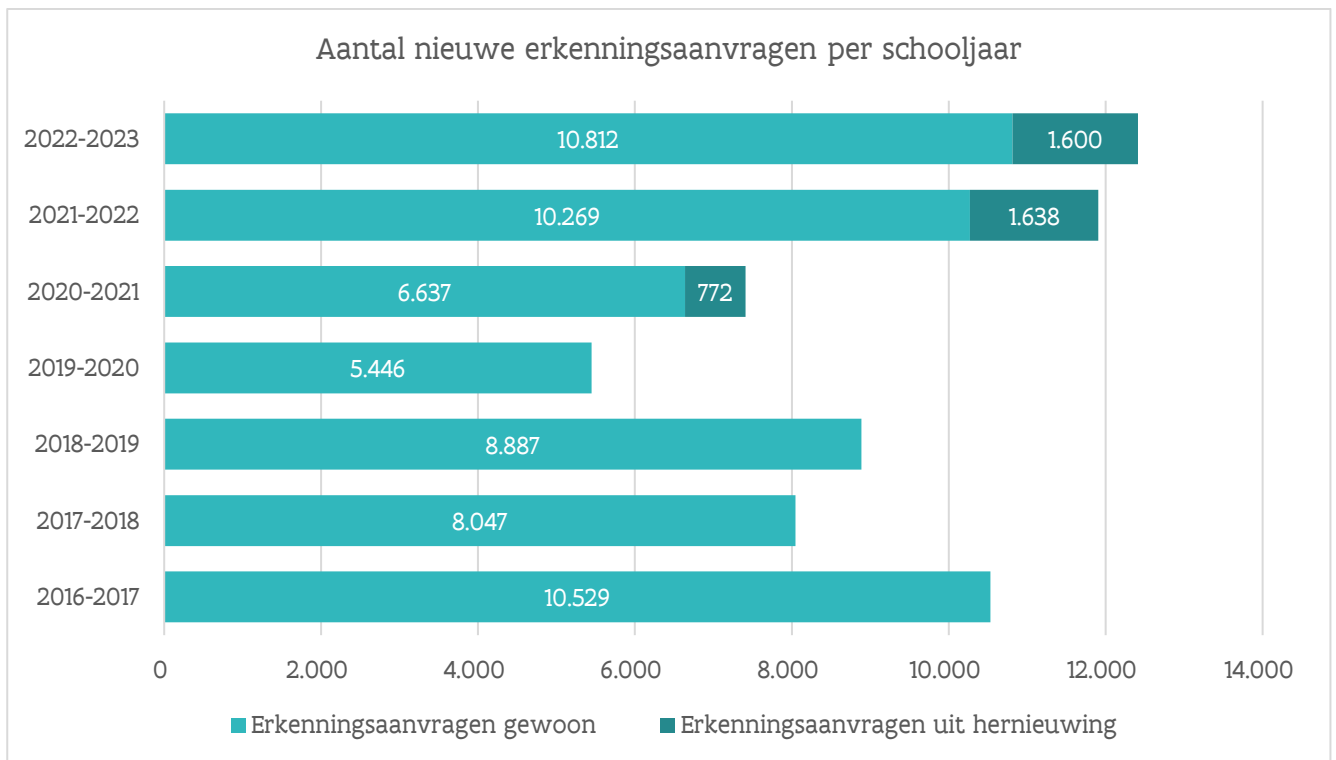
5.5 ERKENNEN

Elke onderneming die leerlingen uit duaal en alternerend leren in het secundair onderwijs of cursisten uit duaal leren in het volwassenenonderwijs wil opleiden op de werkvloer, moet hiervoor erkend zijn. Om erkend te worden moet de onderneming aan een aantal erkenningsvoorwaarden voldoen. De onderneming heeft een erkenning nodig voor elke duale of alternerende opleiding waarvoor ze een overeenkomst wil sluiten en voor elke vestiging waar ze lerenden wil opleiden. Een goedgekeurde erkenning is vijf jaar geldig. Als de onderneming na deze vijf jaar nog verder lerenden wil opleiden op de werkvloer moet de erkenning hernieuwd worden.

5.5.1 Ingediende erkenningsaanvragen

5.5.1.1 Aantal erkenningsaanvragen

In het schooljaar 2022-2023 werden 12.412 erkenningsaanvragen ingediend, 10.812 gewone erkenningsaanvragen en 1.600 hernieuwingsaanvragen. Het aantal gewone erkenningsaanvragen steeg met 5% (543 aanvragen) ten opzichte van schooljaar 2021-2022. Het aantal hernieuwingsaanvragen daalde met 2% (38 aanvragen) ten opzichte van schooljaar 2021-2022. Dit is een logische daling, aangezien ook het aantal erkenningen dat afliep in schooljaar 2022-2023 lager was dan in schooljaar 2021-2022.

Figuur 16: Aantal nieuwe erkenningsaanvragen per schooljaar, volgens categorie: gewone erkenningsaanvragen en hernieuwingsaanvragen. Bron: app.werkplekduaal.be.

De meeste erkenningsaanvragen werden net als het voorgaande schooljaar ingediend bij het sectorale partnerschap Bouw (1.966), gevolgd door partnerschap Horeca (1.415).

Sectoraal Partnerschap	Nieuwe erkennings- aanvraag	Hernieuwings- aanvraag	Totaal
Autosector en aanverwante sectoren	755	71	826
Bedienden	250	25	275
Binnenvaart	11	4	15
Bouw	1.793	173	1.966
Chemie, kunststoffen en life sciences	29	8	37
Elektriciens: installatie en distributie	557	73	630
Grafische sector en Papier- en kartonbewerkende sector	10	0	10
Groene sectoren	663	102	765
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	506	116	622
Handel - Detailhandel	968	82	1.050
Handel - Voedingshandel	157	26	183
Handel - Zelfstandige kleinhandel	884	150	1.034
Horeca	1.251	164	1.415
Houtsectoren	375	54	429
Kleding en Confectie	0	7	7
Lokale besturen	397	132	529
Social profit	962	265	1.227
Technologische industrie	543	52	595
Textiel	6	5	11
Textielverzorging	0	0	0
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	69	20	89
Voedingsindustrie	143	26	169
Vlaams Partnerschap	483	45	528
Bedienden	1	0	1
Handel - Detailhandel	56	0	56
Handel - Voedingshandel	31	0	31
Handel - Zelfstandige kleinhandel	33	0	33
Lokale besturen	10	0	10
Openbare besturen	38	14	52
Overige	294	30	324
Verhuis	6	0	6
Vermakelijkheden	14	1	15
Eindtotaal	10.812	1.600	12.412

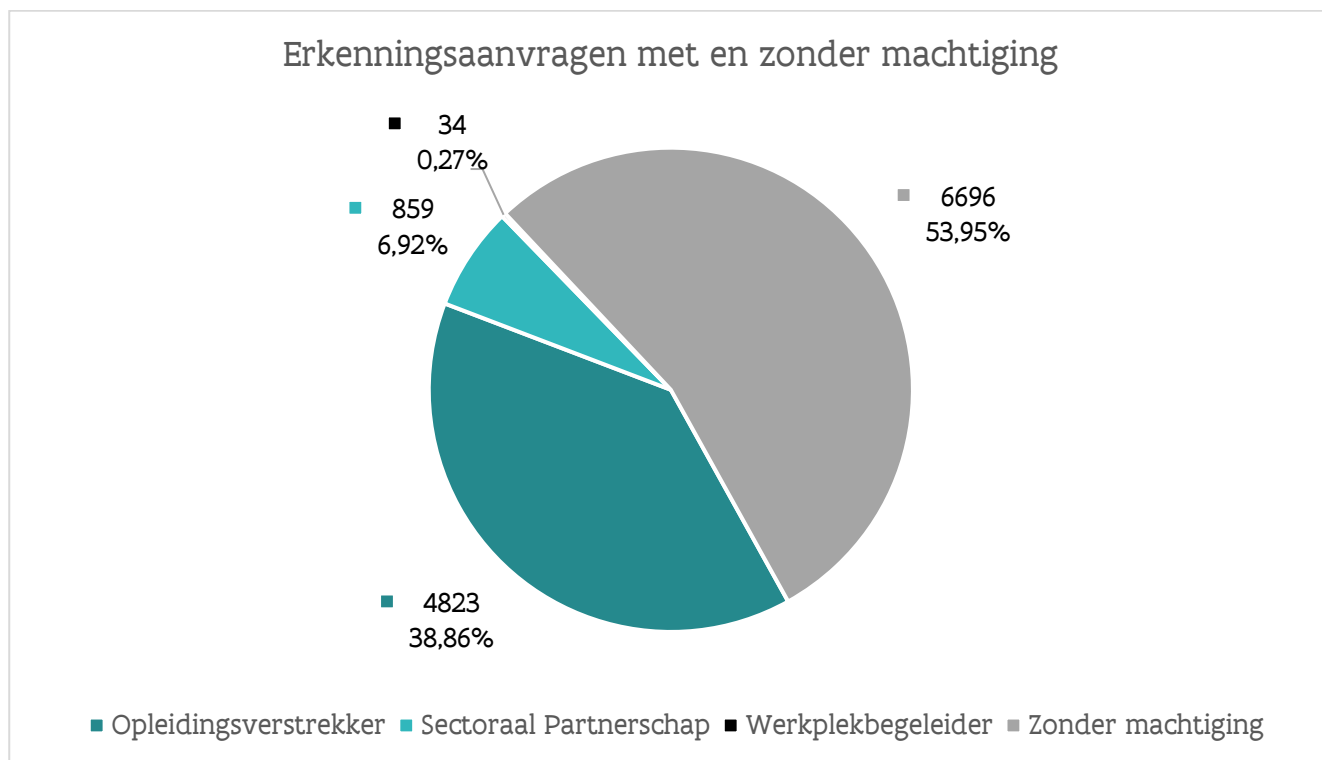
Tabel 12: Erkenningaanvragen in schooljaar 2022-2023 naar sectoraal partnerschap en sector. Bron: app.werkplekduaal.be.

5.5.1.2 Erkenningaanvragen met machtiging

Een onderneming die door omstandigheden niet in staat is om zelf de erkenningaanvraag in te dienen kan een machtiging geven aan de trajectbegeleiders van een opleidingsinstelling secundair onderwijs, de

medewerkers van een sectoraal opleidingsfonds of de werkplekbegeleiders van het Departement Werk en Sociale Economie om de aanvraag in haar plaats in te dienen.

In schooljaar 2022-2023 werd 46% van de erkenningsaanvragen ingediend door een gemachtigde. Dit is een daling ten opzichte van het vorige schooljaar, toen dit percentage nog op 56% lag. De percentages daalden bij elk type gemachtigde en bijgevolg was er een stijging in het aandeel erkenningsaanvragen dat door ondernemingen zelf werd ingediend. Omdat ook het aantal erkenningsaanvragen zelf steeg, zien we ook in absolute cijfers een stijging van het aantal erkenningsaanvragen dat door ondernemingen zelf werd ingediend.

Figuur 17: Overzicht van het aantal erkenningsaanvragen dat in schooljaar 2022-2023 ingediend werd zonder en met een machtiging en aan wie de machtiging verleend werd. Bron: app.werkplekduaal.be.

5.5.2 Behandeling van erkenningsaanvragen

Het bevoegde sectorale partnerschap of de personeelsleden van het Departement Werk en Sociale Economie in delegatie van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren behandelen de erkenningsaanvragen.

5.5.2.1 Acties per sectoraal partnerschap

Elk partnerschap onderneemt een aantal acties om tot een gegronde beslissing over de erkenningsaanvraag te komen. De partnerschappen rapporteren hoe vaak ze volgende acties uitvoeren bij de behandeling van erkenningsaanvragen:

- Administratief onderzoek: het aantal unieke vestigingen en het aantal erkenningsaanvragen waarvoor een algemene administratieve controle plaatsvond tijdens de evaluatie van een werkplek bij een nieuwe erkenningsaanvraag.
- Telefonisch contact: het aantal unieke vestigingen waarmee telefonisch contact werd opgenomen in het kader van de behandeling van een erkenningsaanvraag.

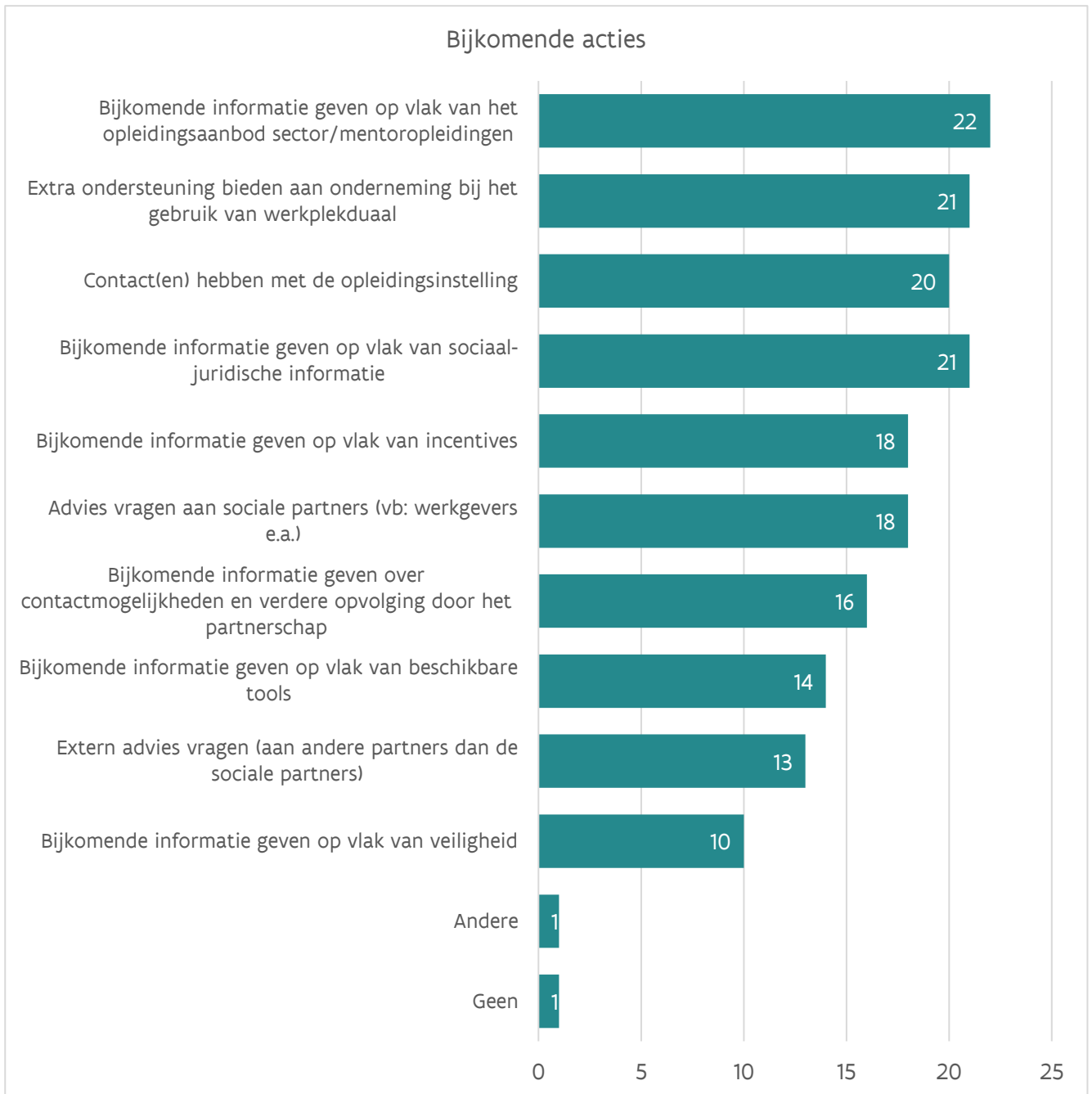

- Plaatsbezoek: het aantal unieke vestigingen dat bezocht werd in het kader van de behandeling van een erkenningsaanvraag.
- Virtueel bezoek: naar aanleiding van de coronacrisis werden ook virtuele bezoeken uitgevoerd, wanneer een effectief plaatsbezoek niet mogelijk bleek. Ook deze cijfers werden in de tabel opgenomen. Het betreft het aantal unieke vestigingen dat virtueel bezocht werd in het kader van de behandeling van een erkenningsaanvraag.

	Administratief onderzoek		Telefonisch contact	Plaatsbezoek	Virtueel contact		
	Aantal unieke vestigingen	Aantal erkenningsaanvragen	Aantal unieke vestigingen	Aantal unieke vestigingen	Aantal unieke vestigingen		
Sectoraal Partnerschap							
Autosector en aanverwante sectoren	343	826	343	826	315	190	0
Bedienden	112	275	36	56	36	14	16
Binnenvaart	11	15	11	15	11	5	0
Bouw	738	1.966	738	1.966	701	0	0
Chemie, kunststoffen en life sciences	21	37	21	37	8	0	1
Elektriciens: installatie en distributie	271	630	271	630	111	114	23
Grafische sector en Papier- en kartonbewerkende sector	6	10	6	10	0	6	0
Groene sectoren	333	765	333	765	333	312	0
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	299	622	299	622	299	299	0
Handel - Detailhandel	334	1.050	334	1.050	334	210	10
Handel - Voedingshandel	67	183	67	183	67	67	1
Handel - Zelfstandige kleinhandel	341	1.034	341	1.034	313	377	0
Horeca	517	1.415	517	1.779	517	517	0
Houtsectoren	112	429	112	429	112	112	0
Kleding en Confectie	2	7	2	2	3	5	0
Lokale besturen	272	529	255	440	25	71	145
Social profit	551	1.227	551	1.227	340	54	107
Technologische industrie	195	595	195	595	195	185	10
Textiel	6	11	3	3	3	3	0
Textielverzorging	0	0	0	0	0	0	0
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	28	89	28	89	12	15	0
Voedingsindustrie	71	169	71	169	5	6	60
Vlaams Partnerschap	225	528	225	528	225	96	0

Tabel 13: Het aantal unieke vestigingen dat een erkenningsaanvraag heeft ingediend en het aantal erkenningsaanvragen dat in schooljaar 2022-2023 werd ingediend per sectoraal partnerschap en het aantal acties per sectoraal partnerschap bij de behandeling van erkenningsaanvragen gedurende het schooljaar 2022-2023. Bron: Survey sectorale partnerschappen.

Naast bovenstaande acties ondernemen de partnerschappen vaak bijkomende acties tijdens de behandeling van erkenningsaanvragen.

Figuur 18: Aantal partnerschappen dat in schooljaar 2022-2023 bijkomende acties ondernam tijdens de behandeling van erkenningsaanvragen, opgedeeld naar actie. Meerdere antwoorden per partnerschap mogelijk. Bron: Survey Sectorale partnerschappen.

5.5.2.2 Goed- en afkeuringen

Nadat het partnerschap de erkenningsaanvraag onderzocht heeft, komt het tot een gegronde beslissing en wordt de erkenningsaanvraag goed- of afgekeurd. Partnerschappen hebben een wettelijke termijn van veertien dagen om de erkenningsaanvraag te behandelen. Als de erkenningsaanvraag niet binnen die veertien dagen behandeld wordt, wordt de aanvraag automatisch goedgekeurd.

	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Goedgekeurd	7.712	4.637	6.093	10.051	10.461
Onderzocht en goedgekeurd	7.427	4.535	6.034	9.839	10.133
Automatisch goedgekeurd	285	102	59	212	328
Afgekeurd	1.047	526	756	929	975

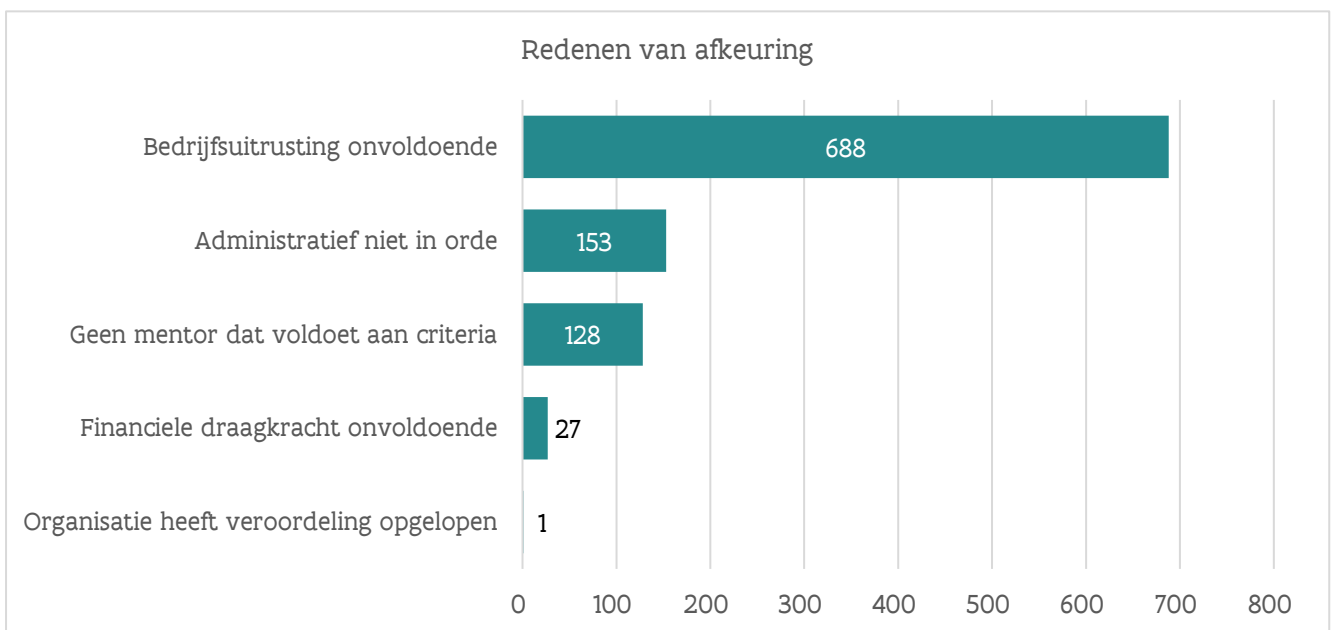
Tabel 14: Aantal erkenningsaanvragen (exclusief duplicaten) met statusovergang 'goedgekeurd' en 'afgekeurd' per schooljaar. Bron: app.werkplekduaal.be.

In het schooljaar 2022-2023 werden 10.133 erkenningsaanvragen onderzocht en goedgekeurd. 328 erkenningsaanvragen werden niet tijdig behandeld en bijgevolg automatisch goedgekeurd. Dit laatste is een stijging ten opzichte van het vorige schooljaar met 55%, maar nog steeds een klein percentage (2,87%) van het totaal aantal behandelde erkenningsaanvragen.

In totaal werden in schooljaar 2022-2023 dus 10.461 erkenningsaanvragen goedgekeurd of 92% van het totaal aantal behandelde erkenningsaanvragen. Het aandeel goedkeuringen ten opzichte van het totaal aantal behandelde erkenningsaanvragen bleef hiermee exact hetzelfde als vorig schooljaar.

In het schooljaar 2022-2023 werden 975 erkenningsaanvragen afgekeurd of 8% van het totaal aantal behandelde erkenningsaanvragen. Het aandeel afkeuringen ten opzichte van het totaal aantal behandelde erkenningsaanvragen bleef hiermee hetzelfde als vorig schooljaar.

De meest voorkomende reden voor afkeuring van erkenningsaanvragen in schooljaar 2022-2023 blijft net als in schooljaar 2021-2022 onvoldoende bedrijfsuitrusting. Dit betekent dat de onderneming op vlak van organisatie en bedrijfsuitrusting niet voldoet om de opleiding op de werkplek van een lerende, overeenkomstig het opleidingsplan, mogelijk te maken. Er werden 688 erkenningsaanvragen afgekeurd omwille van (onder andere) deze reden.

Figuur 19: Overzicht redenen voor afkeuring van erkenningsaanvragen in schooljaar 2022-2023 (datum statusovergang afkeuring tussen 1 september 2022 – 31 augustus 2023). Er kunnen meerdere redenen per afkeuring opgegeven worden. Bron: app.werkplekduaal.be.

5.6 OPVOLGING EN BEGELEIDING NA ERKENNING

Tijdens de erkenningsprocedure wordt nagegaan of de werkplek voldoet aan de minimale kwaliteitsvereisten. De erkenning blijft vervolgens vijf jaar geldig, een periode waarin de onderneming ondersteund wordt in haar groei naar kwaliteitsvolle leerwerkplek door het gericht en op maat inzetten van begeleiding, informatie en instrumenten.

5.6.1 Opvolging van erkende ondernemingen en vestigingen

5.6.1.1 Aantal op te volgen ondernemingen en vestigingen

De tabel hieronder geeft weer hoeveel unieke vestigingen en ondernemingen elk sectoraal partnerschap dient op te volgen. Het betreft het aantal unieke vestigingen en ondernemingen dat een goedgekeurde erkenning heeft die onder de bevoegdheid van het partnerschap valt.

Sectoraal Partnerschap	Aantal unieke ondernemingen	Aantal unieke vestigingen
Autosector en aanverwante sectoren	819	927
Bedienden	391	402
Binnenvaart	30	30
Bouw	2.596	2.616
Chemie, kunststoffen en life sciences	84	95
Elektriciens: installatie en distributie	702	721
Grafische sector en Papier- en kartonbewerkende sector	32	32
Groene sectoren	1.034	1.043
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	805	865
Handel - Detailhandel	81	788
Handel - Voedingshandel	190	325
Handel - Zelfstandige kleinhandel	1.026	1.137
Horeca	1.407	1.473
Houtsectoren	301	309
Kleding en Confectie	29	29
Lokale besturen	249	605
Social profit	763	1.331
Technologische industrie	539	556
Textiel	10	11
Textielverzorging	4	4
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	60	72
Voedingsindustrie	299	310
Vlaams Partnerschap	486	632
Totaal aantal unieke ondernemingen/vestigingen	11.937	14.313

Tabel 15: Aantal unieke ondernemingen en vestigingen met een goedgekeurde en geldige erkenning (alle erkenningen (inclusief duplicaten) die minsten 1 dag goedgekeurd en geldig waren in het schooljaar) tijdens schooljaar 2022-2023. Bron: app.werkplekduaal.be.

5.6.1.2 Acties per partnerschap

Vrijwel alle partnerschappen (20 van de 23) hebben na de erkenning contact met de vestiging. De tabel hieronder geeft weer hoeveel van de door hen op te volgen vestigingen gecontacteerd werden in schooljaar 2022-2023.

Het aantal fysieke plaatsbezoeken neemt jaarlijks toe. Tijdens het schooljaar 2022-2023 werd een fysiek plaatsbezoek gebracht aan 1.505 vestigingen. Dit is een stijging met 17,2% in vergelijking met schooljaar 2021-2022. Toen werden 1.284 vestigingen bezocht..

Begeleidings- en opvolgingsacties	Aantal erkenningen	Aantal unieke vestigingen	Telefonisch contact	Plaats- bezoek	Virtueel contact
			Aantal unieke vestigingen	Aantal unieke vestigingen	Aantal unieke vestigingen
Sectoraal Partnerschap	43.056	13.681	1.899	1.502	180
Autosector en aanverwante sectoren	3.163	927	125	12	0
Bedienden	980	402	0	0	0
Binnenvaart	53	30	11	0	0
Bouw	7.430	2.616	0	251	0
Chemie, kunststoffen en life sciences	192	95	12	7	0
Elektriciens: installatie en distributie	1.980	721	1	50	10
Grafische sector en Papier- en kartonbewerkende sector	96	32	12	12	0
Groene sectoren	3.043	1.043	312	60	0
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	2.220	865	865	710	0
Handel - Detailhandel	3.337	788	116	87	75
Handel - Voedingshandel	967	325	43	36	25
Handel - Zelfstandige kleinhandel	4.365	1.137	55	126	0
Horeca	5.519	1.473	120	60	0
Houtsectoren	1.605	309	56	25	0
Kleding en Confectie	71	29	3	5	0
Lokale besturen	1.476	605	15	3	3
Social profit	3.564	1.331	75	24	65
Technologische industrie	1.851	556	0	0	0
Textiel	24	11	45	4	0
Textielverzorging	8	4	0	0	0
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	241	72	0	3	0
Voedingsindustrie	871	310	33	27	2
Vlaams Partnerschap	1.638	632	31	3	0
Totaal	44.694	14.313	1.930	1.505	180

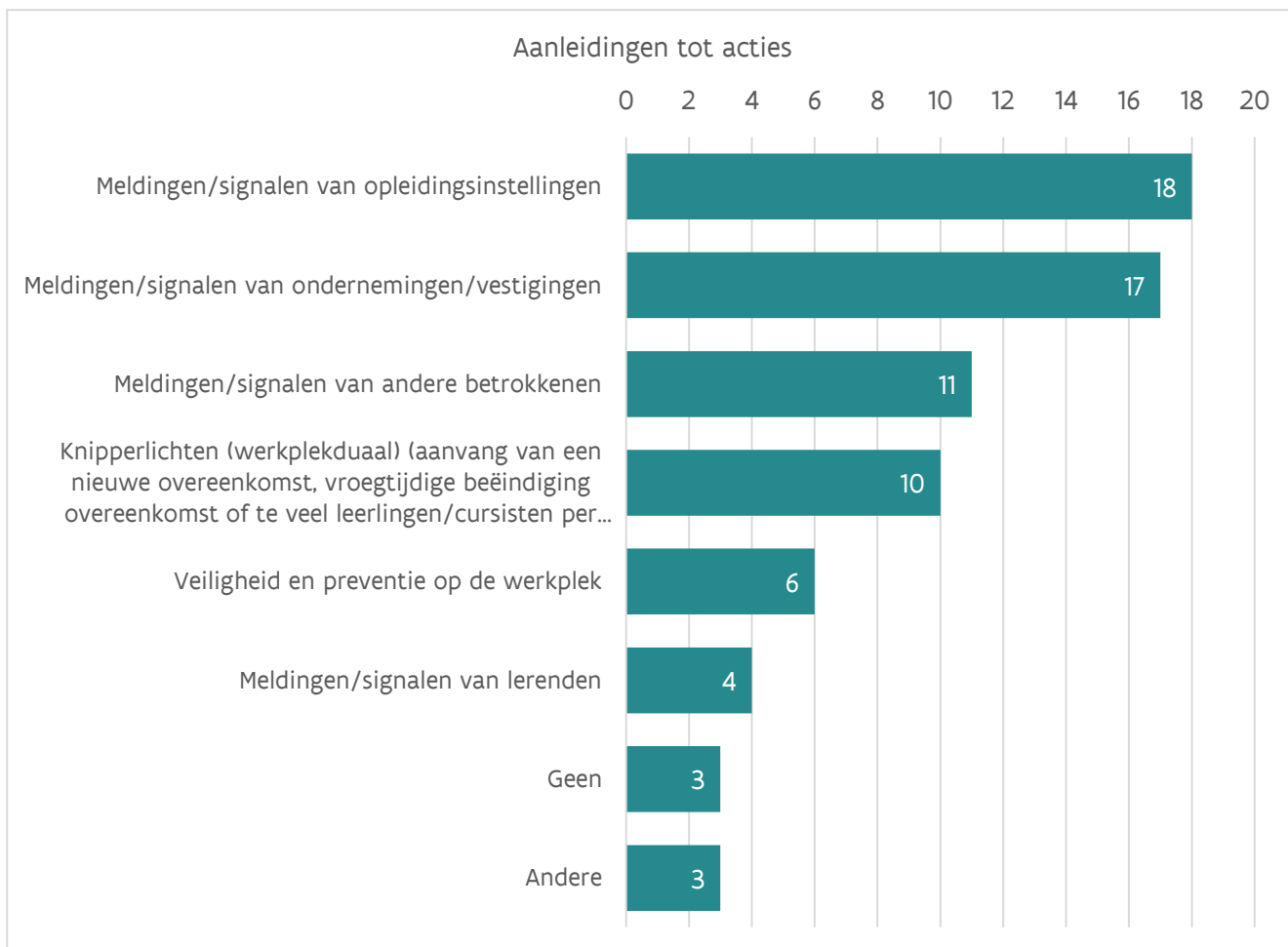
Tabel 16: Aantal geregistreerde begeleidings- en opvolgingsacties door de sectorale partnerschappen in schooljaar 2022-2023. Het werkelijke aantal kan hoger liggen, omdat niet elk partnerschap alle gegevens heeft geregistreerd. Bron: Survey sectorale partnerschappen.

5.6.1.3 Aanleidingen tot acties

Elk partnerschap bepaalt zelf welke vestigingen het actief zal opvolgen. De acties tijdens de opvolging van erkende vestigingen kunnen reactief en/of proactief zijn:

- Reactief: het partnerschap neemt acties op basis van bepaalde signalen en/of knipperlichten. Zo kunnen veelvuldige vroegtijdige beëindigingen van overeenkomsten, het vaak wisselen van mentoren binnen een onderneming, te veel lerenden per mentor, of nieuwe overeenkomsten bij een nieuw erkende vestiging een signaal zijn dat extra opvolging nodig is.
- Proactief: het partnerschap volgt de erkende ondernemingen op, zonder dat er zich specifieke knipperlichten voordoen.

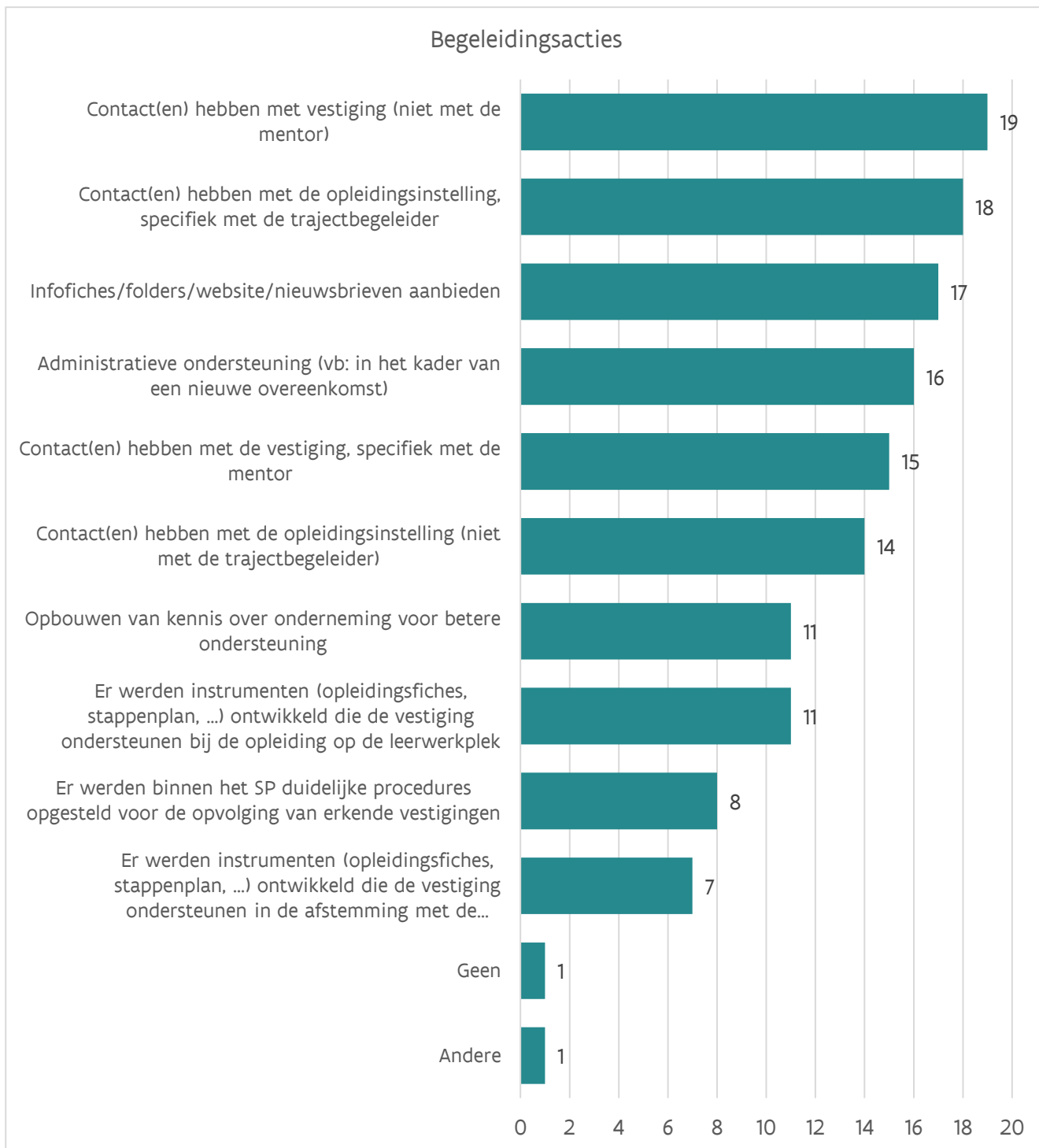
Voor schooljaar 2022-2023 werden volgende aanleidingen door de partnerschappen opgegeven:

Figuur 20: Aantal partnerschappen dat aangeeft omwille van een bepaalde aanleiding begeleidingsacties naar ondernemingen of vestigingen op te zetten, opgedeeld naar aanleiding. Meerdere antwoorden per partnerschap mogelijk. Bron: Survey sectorale partnerschappen.

5.6.1.4 Begeleidingsacties

Elk sectoraal partnerschap schreef een eigen kwaliteitsbeleid uit in de duale addenda. Daarin geeft het partnerschap onder andere aan hoe het erkende ondernemingen, vestigingen en overeenkomsten opvolgt en hoe het inzet op de begeleiding van mentoren. In onderstaande grafiek wordt weergegeven welke begeleidingsacties door de partnerschappen werden ondernomen in schooljaar 2022-2023.

Figuur 21: Aantal partnerschappen dat begeleidingsacties naar ondernemingen of vestigingen opzet, opgedeeld naar begeleidingsactie. Meerdere antwoorden per partnerschap mogelijk. Bron: Survey sectorale partnerschappen.

5.6.1.5 Sanctioneren

Als de begeleiding van een onderneming of vestiging niet het gewenste resultaat oplevert (of als om dringende redenen begeleiding niet mogelijk is) kan het partnerschap beslissen om een erkenning op te heffen en bijkomend eventueel de vestiging en/of onderneming uit te sluiten.

Schooljaar	Aantal opgeheven erkenningen	Aantal unieke ondernemingen	Aantal unieke vestigingen
2016-2017	236	123	124
2017-2018	498	238	259
2018-2019	1.112	635	661
2019-2020	820	498	504
2020-2021	2.515	1.326	1.414
2021-2022	3.892	1.692	1.855
2022-2023	3.107	1.110	1.287

Tabel 17: Aantal opgeheven erkenningen en het aantal unieke ondernemingen en vestigingen met een opgeheven erkenning per schooljaar (naar datum statusovergang). Bron: app.werkplekduaal.be.

In schooljaar 2022-2023 werden 3.107 erkenningen opgeheven in het kader van een sanctionering. Dit is een daling van 20% ten opzichte van vorig schooljaar. Het ging hierbij om erkenningen van 1.110 unieke ondernemingen en van 1.287 unieke vestigingen.

5.6.2 Opvolging van mentoren

5.6.2.1 Begeleiding van mentoren

De tabel hieronder geeft weer hoeveel unieke mentoren elk partnerschap diende op te volgen in schooljaar 2022-2023.

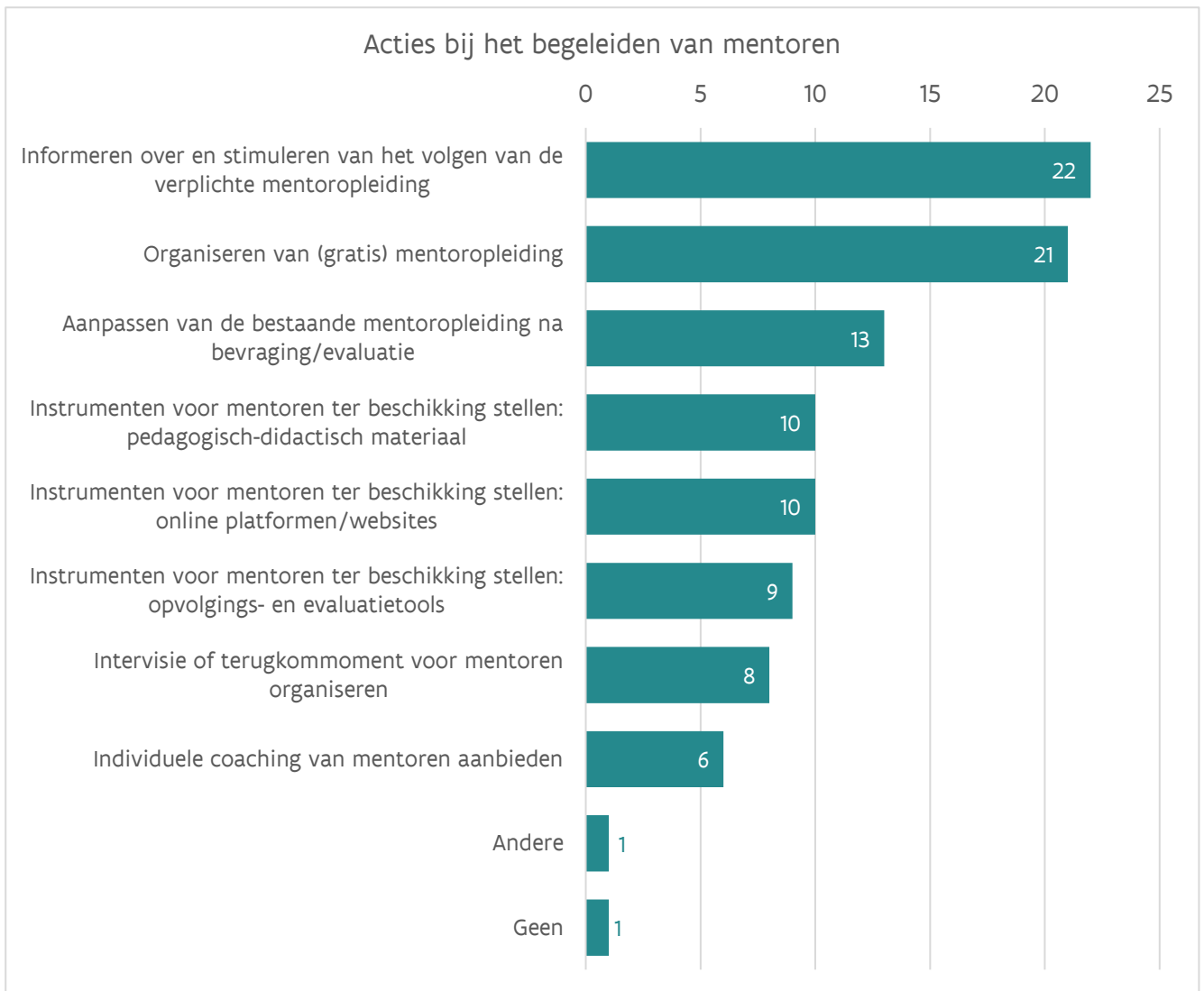
Sectoraal Partnerschap	Aantal unieke mentoren
Autosector en aanverwante sectoren	876
Bedienden	323
Binnenvaart	28
Bouw	2.553
Chemie, kunststoffen en life sciences	234
Elektriciens: installatie en distributie	755
Grafische sector en Papier- en kartonbewerkende sector	38
Groene sectoren	950
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	854
Handel - Detailhandel	675
Handel - Voedingshandel	286
Handel - Zelfstandige kleinhandel	943
Horeca	1.512
Houtsectoren	327
Kleding en Confectie	31
Lokale besturen	1.147

Social profit	1.978
Technologische industrie	546
Textiel	18
Textielverzorging	3
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	73
Vlaams Partnerschap	582
Voedingsindustrie	280
Totaal aantal unieke mentoren	14.836

Tabel 18: Aantal unieke mentoren dat in schooljaar 2022-2023 mocht optreden in een goedgekeurde erkenning per sectoraal partnerschap. Bron: app.werkplekduaal.be.

Voor schooljaar 2022-2023 werden volgende begeleidingsacties door de partnerschappen opgegeven:

Figuur 22: Aantal partnerschappen dat begeleidingsacties naar mentoren opzet, opgedeeld naar begeleidingsactie. Meerdere antwoorden per partnerschap mogelijk. Bron: Survey sectorale partnerschappen.

5.6.2.2 Mentoropleiding

Sinds 1 september 2019 moet elke mentor die lerenden opleidt en begeleidt op de werkplek in het kader van duale en alternerende opleidingen een mentoropleiding volgen. De termijn waarbinnen de mentoropleiding gevolgd moet worden is bepaald door het sectoraal partnerschap of door het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. Deze opvolgtermijn mag niet meer bedragen dan één jaar vanaf de erkenning. Het sectorale partnerschap bepaalt ook welke mentoropleidingen in aanmerking komen en onder welke voorwaarden een vrijstelling verleend wordt. Het partnerschap registreert in het digitale loket de status van de mentoropleiding.

Onderstaande tabel toont het aantal mentoren dat in schooljaar 2022-2023 de mentoropleiding moest volgen en hun status van de mentoropleiding op het einde van de opvolgtermijn.

Opvolging mentoropleiding schooljaar 2022-2023		
	Aantal mentoren	% t.o.v. het aantal mentoren dat de mentoropleiding moest volgen
Aantal mentoren dat de mentoropleiding moest volgen.	4.396	100%
Aantal mentoren dat de mentoropleiding heeft gevolgd of werd vrijgesteld.	2.833	64,5%
Gevolgd	2.583	58,8%
Vrijgesteld	250	5,7%
Aantal mentoren dat de mentoropleiding niet tijdig heeft gevolgd of waarvan de opvolging werd stopgezet.	1.563	35,5%
Niet tijdig gevolgd	1.415	32,2%
Opvolging stopgezet	148	3,3%

Tabel 19: Aantal unieke mentoren dat in schooljaar 2022-2023 de mentoropleiding moest volgen en hun status van de mentoropleiding op het einde van de opvolgtermijn. Bron: app.werkplekduaal.be.

In schooljaar 2022-2023 moesten 4.396 unieke mentoren de mentoropleiding volgen. Daarvan was 64,5% tijdig in orde. 2.583 mentoren hebben de mentoropleiding tijdig gevolgd en 250 mentoren werden vrijgesteld. 35,5% van de mentoren was niet (tijdig) in orde met de mentoropleiding. Zij volgden de mentoropleiding niet tijdig of hun opvolging werd stopgezet, bijvoorbeeld omdat de erkenning waarin ze voorkwamen opgeheven werd. Uit verdere analyse blijkt dat een aantal mentoren dat de mentoropleiding niet gevolgd had op het einde van de opvolgtermijn later in het rapporteringsjaar alsnog de opleiding volgde.

5.6.2.3 Aantal geschrapte mentoren

Wanneer een mentor de mentoropleiding niet tijdig volgt of niet langer voldoet aan één van de andere erkenningsvoorwaarden kan de mentor geschrapt worden uit de erkenning. De mentor mag dan niet langer lerenden opleiden en begeleiden op de werkplek in het kader van duale of alternerende opleidingen.

Reden van schrapping mentor	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Mentoropleiding niet gevolgd	181	1.934	1.708	1.401
Niet van onberispelijk gedrag	2	1	0	0

Onvoldoende beschikbaar	555	95	60	85
Onvoldoende leeftijd	2	1	0	1
Onvoldoende praktijkervaring	2	1	2	5
Vervult taken niet	1	3	3	5
Eindtotaal	743	2.035	1.773	1.497

Tabel 20: Aantal unieke mentoren dat geschrapt werd uit een erkenning per schooljaar en per reden van schrapping. Bron: app.werkplekduaal.be.

In schooljaar 2022-2023 werden 1.497 unieke mentoren geschrapt uit een erkenning. Dit is een daling ten opzichte van 2021-2022 en 2020-2021, maar wel nog steeds een grote stijging ten opzichte van 2019-2020. Die stijging is te verklaren door de verplichting van de mentoropleiding sinds september 2019, waardoor mentoren die de mentoropleiding niet tijdig volgden geschrapt worden uit de erkenning. De invoering van deze regelgeving leidde in eerste instantie tot een groot aantal mentoren dat geschrapt werd. Jaar na jaar zien we dit aantal schrappingen echter afnemen.

5.6.3 Opvolging van overeenkomsten

De partnerschappen zijn ook bevoegd voor de opvolging van de uitvoering van de overeenkomsten in hun sector voor de uitvoering van een duale of andere alternerende opleiding in het secundair onderwijs en de uitvoering van een duale opleiding in het volwassenenonderwijs.

Onderstaande tabel geeft per partnerschap weer hoeveel overeenkomsten in elk stelsel en onderwijsniveau gelopen hebben tijdens schooljaar 2022-2023.

Sectoraal Partnerschap	SO		VWO	Totaal
	Duaal leren	Leren en Werken	Duaal leren	
Autosector en aanverwante sectoren	321	253	0	574
Bedienden	64	87	0	151
Binnenvaart	8		0	8
Bouw	529	553	0	1.082
Chemie, kunststoffen en life sciences	71	5	0	76
Elektriciens: installatie en distributie	352	105	0	457
Grafische sector en Papier- en kartonbewerkende sector	19		0	19
Groene sectoren	383	97	0	480
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	278	226	0	504
Handel - Detailhandel	143	303	0	446
Handel - Voedingshandel	63	21	0	84
Handel - Zelfstandige kleinhandel	275	367	0	642
Horeca	336	402	5	743
Houtsectoren	73	50	0	123
Kleding en Confectie	2	3	0	5
Lokale besturen	193	207	15	415
Social profit	415	573	44	1.032
Technologische industrie	160	184	0	344
Textiel	7	0	0	7
Textielverzorging	0	0	0	0

Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	42	25	0	67
Voedingsindustrie	101	29	0	130
Vlaams Partnerschap	149	182	0	331
Totaal	3.984	3.672	64	7.720
	7.656			

Tabel 21: Aantal overeenkomsten dat minstens 1 dag liep in schooljaar 2022-2023 per stelsel en onderwijsniveau. Bron: app.werkplekduaal.be.

Het hoogste aantal overeenkomsten situeert zich bij het sectoraal partnerschap Bouw (1.082), gevolgd door Social Profit (1.032) en Horeca (743).

Voor de uitvoering van een duale of andere alternerende opleiding in het secundair onderwijs (SO) kunnen volgende types overeenkomsten gesloten worden:

- Overeenkomst van alternerende opleiding (OAO)
- Stageovereenkomst alternerende opleiding (SAO)
- Deeltijdse arbeidsovereenkomst (DA)
- Deeltijdse arbeidsovereenkomst met sociale maribel (DA-SM)

Voor de uitvoering van een duale opleiding in het volwassenenonderwijs (VWO) kunnen volgende types overeenkomsten gesloten worden:

- Overeenkomst van Duale Opleiding Statuut (ODOS)
- Overeenkomst van Duale Opleiding (ODO)
- Overeenkomsten van Duale Opleiding met de eigen werkgever (ODO(W))
- Deeltijdse arbeidsovereenkomsten sociale maribel (DA-SM)

Onderstaande tabel geeft per partnerschap weer hoeveel overeenkomsten van elk type gelopen hebben tijdens schooljaar 2022-2023.

Sectoraal Partnerschap	SO			VWO			Totaal
	OAO	DA	DA-SM	SAO	ODO(W)	ODOS	
Autosector en aanverwante sectoren	573	0	0	1	0	0	574
Bedienden	145	1	0	5	0	0	151
Binnenvaart	8	0	0	0	0	0	8
Bouw	1.076	0	0	6	0	0	1.082
Chemie, kunststoffen en life sciences	19	0	0	57	0	0	76
Elektriciens: installatie en distributie	454	0	0	3	0	0	457
Grafische sector en Papier- en kartonbewerkende sector	19	0	0	0	0	0	19
Groene sectoren	479	0	0	1	0	0	480
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	498	0	0	6	0	0	504
Handel - Detailhandel	442	0	0	4	0	0	446
Handel - Voedingshandel	84	0	0	0	0	0	84
Handel - Zelfstandige kleinhandel	623	1	0	18	0	0	642
Horeca	725	2	0	11	0	5	743
Houtsectoren	122	0	0	1	0	0	123
Kleding en Confectie	5	0	0	0	0	0	5

Lokale besturen	387	3	1	9	14	1	415
Social profit	768	4	210	6	43	1	1.032
Technologische industrie	333	0	0	11	0	0	344
Textiel	7	0	0	0	0	0	7
Textielverzorging	0	0	0	0	0	0	0
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	67	0	0	0	0	0	67
Voedingsindustrie	124	0	0	6	0	0	130
Vlaams Partnerschap	313	11	2	5	0	0	331
Totaal per overeenkomsttype	7.271	22	213	150	57	7	7.720
Totaal per onderwijsniveau		7.656			64		

Tabel 22: Aantal overeenkomsten dat minstens 1 dag liep in schooljaar 2022-2023 per type van overeenkomst. Bron: app.werkplekduaal.be.

5.7 EINDE VAN DE ERKENNING EN HERNIEUWEN VAN AFGELOPEN ERKENNINGEN

5.7.1 Stopzettingen

Erkenningen worden automatisch stopgezet wanneer in de Kruispuntbank van Ondernemingen een stopzetting van de vestiging of onderneming wordt geregistreerd of wanneer de opleiding niet langer bestaat. In het schooljaar 2022-2023 werden 723 erkenningen stopgezet.

Aantal erkenningen	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Stopgezet	535	488	828	833	723

Tabel 23: Aantal stopgezette erkenningen per schooljaar. Bron: app.werkplekduaal.be.

5.7.2 Afgelopen erkenningen

Een goedgekeurde erkenning is vijf jaar geldig. In schooljaar 2022-2023 bereikten 7.242 erkenningen hun einddatum. Dit is een daling van 16% ten opzichte van vorig schooljaar. Dit is een logische daling, omdat in schooljaar 2017-2018 minder erkenningen werden goedgekeurd dan in schooljaar 2016-2017.

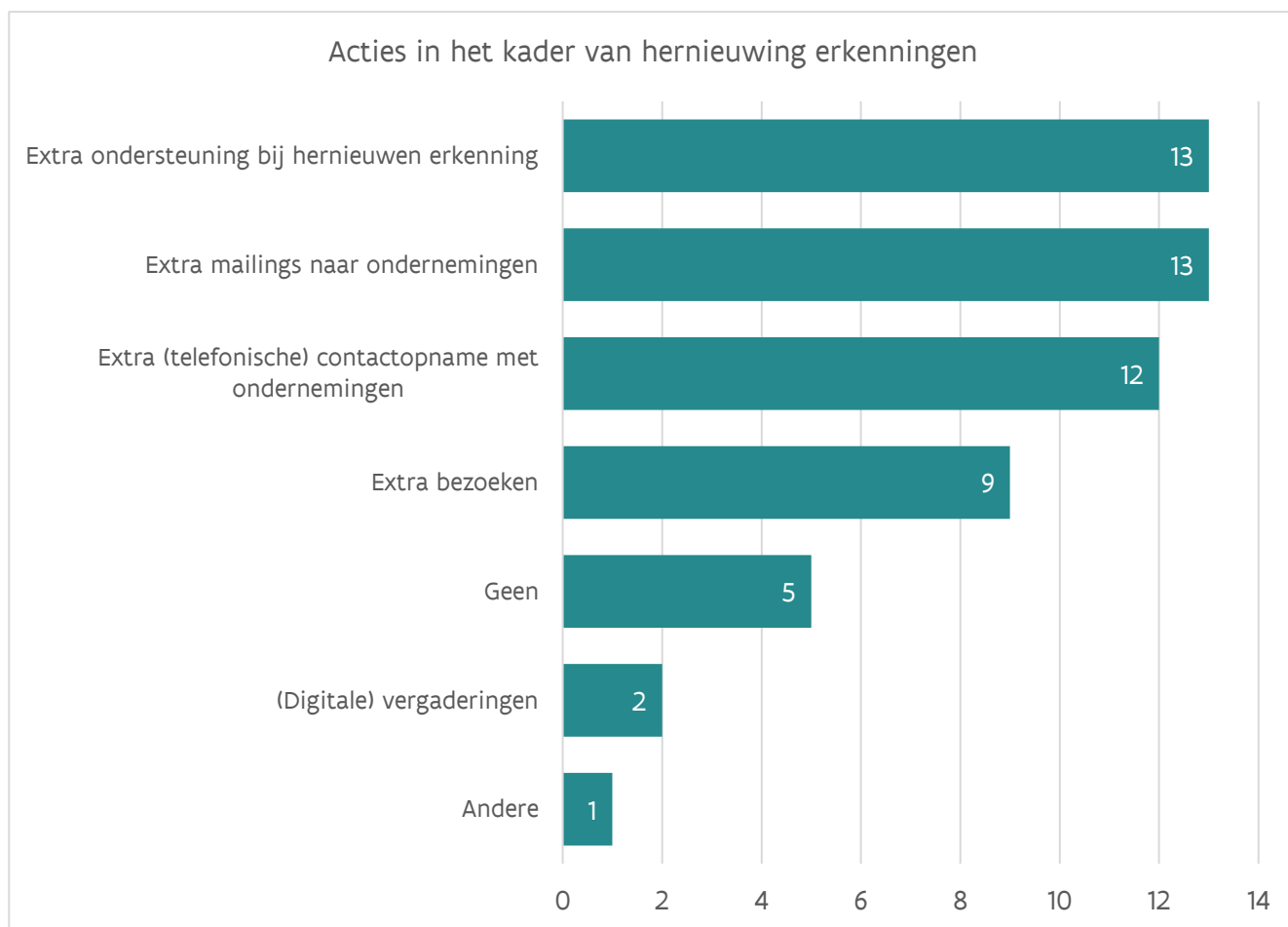
Aantal erkenningen	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Afgelopen	315	8.635	7.242

Tabel 24: Aantal afgelopen erkenningen per schooljaar. Bron: app.werkplekduaal.be.

5.7.2.1 Hernieuwde erkenningen

Het aantal aflopende erkenningen daalde weliswaar in het schooljaar 2022-2023, maar bleef wel hoog. Vanuit het digitale loket kreeg elke onderneming met aflopende erkenningen automatisch twee herinneringsmails om de erkenning te hernieuwen. Bijkomend ondernamen 18 van de 23 sectorale

partnerschappen acties om ondernemingen aan te moedigen hun erkenningen te hernieuwen. Het ging om volgende acties:

Figuur 23: Aantal partnerschappen dat acties ondernam in het kader van de hernieuwing van erkenningen, opgedeeld naar actie. Meerdere antwoorden per partnerschap mogelijk. Bron: Survey sectorale partnerschappen.

Voor 1.360 afgelopen erkenningen werd in het schooljaar 2022-2023 een aanvraag ingediend om de erkenning te hernieuwen.

Hernieuwingen	Aantal erkenningen
Aantal afgelopen erkenningen in 2022-2023	7.242
Aantal afgelopen erkenningen waarvoor een hernieuwingsaanvraag werd ingediend in 2022-2023	1.360
Aantal hernieuwingsaanvragen dat goedgekeurd werd in 2022-2023	1.462
Aantal hernieuwingsaanvragen dat afgekeurd werd in 2022-2023	24

Tabel 25: Aantal afgelopen en hernieuwde erkenningen in schooljaar 2022-2023. De cijfers kunnen niet opgeteld worden omdat het schooljaar van afgelopen, indienen en goed- of afkeuren kan verschillen. Bron: app.werkplekduaal.be.

Ondernemingen die geen enkele erkenning hernieuwden werden bevraagd via een online survey. De responsgraad voor deze survey is laag. De survey werd geheel of gedeeltelijk ingevuld door 92 respondenten. De ondernemingen die de survey invulden gaven de volgende redenen voor het niet hernieuwen van hun erkenningen op:

Redenen voor het niet-hernieuwen van erkenningen	2020-2021	2021-2022	2022-2023	Totaal
We hebben momenteel geen samenwerking met een opleidingsinstelling of leerling	48	38	35	121
De activiteiten van de onderneming zijn veranderd/verminderd en de opleiding kan hierdoor niet meer gerealiseerd worden	18	15	22	55
We hadden negatieve ervaringen met een leerling	22	14	16	52
De erkenning was eenmalig, het was nooit de bedoeling om de erkenning(en) te hernieuwen	19	17	8	44
Andere	9	3	18	30
Er is geen mentor (meer) ter beschikking die voldoet aan de erkenningscriteria en/of voldoende tijd en competenties heeft om de leerling te begeleiden	9	13	6	28
We vonden geen leerlingen	10	7	8	25
De organisatie van de opleiding neemt te veel tijd in beslag	8	5	9	22
We zijn niet tevreden met de verplichte mentoropleiding	9	4	3	16
De erkenningsprocedure is te ingewikkeld of tijdrovend	6	4	6	16
De organisatie van de opleiding kost te veel geld	2	2	6	10
We zijn niet tevreden over de regeling rond leervergoeding	1	2	2	5
De organisatie van de opleiding bleek moeilijker dan verwacht (bv.: de opstart van de overeenkomst, de evaluatie enz.).	2	3		5
We zijn niet tevreden over de regeling rond studentenarbeid	2	2		4
We zijn niet tevreden met de verplichting om voor de mentor een uittreksel strafregister in te dienen	3			3
We kregen onvoldoende ondersteuning van de sector/partnerschap/werkplekbegeleider	2	1		3
We kregen onvoldoende ondersteuning van de opleidingsverstrekker	2	1		3
We hadden negatieve ervaringen met een opleidingsinstelling	1	1	1	3
Er waren geen opleidingsinstellingen in onze regio die de opleiding(en) aanboden	2	1		3
We zijn niet tevreden over de regeling rond stagebonus			2	2
We zijn niet tevreden over de regeling rond verzekeringen (bv.: voor arbeidsongevallen)			1	1
We zijn niet tevreden over de regeling rond mentorkorting	1			1
Totaal	176	133	143	452

Tabel 26: Redenen voor het niet-hernieuwen van erkenningen per schooljaar en het totaal aantal keren dat deze reden werd gegeven sinds de start van hernieuwen. Er kunnen meerdere redenen worden opgegeven. Bron: Survey Niet-hernieuwing ingevuld door ondernemingen.

De meest voorkomende reden die wordt opgegeven voor het niet hernieuwen van een erkenning is net als voorgaande jaren dat de onderneming op het moment dat de erkenning afloopt geen samenwerking heeft met een opleidingsinstelling of lerende. Uit een bijkomende vraag in de survey blijkt dat een aantal

van deze ondernemingen wel bereid is om zich in de toekomst opnieuw aan te bieden als leeronderneming.

Interesse in de toekomst voor alternerend leren	2020-2021	2021-2022	2022-2023	Totaal
Wij zouden ons in de toekomst opnieuw aanbieden als leeronderneming voor een opleiding in duaal leren of Leren en Werken.	26	23	22	71
Wij zijn niet meer geïnteresseerd in duaal leren of Leren en Werken.	30	18	22	70
Wij zouden ons in de toekomst enkel aanbieden voor een ander systeem van leren op de werkplek (bijvoorbeeld stages).	17	18	10	45
Wij zijn niet meer bereid om opleidingen op onze werkvloer aan te bieden.	13	13	15	41
Andere	12	6	19	37
Totaal	98	78	88	264

Tabel 27: Interesse in de toekomst voor alternerend leren per schooljaar. Bron: Survey Niet-hernieuwing ingevuld door ondernemingen.

6 WERKING VAN DE BEROEPSCOMMISSIE

Binnen het Vlaams Partnerschap Duaal Leren werd ook een beroepscommissie opgericht. In geval van een beslissing tot niet-erkenning, opheffing van een erkenning of uitsluiting van een onderneming kan de onderneming een gemotiveerd verzoek tot herziening indienen bij deze beroepscommissie (beroep type 1). Daarnaast kan de onderneming, de lerende of zijn wettelijke vertegenwoordiger, naargelang het geval, beroep aantekenen als hij van oordeel is dat bij een beëindiging van een overeenkomst tot uitvoering van een duale of andere alternerende opleiding de ingeroepen reden de beëindiging niet wettigt (beroep type 2). Er kan voor de behandeling van een beroep zowel met een schriftelijke procedure gewerkt worden als met een effectieve (digitale) samenkomst van de beroepscommissie.

Er werden tijdens het schooljaar 2022-2023 11 beroepen ingediend. Dit zijn er 14 minder dan in het schooljaar 2021-2022. Het gaat om 10 beroepen tegen niet-erkenning (beroep type 1) en 1 beroep in het kader van vroegtijdige beëindiging van de overeenkomst (beroep type 2). 2 van de 10 ingediende beroepen met betrekking tot erkenningen werden ingetrokken. De overige 8 beroepen werden ontvankelijk verklaard.

Behandelend partnerschap	Niet-ontvankelijk	Ontvankelijk	Ingetrokken	Behandeld	Totaal aantal ingediende beroepen (type 1)
Horeca	0	0	1	0	1
Social Profit	1	0	1	0	1
Bouw	0	4	0	4	4
Groene sectoren	0	1	0	1	1
Lokale besturen	0	3	0	3	3
Eindtotaal	1	8	2	8	10

Tabel 28: Overzicht ingediende beroepen in het kader van een niet-erkenning (beroep type 1) per behandelend partnerschap in schooljaar 2022-2023. Bron: Departement Werk en Sociale Economie.

In 4 van de 8 behandelde beroepen werd de beslissing van het behandelend partnerschap gevolgd: 4 niet-erkenningen bleven behouden.

Bij het beroep tegen de reden van vroegtijdige beëindiging werd de leerling in het gelijk gesteld. Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren oordeelde hierbij wel dat alle betrokken partijen meer dienen in te zetten op het informeren over de correcte procedures, taken en rollen.

7 SAMENWERKINGEN

7.1 INTERSECTORALE SAMENWERKING

Naast de acties op vlak van mobilisering, erkenning en begeleiding van de werkplekken, zetten de sectoren ook in op intersectorale samenwerking en samenwerking met andere stakeholders zoals opleidingsverstrekkers. Via deze samenwerking wordt er werk gemaakt van informatie-uitwisseling, ondersteuning, monitoring en onderzoek en de algemene verbetering van de kwaliteit van de opleiding. Enkele voorbeelden:

- Intersectorale projecten waar sectoren samenwerken om bepaalde acties op te zetten
- Duaal intersectoraal: 5 sectoren (Constructiv, Educam, Woodwize, Volta en Mtech+) samen aan de slag rond duaal (sectoraal ondersteuningsaanbod, algemene bekendheid (met o.a. een “week van duaal”) en heldere profilering duaal leren, professionalisering mentoren, competentie-opvolging op de werkplek,...)
- Sectoren werken samen rond het organiseren van mentoropleidingen
- Lerende netwerken met opleidingsverstrekkers en ondernemingen
- Werkgroepen met sectorale en onderwijspartners
- ...

Het Departement Werk en Sociale Economie organiseert maandelijks een klankbordoverleg met de sectorale vormingsfondsen. De focus van het overleg ligt op kennisdeling en co-creatie. Ook in het schooljaar 2022-2023 zorgde de klankbordgroep sectoren voor ervaringsuitwisselingen en inspirerende voorbeelden. Volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Brainstorm over duaal beleid en uitdagingen zoals imago duaal leren, promotie duaal leren , duaal in het hoger onderwijs, duaal in dubbele finaliteit, gezamenlijke aanpak advies programmatie-aanvragen, kwaliteitsgroeimodel, actieplan Vlaams Partnerschap Duaal leren, hernemen week van duaal,...)
- Aanpassingen inzake terminologie en communicatie op sectorale websites,... n.a.v. de uitbreiding naar duaal in het volwassenenonderwijs
- Uitwisseling good practices tussen sectoren (vb.. fiche over types overeenkomsten, project Duamotiv, presentatie bevraging duaal leren door Diversity,...)
- Jaarlijkse updates over sectorale info (websites, fiches,...) op uniforme manier over de sectorale partnerschappen heen
- De uitbreiding van de bevoegdheden van de sectorale partnerschappen naar het volwassenenonderwijs
- Nieuwe ontwikkelingen in werkplekduaal, vernieuwde applicatie Radar duaal en rapporten in Tableau
- Interregionale mobiliteit (samenwerkingsovereenkomst met Wallonië (OFFA): implementatie en praktische gevolgen

In het schooljaar 2022-2023 zetten de sectorale partnerschappen ook in op de groei en innovatie van duaal leren. In dat kader werden diverse acties opgezet.

De meeste sectoren zetten in op samenwerking met opleidingsinstellingen of onderwijskoepels, het ondersteunen van of samenwerken met andere sectorale partnerschappen of het betrekken van lerenden tijdens overlegmomenten en bezoeken.

Daarnaast zetten sectorale partnerschappen ook in op inhoudelijke uitwerking van duaal leren zoals het meewerken aan de uitwerking van opleidingsplannen, het uitwerken van standaardtrajecten, stimuleren van rotatie en het uitwerken van activiteitenlijsten.

Er worden eveneens matchingevents of infosessies georganiseerd, om een goede match mee mogelijk te maken en er worden opleidingen en ondersteuning voorzien voor trajectbegeleiders en of vakleerkrachten vanuit de sectorale partnerschappen.

7.2 SAMENWERKING MET ANDERE REGIO'S

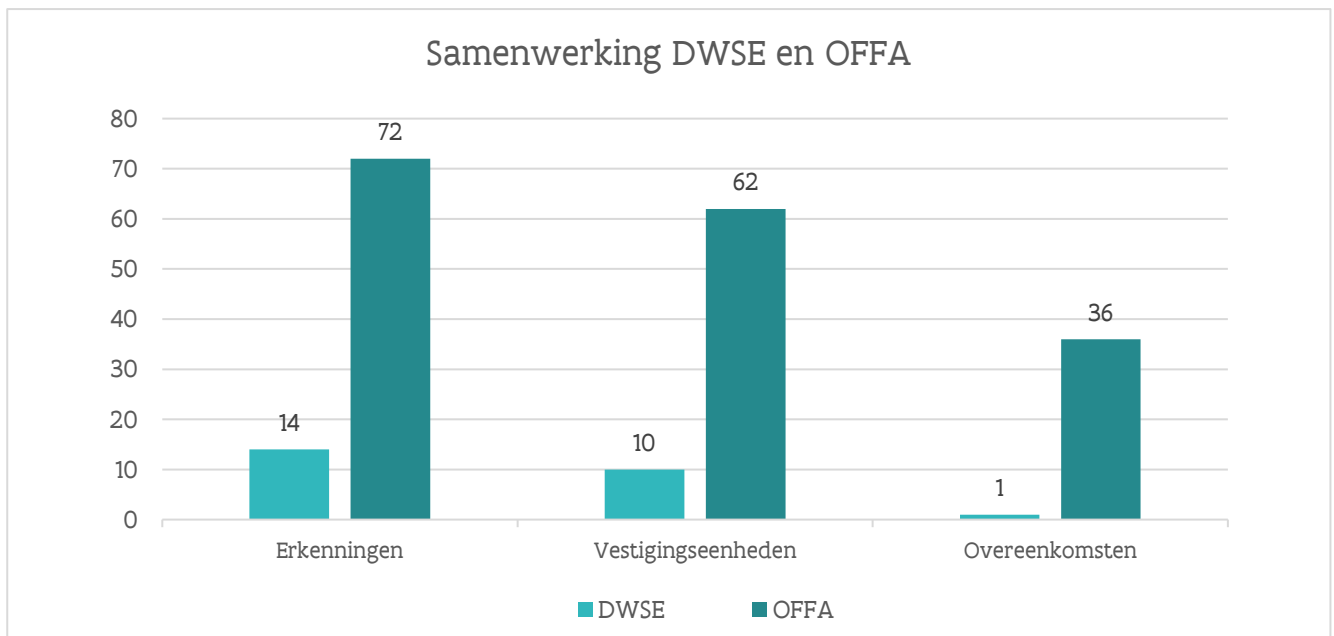
Interregionale mobiliteit is het systeem waardoor de alternerende leerling de mogelijkheid krijgt om zijn praktijkopleiding te genieten in een onderneming die in een andere regio ligt dan de regio van de opleidings- of onderwijsinstelling waar hij zijn theoretische en praktische beroepsopleiding volgt.

Het Departement Werk en Sociale Economie heeft voor het eerst een samenwerkingsakkoord afgesloten met Wallonië/Brussel en hernieuwde het samenwerkingsakkoord met Nederland.

7.2.1 Samenwerking met Wallonië/Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Op 15 september 2022 tekenden het Departement Werk en Sociale Economie en het Office Francophone de la Formation en Alternance (OFFA) een samenwerkingsovereenkomst die interregionale mobiliteit tussen Vlaanderen en Wallonië/Brussels Hoofdstedelijk Gewest mogelijk maakt.

Het Departement Werk en Sociale Economie bezorgde aan het Office Francophone de la Formation en Alternance (OFFA) in het schooljaar 2022-2023 veertien verzoeken van Vlaamse opleidingsverstrekkers voor het erkennen van een werkplek in Wallonië/Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De aanvragen hadden betrekking op dertien verschillende opleidingen en tien unieke vestigingen. Er werd één overeenkomst door het Departement Werk en Sociale Economie geregistreerd: een leerling uit de opleiding Dier en Milieu duaal van het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO) in Tongeren.

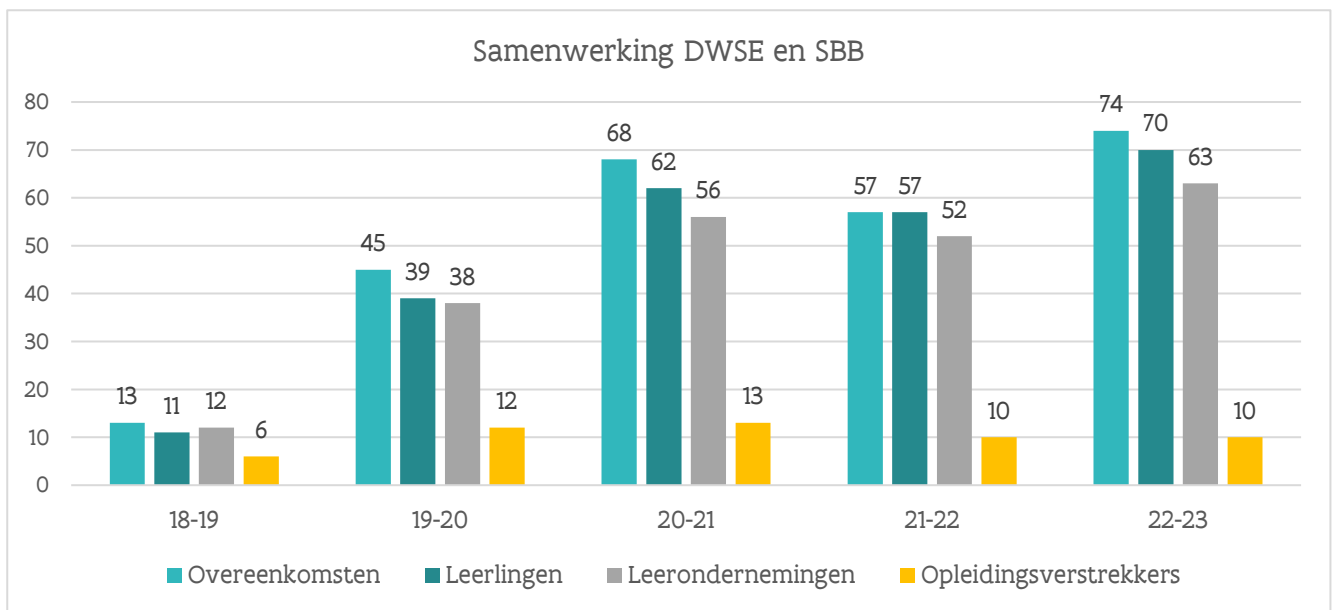
Figuur 24: Aantal erkenningsaanvragen, vestigingseenheden en overeenkomsten van DWSE en OFFA in schooljaar 2022-2023. Bron: Departement Werk en Sociale Economie.

Het Departement Werk en Sociale Economie ontving in dezelfde periode van het Office Francophone de la Formation en Alternance 72 verzoeken tot erkenning van een Vlaamse leerwerkplek. De aanvragen hadden betrekking op 62 unieke vestigingen. Er werden 38 vestigingen erkend door elf sectorale partnerschappen en het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. OFFA registreerde 36 overeenkomsten van alternerende opleiding afgesloten met een leerling uit Wallonië/Brussel.

7.2.2 Samenwerking met Nederland

Op 17 april 2023 sloten het Departement Werk en Sociale Economie en de Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) een nieuwe samenwerkingsovereenkomst en hernieuwden op die manier de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. De bestaande werking wordt voortgezet.

Het Departement Werk en Sociale Economie registreerde in het schooljaar 2022-2023 74 praktijk(leer)overeenkomsten voor 70 unieke leerlingen. 63 erkende Nederlandse leerbedrijven ontvingen een leerling uit Vlaanderen. De leerlingen liepen school bij tien opleidingsverstrekkers.

Figuur 25: Evolutie van het aantal overeenkomsten, leerlingen, leerondernemingen en opleidingsverstrekkers van Vlaamse opleidingsverstrekkers en Nederlandse leerwerkplekken. Bron: Departement Werk en Sociale Economie.

8 SAMENVATTING

Dit jaarrapport biedt een overzicht van de acties die het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en de sectorale partnerschappen hebben opgezet in het schooljaar 2022-2023.

In het schooljaar 2022-2023 steeg het aantal ontwikkelde standaardtrajecten. Er zijn 190 verschillende standaardtrajecten die ingericht kunnen worden. In 2022-2023 werden in het secundair onderwijs 313 ontvankelijke programmatieaanvragen ingediend en in het buitengewoon secundair onderwijs waren dat er 70. In dit schooljaar was er opnieuw een stijging van het aantal ingerichte standaardtrajecten ten opzichte van vorige schooljaren.

Het aantal leerlingen in duaal leren stijgt ook in het schooljaar 2022-2023. De dalende trend in de Leertijd en in DBSO zet zich eveneens verder, dit als gevolg van de integratie van Leren en Werken in duaal leren. De populairste opleiding in duaal leren blijft Verzorgende/Zorgkundige duaal. De top 10 kent wel enkele wijzigingen, zoals de opleidingen Elektrotechnicus duaal en Winkelmedewerker duaal die nu respectievelijk op de tweede en de derde plaats staan.

Op het einde van het schooljaar 2022-2023 waren er 44.545 erkenningen met status goedgekeurd en geldig bij 11.738 unieke ondernemingen en 14.058 unieke vestigingen. Van deze erkenningen waren er 23.368 voor een duale opleiding en 21.177 voor een opleiding uit Leren en Werken. Ten opzichte van het schooljaar 2021-2022 merken we een daling in het totaal aantal erkenningen en een daling in het aantal unieke ondernemingen en vestigingen. Een verklaring hiervoor is het hoge aantal erkenningen dat afliep in 2022-2023, waarvan een groot deel niet hernieuwd werd. Vaak geven ondernemingen aan dat men niet wenst te hernieuwen, aangezien er zich nog geen lerende heeft aangeboden in het kader van duaal of alternerend leren.

De meeste erkenningen voor duale opleidingen in het secundair onderwijs zijn dit schooljaar opnieuw voor de opleidingen Winkelmedewerker duaal, Keukenmedewerker duaal en Kinderbegeleider duaal.

In schooljaar 2022-2023 werden binnen duaal leren in het secundair onderwijs 3.801 overeenkomsten gestart. Dat zijn er 1.170 meer dan in schooljaar 2021-2022. Het grootste aantal overeenkomsten werd gestart voor de opleiding Verzorgende/Zorgkundige duaal (307), gevolgd door Kinderbegeleider duaal (187) en Elektrotechnicus duaal (160). Binnen Leren en Werken werden in schooljaar 2022-2023 2.908 overeenkomsten gestart. Dat zijn er 1.016 minder dan in schooljaar 2021-2022. Het grootste aantal overeenkomsten werd gestart voor de opleiding Winkelbediende (35), gevolgd door Verzorgende/Zorgkundige (194) en door Hulpkok (146). In schooljaar 2022-2023 werden in totaal 2.357 overeenkomsten vroegtijdig beëindigd.

Op 1 september 2022 startte duaal leren in het volwassenenonderwijs met zes opleidingen die in de Centra voor Volwassenenonderwijs aangeboden worden. In het schooljaar 2022-2023 boden drie Centra voor Volwassenenonderwijs over vijf vestigingsplaatsen duale opleidingen aan. Vijf cursisten schreven zich in voor de opleiding Hulpkok en 60 cursisten voor de opleiding Zorgkundige.

Ook de werking van de sectorale partnerschappen werd in het schooljaar 2022-2023 gecontinueerd. Er startte ook een 20ste sectorale partnerschap op, namelijk het sectoraal partnerschap Bedienden. Om het aanbod aan kwalitatieve leerwerkplekken uit te breiden zetten de sectorale partnerschappen in op mobiliseren, erkennen van nieuwe leerwerkplekken, opvolgen en begeleiden van erkende leerwerkplekken en het hernieuwen van aflopende erkenningen.

De partnerschappen **mobiliseren** nieuwe leerwerkplekken via promotionele activiteiten. Die acties zijn zowel op Leren en Werken als op duaal leren gericht. De acties die het meest opgezet werden zijn promotie voeren via website, informatieplatformen, sociale media, e-mail en bedrijfsbezoeken.

In het schooljaar 2022-2023 werden 12.412 erkenningsaanvragen ingediend, waarvan 10.812 gewone erkenningsaanvragen en 1.600 hernieuwingsaanvragen. Dit zijn erkenningsaanvragen naar aanleiding van het aflopen van de duurtijd van een bestaande erkenning. Er is een stijging van 5% van het aantal gewone erkenningsaanvragen ten opzichte van het schooljaar 2021-2022. De meeste erkenningsaanvragen werden net zoals vorig schooljaar ingediend bij de sectorale partnerschappen Bouw en Horeca. In het schooljaar 2022-2023 werd 46% van de erkenningsaanvragen ingediend door een gemachtigde. Dat is een daling met 10% ten opzichte van het vorige schooljaar.

Elk partnerschap onderneemt verschillende acties om deze **erkenningsaanvragen te behandelen**. Afhankelijk van de grootte en de context van de sector kunnen dit bijvoorbeeld een administratief onderzoek, telefonische contacten of een plaatsbezoek zijn. Sectoren ondernemen ook bijkomende acties in functie van het behandelen van de erkenningsaanvragen. Het betreft: voornamelijk het bijkomend informeren over het opleidingsaanbod van de sector en de mentoropleiding en bijkomende ondersteuning geven aan de onderneming bij het gebruik van het digitale loket app.werkplekduaal.be. Het merendeel van de erkenningsaanvragen werd **goedgekeurd**. In totaal werden in schooljaar 2022-2023 10.461 erkenningsaanvragen goedgekeurd of 92% van het totaal aantal behandelde erkenningsaanvragen. In schooljaar 2022-2023 werden 975 erkenningsaanvragen afgekeurd of 8% van het totaal aantal behandelde erkenningsaanvragen. De meest voorkomende reden waarom een erkenning werd afgekeurd is omdat de bedrijfsuitrusting niet voldeed om de opleiding op de leerwerkplek volgens het opleidingsplan te kunnen aanbieden.

De erkenning van een leerwerkplek is vijf jaar geldig. In deze periode **volgen en begeleiden** de sectorale partnerschappen de leerwerkplekken door telefonische en / of digitale contacten met fysieke bezoeken aan de onderneming. Achttien partnerschappen ondernamen begeleidingsacties naar een leerwerkplek naar aanleiding van meldingen van opleidingsinstellingen. Bijkomend voeren de meeste partnerschappen fysieke bezoeken uit, contacteren vestigingen, opleidingsverstrekkers en trajectbegeleiders als begeleiding tijdens de looptijd van de erkenning. De meeste partnerschappen zorgen ook voor informatie ter ondersteuning in infofiches, folders, nieuwsbrieven, enz. In het kader van de duale addenda registeren de partnerschappen hoeveel fysieke plaatsbezoeken na erkenning ze uitvoeren. In het schooljaar 2022-2023 werden 1.505 plaatsbezoeken uitgevoerd.

De sectorale partnerschappen volgen ook de mentoren op nadat de onderneming erkend werd. Ook in het schooljaar 2022-2023 zetten partnerschappen in op het informeren over en het stimuleren tot het volgen van de verplichte mentoropleiding. Sommige sectoren ontwikkelden bovendien instrumenten voor mentoren.

9 BIJLAGEN

9.1 BIJLAGE 1 – OVERZICHT ONDERWERPEN BESPROKEN DOOR HET VLAAMS PARTNERSCHAP DUAAL LEREN

Agendapunt		Datum
Werking Vlaams Partnerschap Duaal Leren		
Ledenlijst	SO/VWO	8/09/2022
Ledenlijst beroepscommissie	SO/VWO	8/09/2022
Aanpassing beroepscommissie	SO/VWO	10/11/2022
Vergaderkalender 2023-2024	SO/VWO	10/11/2022
Beroep tegen beëindiging OAO	SO	22/06/2023
Wijzigingen samenwerkingsovereenkomsten VPDL-SP's	SO/VWO	meermaals
Monitoring		
Monitoring duaal en alternerend leren	SO	8/09 – 13/10 – 15/12/2022
Monitoring: scholen die uit duaal leren zijn gestapt	SO	8/09/2022
Dupliceren van erkenningen	SO	13/10/2022
Stand van zaken Duaal leren in het volwassenenonderwijs	VWO	13/10/2022
Jaarlijks monitoringsrapport		
Toelichting jaarlijks monitoringsrapport VPDL 2021-2022	SO /VWO	9/2/2023
Adviezen i.k.v opleidingsaanbod		
Duiding procedure opleidingsprofielen duaal – VWO	VWO	8/09/2022
Goedkeuring opleidingsprofielen duaal -VWO	VWO	8/09/2022
Lijst structuuronderdelen 2024-2025	SO	15/12/2022
Rubriek duaal leren opleidingen VWO	SO/VWO	9/02/2023
Lijst structuuronderdelen 2024-2025	SO/VWO	9/02/2023
Voorstel afsprakenkader bepaling werkplekcomponent in curriculumdossiers	SO	9/02/2023
Nota bepalingen werkplekcomponent	SO	9/03/2023
Duaal leren in volwassenenonderwijs		
Stand van zaken Duaal Leren VWO	VWO	8/09/2022
Infomoment duaal VWO	VWO	9/02/2023
Actieplan Vlaams Partnerschap Duaal Leren		
Brief minister Weyts en minister Brouns: reactie mediaberichten en vraag actieplan	SO/VWO	10/11 - 15/12/2022
Bespreking actieplan en ontwerp antwoord brief van beide ministers: ontwerpbrief uitdagingen Duaal Leren	SO/VWO	9/02/2023
Actieplan duaal leren: voorstel tot verdere aanpak	SO/VWO	9/03/2023
Actie 8: afstemming federale partners	SO/VWO	9/03/2023
Actie 1 en 7: communicatie Duaal in SO en VWO	SO/VWO	9/03/2023
Actie 1 en 7: positieve communicatie - werkbezoeken	SO/VWO	25/05/2023

Actie 1 en 7: positieve communicatie - communicatieplannen	SO/VWO	25/05/2023
Actie 1 en 7: positieve communicatie - werkbezoeken	SO/VWO	20/04/2023
Actie 1 en 7: positieve communicatie - communicatieplannen	SO/VWO	20/04/2023
Actie 8: Afstemming federaal - Arbeidsongevallenverzekering	SO/VWO	20/04/2023
Actie 8: Afstemming federaal - Studentenarbeid	SO/VWO	20/04 - 25/05/2023
Actie 8: Afstemming federaal - Eenmanszaken	SO/VWO	20/04 - 25/05/2023
Bevraging onderwijsverstreckers	SO/VWO	25/05/2023
Repliek Actieplan ministers	SO/VWO	22/06/2023
Actie 1 en 7: positieve communicatie - Analyse vragen ouders	SO/VWO	22/06/2023
Actie 10: meten is weten	SO/VWO	22/06/2023
Visieontwikkeling		
Bepaalde opleidingen enkel duaal aanbieden (SO)		
Bepaalde opleidingen enkel duaal aanbieden (SO): SERV NOTA: SO		8/09/2022
programmatie Duaal Leren		
Programmatie		
Opvolging vorig overleg standpunt onderwijsverstreckers	SO	13/10/2022
Duaal leren in dubbele finaliteit		
Duaal leren in TSO: Aantal uren werkplekcomponent	SO	13/10/2022
Terugblik en verder verloop discussie 'aantal uren duaal leren	SO	10/11/2022
Werkafpraak afwijking ondergrens werkplekcomponent dubbele finaliteit	SO/VWO	9/02/2023
Positieve communicatie Duaal Leren		
Toelichting Billie Bonkers: campagne duaal leren	SO/VWO	10/11/2022
Focus op kwaliteit		
Toezicht op de overeenkomst Alternierende opleiding	SO	20/04/2023
Stand van zaken: kwaliteitsgroeimodel	SO/VWO	20/04/2023
Verruiming stagemogelijkheid binnen duaal leren alvorens opstart overeenkomst	SO	25/05 - 22/06/2022
Advies op vraag		
Advies BVR premie kwalificerend werkpleklernen en leerlingenpremie alternerende opleiding	SO/VWO	9/03/2023
Advies Leerjobs	SO/VWO	25/05/2023
Programmadedcreet - verruiming opdracht RTC	SO	25/05/2023
Advies Actieplan Duaal Leren RTC	SO	29/08/2023
Actieplan Vlaams Partnerschap Duaal Leren	SO/VWO	02/2023
Duale addenda		
Duale addenda: stand van zaken	SO/VWO	22/06/2023
Interregionale mobiliteit		
Samenwerkingsovereenkomst Wallonië	SO	8/09/2022

9.2 BIJLAGE 2 – INSCHRIJVINGEN DUAAL LEREN IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS NAAR STANDAARDTRAJECT EN SCHOOLJAAR

Standaardtraject	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Afwerking bouw duaal			2	9	11	9	7
Animator duaal						1	1
Asp.-stuurman binnenscheepvaart duaal							2
Assistent (inter)nat. goederenvervoer DL						1	1
Assistent plantaardige productie DL OV3				4	3	3	3
Autotechnieken duaal					4	2	
Bandenmonteur duaal						9	20
Bandenmonteur duaal OV3					1	2	5
Bestuurder interne transportmiddelen DL							5
Beveiligingstechnicus duaal			2	1		2	4
Binnen- en buitenschrijnwerk duaal							8
Binnenschrijnwerk en interieur duaal							16
Binnenvaart en beperkte kustvaart duaal		9	17	16	14	11	5
Bouwplaatsmachinist duaal			2	1			
Brood- en banketbakkerij duaal		17	26	35	33	32	35
Buitenschrijnwerker hout duaal							1
Chemische procestechnieken duaal	27	38	53	57	89	86	55
Chocolatier duaal		3	7	15	14	17	13
Commercieel assistent duaal					18	35	27
Daktimmerman duaal						4	1
Dakwerker duaal		1	4	7	5	12	15
Decoratie en schilderwerken duaal		14	21	13	3	5	6
Dier en milieu duaal			5	7	6	17	22
Elektrische installaties duaal	9	51	107	122	113	123	110
Elektromechanische technieken duaal		21	43	45	38	19	20
Elektrotechnicus duaal			33	59	78	90	140
Elektrotechnieken duaal			1	3	3	2	
Fietshersteller duaal							6
Fietsinstallaties duaal							4
Fijnschilder duaal							1
Fitnessbegeleider duaal		15	10	7	7	13	21
Florist duaal					3	7	11
Gespecialiseerd verkoper slagerij duaal				2	4	5	6
Groenaanleg en -beheer duaal			30	64	62	68	94
Groendecoratie duaal				2	4	3	1
Grootkeuken en catering duaal			10	16	12	5	6
Grootkeukenkok duaal				7	11	16	11
Haarverzorging duaal	34	64	109	150	125	131	117

Hippisch assistent duaal					10	28	37
Hoeknaadlasser duaal							18
Host duaal						2	2
Hotelreceptionist duaal		6	1	11	8	11	19
Hulpkelner duaal						7	26
Ijzervlechterenbekister-betonnerder DL			1	4	2	4	4
Installateur elektrotechn. basiscomp. DL							16
Installateur gebouwenautomatisering DL			24	30	41	39	51
Installateur nutsvoorzieningen duaal					8	18	12
Interieurbouwer duaal			37	49	51	44	65
Kapper-stylist duaal			45	72	101	95	88
Keukenmedewerker duaal						18	71
Keukenmedewerker duaal OV3						16	23
Kinderbegeleider duaal		62	65	87	88	94	90
Koelinstallaties duaal					6	9	11
Koetswerk duaal			9	17	11	8	13
Kok duaal				8	7	10	6
Lassen-constructie duaal		26	44	36	35	29	40
Lasser-monteerder duaal				14	26	38	47
Logistiek assistent magazijn duaal					12	9	18
Logistiek duaal			39	38	53	72	105
Machinaal houtbewerker duaal						10	18
Magazijnmedewerker duaal						6	49
Magazijnmedewerker duaal OV3						3	4
Mecaniciën tuin-, park-en bosmach. DL LenT					3	4	5
Mechanische vormgevingstechnieken duaal				5	6	2	
Medewerker (banket)bakkerij duaal				8	14	12	9
Medewerker (banket)bakkerij duaal OV3				2	2	2	2
Medewerker fastfood duaal						6	9
Medewerker fastfood duaal OV3			33	63	50	47	47
Medewerker groen- en tuinbeheer duaal OV3	20	26	38	43	38	31	28
Medewerker groen- en tuinaanleg duaal						4	6
Medewerker groen- en tuinbeheer duaal						7	22
Medewerker hout duaal							8
Medewerker hout duaal OV3						5	8
Medewerker kamerdienst duaal							1
Medewerker ruwbouw duaal						12	39
Medewerker ruwbouw duaal OV3							6
Medewerker schilder- en behangwerken DL							11
Medewerker schilder- en behangwerken DL OV3						2	2

Medewerker slagerij duaal				6	8	9	12
Medewerker slagerij duaal OV3						2	1
Medewerker tegelzetwerken en dekvloeren DL							3
Moderealisatie duaal					1	4	
Monteur sanitaire en verwarmingsinst. DL							23
Natuurbeheerder duaal						5	6
Natuursteenbewerker duaal					1		1
Offsetrotatie- en flexodrukker duaal				2	1		
Omsteller verspaning/monteerder-afreg. DL					5	6	15
Ond.mec. zw. bed.voert. Landentuinbouw DL					4	4	3
Onderhoudsmec. zware bedrijfsvoert. DL				6	3	5	1
Onderhoudsmechanica auto duaal		19	46	76	72	84	93
Onderhoudsmedewerker duaal							4
Onthaal, organisatie en sales duaal							84
Ontwikkelaar patronen kled.en conf.art. DL		1					
Ontwikkelaar prototypes mode duaal					1		4
Op. dig. drukken printm./p.enkart.verw.DL				4	7	14	18
Operator CNC-gest. houtbew.machines DL			10	9	3	10	7
Paardenhouder duaal							9
Paardenhouderij duaal						38	78
Pijpfitter-fabriceur duaal						4	1
Plant en milieu duaal			3	8	8	14	15
Podiuminstallaties duaal							6
Podiumtechnicus duaal							1
Podiumtechnieken duaal			2	1			
Pol. mec. pers.w. en lichte bedrijfsv. DL				32	60	51	61
Polyvalent administrat. ondersteuner DL						4	12
Polyvalent mec. zware bedrijfsvoert. DL					1	4	3
Preventief onderhoud machineseninstall.DL				1	5	4	
Printmedia duaal							1
Productie-industrie duaal							3
Productiemedewerker dier duaal						3	9
Productiemedewerker plant duaal						3	6
Restaurant en keuken duaal					7	21	57
Restauratievakman schilder-decoratiew.DL				1	1		
Rotatiedrukker duaal						5	2
Ruwbouw duaal	15	40	48	61	59	61	85
Sanitaire en verwarmingsinstallaties DL					20	36	43
Schilder duaal OV3				13	12	5	

Schoonmaker duaal						5	3
Schrijnwerker houtbouw duaal				3	16	12	9
Slagerij duaal		3	6	15	16	20	23
Spuiter carrosserie duaal			13	18	26	31	26
Stratenmaker duaal							1
Stuurman binnenscheepvaart duaal						4	
Tandartsassistent duaal					3	16	5
Technicus hernieuwbare energietechn. DL			2	2	6	6	7
Technicus installatietechnieken duaal					14	38	45
Technicus koelinstallaties duaal						4	9
Textiel duaal							1
Trappenmaker duaal							1
Tuinaanlegger-groenbeheerder duaal		8	17	29	35	34	37
Verzorgende/Zorgkundige duaal					154	145	151
Vloerder-tegelzetter duaal			9	18	11	12	18
Vorbewerker carrosserie duaal							9
Winkelmedewerker duaal							121
Zorgkundige duaal	17	13	96	118			
Eindtotaal	122	437	1.070	1.552	1.793	2.157	2.969

Tabel 29: Aantal geverifieerde inschrijvingen in duale standaardtrajecten op 1 februari van elk schooljaar sinds 2016. Bron: Dataloep Onderwijs.

9.3 BIJLAGE 3 – GOEDGEKEURDE EN GELDIGE ERKENNINGEN PER OPLEIDING

Opleiding	Stelsel	Aantal goedgekeurde en geldige erkenningen
Aanvuller (so)	Leren en Werken	1.064
Administratief medewerker (so)	Leren en Werken	485
Administratief medewerker expeditie (so)	Leren en Werken	2
Administratief medewerker kmo (so)	Leren en Werken	112
Administratief medewerker onthaal (vwo)	Duaal Leren	1
Afwerking bouw duaal (so)	Duaal Leren	70
Animator duaal (so)	Duaal Leren	4
Animator in de evenementensector (so)	Leren en Werken	1
Arbeider in bos- en natuurbeheer (so)	Leren en Werken	4
Asfalt- en betonwegenbouwer duaal (so)	Duaal Leren	2
Aspirant-stuurman binnenscheepvaart duaal (so)	Duaal Leren	11
Assistent (inter)nationaal goederenvervoer duaal (so)	Duaal Leren	2
Assistent dierlijke productie duaal (so)	Duaal Leren	1
Assistent plantaardige productie duaal (so)	Duaal Leren	31
Assistent podiumtechnicus (so)	Leren en Werken	69

Assistent productieoperator hout (so)	Leren en Werken	4
Assistent productieoperator metaal (so)	Leren en Werken	4
Assistent productieoperator voeding (so)	Leren en Werken	2
Assistent-hoefsmid (so)	Leren en Werken	1
Assistentie in wonen, zorg en welzijn duaal (so)	Duaal Leren	21
Autotechnieken duaal (so)	Duaal Leren	89
Bakker (vwo)	Duaal Leren	2
Bakkerijtechnieken duaal (so)	Duaal Leren	11
Bandenmonteur (so)	Leren en Werken	102
Bandenmonteur (vwo)	Duaal Leren	170
Bandenmonteur duaal (so)	Duaal Leren	170
Banketbakker (so)	Leren en Werken	55
Banketbakker (vwo)	Duaal Leren	1
Basisoperator proceschemie (so)	Leren en Werken	1
Bedrader-monteerder (so)	Leren en Werken	1
Bedrijfsorganisatie duaal (so)	Duaal Leren	6
Begeleider in de kinderopvang (so)	Leren en Werken	514
Behanger (so)	Leren en Werken	32
Bekister (so)	Leren en Werken	36
Bestuurder heftruck (so)	Leren en Werken	89
Bestuurder interne transportmiddelen duaal (so)	Duaal Leren	106
Bestuurder reachtruck (so)	Leren en Werken	24
Betonhersteller (so)	Leren en Werken	1
Beveiligingstechnicus duaal (so)	Duaal Leren	27
Binnen- en buitenschrijnwerk duaal (so)	Duaal Leren	63
Binnenschrijnwerker (so)	Leren en Werken	153
Binnenschrijnwerk en interieur duaal (so)	Duaal Leren	105
Binnenvaart en beperkte kustvaart duaal (so)	Duaal Leren	36
Biotechnologische en chemische technieken duaal (so)	Duaal Leren	1
Bloemen- en plantenteler (so)	Leren en Werken	6
Boomkweker (so)	Leren en Werken	1
Bordenbouwer (so)	Leren en Werken	8
Bouwplaatsmachinist (so)	Leren en Werken	3
Bouwplaatsmachinist duaal (so)	Duaal Leren	7
Brandertechnicus gas/stookolie duaal (so)	Duaal Leren	23
Brom- en motorfietsinstallaties duaal (so)	Duaal Leren	4
Bromfietsmecanici (so)	Leren en Werken	15
Brood- en banketbakker (so)	Leren en Werken	138
Brood- en banketbakkerij duaal (so)	Duaal Leren	196
Broodbakker (so)	Leren en Werken	64
Buitenschrijnwerker (so)	Leren en Werken	57
Buitenschrijnwerker aluminium/metaal duaal (so)	Duaal Leren	3
Buitenschrijnwerker hout duaal (so)	Duaal Leren	15
Buitenschrijnwerker kunststoffen/PVC duaal (so)	Duaal Leren	1
Buurtsportwerker (so)	Leren en Werken	3

Callcentermedewerker (so)	Leren en Werken	5
Carrosseriehersteller (so)	Leren en Werken	166
Cementgebonden voeger dual (so)	Dual Leren	1
Chemische procestechnieken dual (so)	Dual Leren	52
Chocoladebewerker (so)	Leren en Werken	37
Chocoladebewerker (vwo)	Dual Leren	79
Chocolatier dual (so)	Dual Leren	79
Commercieel assistent dual (so)	Dual Leren	269
Commerciële organisatie dual (so)	Dual Leren	53
Confectiestikster (so)	Leren en Werken	1
Constructielasser (vwo)	Dual Leren	2
Containerhersteller (so)	Leren en Werken	8
Culinair slager dual (so)	Dual Leren	1
Dakafdichter (so)	Leren en Werken	72
Dakdekker (so)	Leren en Werken	23
Dakdekker leien en pannen (so)	Leren en Werken	208
Dakdekker metalen daken (so)	Leren en Werken	7
Daktimmerman (so)	Leren en Werken	52
Daktimmerman dual (so)	Dual Leren	34
Dakwerker dual (so)	Dual Leren	139
Datacommunicatie- en netwerktechnicus (vwo)	Dual Leren	2
Decor- en standenbouwer (so)	Leren en Werken	12
Decor- en standenbouwer dual (so)	Dual Leren	15
Decoratie en schilderwerken dual (so)	Dual Leren	230
Dekvloerlegger (so)	Leren en Werken	19
Demonteur/monteur carrosserie (so)	Leren en Werken	60
Dentaaltechnicus dual (so)	Dual Leren	9
Desktop publisher (so)	Leren en Werken	4
Dier en milieu dual (so)	Dual Leren	37
Dierenzorg dual (so)	Dual Leren	1
Drukafwerker (so)	Leren en Werken	10
Drukker-flexograaf (so)	Leren en Werken	1
Drukvoorbereider (so)	Leren en Werken	8
Elektrische installaties dual (so)	Dual Leren	613
Elektromecaniciën (vwo)	Dual Leren	78
Elektromecaniciën dual (so)	Dual Leren	78
Elektromechanische technieken dual (so)	Dual Leren	78
Elektrotechnicus (vwo)	Dual Leren	372
Elektrotechnicus dual (so)	Dual Leren	372
Elektrotechnieken dual (so)	Dual Leren	50
Elektrotechnisch installateur (vwo)	Dual Leren	613
Fietshersteller (vwo)	Dual Leren	108
Fietshersteller dual (so)	Dual Leren	108
Fietsinstallaties dual (so)	Dual Leren	31
Fietsmecaniciën (so)	Leren en Werken	106

Fijnschilder duaal (so)	Duaal Leren	14
Fitnessbegeleider duaal (so)	Duaal Leren	39
Flexodrukker duaal (so)	Duaal Leren	1
Florist (so)	Leren en Werken	9
Florist duaal (so)	Duaal Leren	21
Fotograaf (so)	Leren en Werken	3
Gespecialiseerd verkoper slagerij duaal (so)	Duaal Leren	57
Glaswerker (so)	Leren en Werken	1
Glazenier (so)	Leren en Werken	1
Groenaanleg en -beheer duaal (so)	Duaal Leren	481
Groendecoratie duaal (so)	Duaal Leren	14
Groenteteler (so)	Leren en Werken	1
Grootkeuken en catering duaal (so)	Duaal Leren	101
Grootkeukenhulpkok (so)	Leren en Werken	40
Grootkeukenkok (so)	Leren en Werken	17
Grootkeukenkok duaal (so)	Duaal Leren	63
Grootkeukenmedewerker (so)	Leren en Werken	40
Haarverzorging duaal (so)	Duaal Leren	720
Haarwerker-pruikenmaker-grimeur (so)	Leren en Werken	1
Hippisch assistent duaal (so)	Duaal Leren	272
Hoefsmid (so)	Leren en Werken	1
Hoeknaadlasser (so)	Leren en Werken	277
Hoeknaadlasser duaal (so)	Duaal Leren	258
Hondentrimmer (so)	Leren en Werken	4
Host duaal (so)	Duaal Leren	4
Hotelreceptionist duaal (so)	Duaal Leren	59
Hovenier (so)	Leren en Werken	4
Hovenier-aanleg (so)	Leren en Werken	1
Hovenier-onderhoud (so)	Leren en Werken	10
Hulpdrukker (so)	Leren en Werken	7
Hulpkelner (so)	Leren en Werken	455
Hulpkelner (vwo)	Duaal Leren	575
Hulpkelner duaal (so)	Duaal Leren	575
Hulpkok (so)	Leren en Werken	759
Hulpkok (vwo)	Duaal Leren	11
Hulpmonteur steigerbouw duaal (so)	Duaal Leren	1
Ijsbereider (so)	Leren en Werken	5
Ijzervlechter (so)	Leren en Werken	3
Ijzervlechter en bekister-betonnerder duaal (so)	Duaal Leren	17
Industrieel elektrotechnisch installateur (so)	Leren en Werken	84
Industrieel isolatiewerker (so)	Leren en Werken	1
Industrieel schilder (so)	Leren en Werken	3
Industrieel verpakker duaal (so)	Duaal Leren	4
Industriële schoonmaker (so)	Leren en Werken	3

Installateur elektrotechnische basiscomponenten duaal (so)	Duaal Leren	363
Installateur fotovoltaïsche systemen (so)	Leren en Werken	3
Installateur gebouwenautomatisering duaal (so)	Duaal Leren	177
Installateur nutsvoorzieningen duaal (so)	Duaal Leren	17
Interieurbouwer (so)	Leren en Werken	159
Interieurbouwer duaal (so)	Duaal Leren	345
Kapper (so)	Leren en Werken	603
Kapper (vwo)	Duaal Leren	720
Kapper-salonverantwoordelijke (so)	Leren en Werken	184
Kapper-salonverantwoordelijke (vwo)	Duaal Leren	4
Kapper-stylist duaal (so)	Duaal Leren	588
Kassier (so)	Leren en Werken	1.045
Kelner (so)	Leren en Werken	314
Kelner (vwo)	Duaal Leren	3
Kermismedewerker (so)	Leren en Werken	1
Keukenmedewerker (so)	Leren en Werken	860
Keukenmedewerker (vwo)	Duaal Leren	1.158
Keukenmedewerker duaal (so)	Duaal Leren	1.158
Kinderbegeleider baby's en peuters (vwo)	Duaal Leren	11
Kinderbegeleider duaal (so)	Duaal Leren	727
Kinderbegeleider schoolgaande kinderen (vwo)	Duaal Leren	7
Koel- en warmtetechnieken duaal (so)	Duaal Leren	11
Koelinstallaties duaal (so)	Duaal Leren	37
Koelmonteur (so)	Leren en Werken	7
Koetswerk duaal (so)	Duaal Leren	160
Kok (so)	Leren en Werken	322
Kok (vwo)	Duaal Leren	236
Kok duaal (so)	Duaal Leren	236
Lassen-constructie duaal (so)	Duaal Leren	351
Lasser MIG/MAG (so)	Leren en Werken	227
Lasser TIG (so)	Leren en Werken	126
Lasser beklede elektrode (so)	Leren en Werken	53
Lasser-monteerder (vwo)	Duaal Leren	186
Lasser-monteerder duaal (so)	Duaal Leren	186
Logistiek assistent in de ziekenhuizen (so)	Leren en Werken	16
Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen (so)	Leren en Werken	8
Logistiek assistent magazijn (vwo)	Duaal Leren	82
Logistiek assistent magazijn duaal (so)	Duaal Leren	82
Logistiek duaal (so)	Duaal Leren	401
Logistiek helper in de zorginstellingen (so)	Leren en Werken	390
Machinaal houtbewerker (so)	Leren en Werken	342
Machinaal houtbewerker duaal (so)	Duaal Leren	512
Magazijnier (vwo)	Duaal Leren	2

Magazijnmedewerker (so)	Leren en Werken	512
Magazijnmedewerker (vwo)	Duaal Leren	591
Magazijnmedewerker duaal (so)	Duaal Leren	591
Matroos binnenvaart (so)	Leren en Werken	4
Matroos motordrijver binnenvaart (so)	Leren en Werken	3
Matroos zeevisserij duaal (so)	Duaal Leren	31
Mecaniciën bromfietsen en motorfietsen (vwo)	Duaal Leren	4
Mecaniciën tuin-, park- en bosmachines duaal (so)	Duaal Leren	8
Mechanische vormgeving duaal (so)	Duaal Leren	10
Mechanische vormgevingstechnieken duaal (so)	Duaal Leren	10
Medewerker (banket)bakkerij duaal (so)	Duaal Leren	160
Medewerker bakkerij (vwo)	Duaal Leren	160
Medewerker bloemenzaak en tuincentrum (so)	Leren en Werken	4
Medewerker fastfood (vwo)	Duaal Leren	282
Medewerker fastfood duaal (so)	Duaal Leren	282
Medewerker florist duaal (so)	Duaal Leren	16
Medewerker groen- en tuinaanleg (so)	Leren en Werken	294
Medewerker groen- en tuinaanleg (vwo)	Duaal Leren	339
Medewerker groen- en tuinaanleg duaal (so)	Duaal Leren	339
Medewerker groen- en tuinbeheer (so)	Leren en Werken	397
Medewerker groen- en tuinbeheer (vwo)	Duaal Leren	522
Medewerker groen- en tuinbeheer duaal (so)	Duaal Leren	522
Medewerker hout duaal (so)	Duaal Leren	517
Medewerker kamerdienst (so)	Leren en Werken	15
Medewerker kamerdienst duaal (so)	Duaal Leren	24
Medewerker kinderopvang (so)	Leren en Werken	91
Medewerker productielijn kleding, confectie en meubelstoffering duaal (so)	Duaal Leren	10
Medewerker ruwbouw (vwo)	Duaal Leren	509
Medewerker ruwbouw duaal (so)	Duaal Leren	509
Medewerker schilder- en behangwerken duaal (so)	Duaal Leren	290
Medewerker slagerij (vwo)	Duaal Leren	169
Medewerker slagerij duaal (so)	Duaal Leren	169
Medewerker snackbar-taverne (so)	Leren en Werken	277
Medewerker spoelkeuken duaal (so)	Duaal Leren	1
Medewerker tegelzetwerken en dekvloeren duaal (so)	Duaal Leren	145
Medewerker textielverzorging (so)	Leren en Werken	3
Medewerker textielverzorging duaal (so)	Duaal Leren	4
Metselaar (so)	Leren en Werken	473
Metselaar (vwo)	Duaal Leren	574
Meubelmaker (so)	Leren en Werken	32
Meubelmaker duaal (so)	Duaal Leren	5
Meubelstoffeerder (so)	Leren en Werken	4
Meubelstoffeerder (vwo)	Duaal Leren	7
Meubelstoffeerder duaal (so)	Duaal Leren	7

Moderealizatie duaal (so)	Duaal Leren	8
Monteur centrale verwarming (so)	Leren en Werken	243
Monteur sanitaire en verwarmingsinstallaties duaal (so)	Duaal Leren	369
Monteur steigerbouw duaal (so)	Duaal Leren	1
Monteur ventilatie- en luchtbehandelingskanalen duaal (so)	Duaal Leren	1
Motorfietsmecaniciën (so)	Leren en Werken	15
Motorist 221 kW (so)	Leren en Werken	34
Natuurbeheerder duaal (so)	Duaal Leren	7
Natuursteenbewerker (so)	Leren en Werken	1
Natuursteenbewerker duaal (so)	Duaal Leren	3
Offsetdrukker (so)	Leren en Werken	2
Omsteller verspaning en monteerder-afregelaar duaal (so)	Duaal Leren	20
Onderhouds- en diagnostechnicus personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen (so)	Leren en Werken	76
Onderhouds- en diagnostechnicus zware bedrijfsvoertuigen (so)	Leren en Werken	8
Onderhoudsmecaniciën personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen (so)	Leren en Werken	341
Onderhoudsmecaniciën personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen (vwo)	Duaal Leren	467
Onderhoudsmecaniciën zware bedrijfsvoertuigen (so)	Leren en Werken	57
Onderhoudsmecaniciën zware bedrijfsvoertuigen (vwo)	Duaal Leren	48
Onderhoudsmecaniciën zware bedrijfsvoertuigen duaal (so)	Duaal Leren	48
Onderhoudsmecaniciën zware bedrijfsvoertuigen land- en tuinbouw duaal (so)	Duaal Leren	11
Onderhoudsmechanica auto duaal (so)	Duaal Leren	467
Onderhoudsmedewerker duaal (so)	Duaal Leren	231
Onderhoudsmonteur (vwo)	Duaal Leren	28
Onderhoudstechnicus industriële installaties (so)	Leren en Werken	14
Onderhoudswerker (so)	Leren en Werken	1
Onthaal, organisatie en sales duaal (so)	Duaal Leren	368
Ontwikkelaar patronen kleding- en confectieartikelen duaal (so)	Duaal Leren	7
Ontwikkelaar prototypes mode duaal (so)	Duaal Leren	10
Operator CNC-gestuurde houtbewerkingsmachines duaal (so)	Duaal Leren	200
Operator digitaal drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking duaal (so)	Duaal Leren	30
Oppervlaktebehandelaar (so)	Leren en Werken	7
Opticien-brillenmaker (so)	Leren en Werken	4
Paardenhouder (so)	Leren en Werken	223
Paardenhouder duaal (so)	Duaal Leren	89
Paardenhouderij duaal (so)	Duaal Leren	287
Paletten- en krattenmaker (so)	Leren en Werken	2

Paletten- en krattenmaker duaal (so)	Duaal Leren	6
Patronenmaker (so)	Leren en Werken	6
Pc-technicus (so)	Leren en Werken	168
Pijpfitter (so)	Leren en Werken	4
Pijpfitter-fabriceur (vwo)	Duaal Leren	17
Pijpfitter-fabriceur duaal (so)	Duaal Leren	17
Pijplasser (so)	Leren en Werken	80
Plaatlasser (so)	Leren en Werken	165
Plaatser binnenschrijnwerk (so)	Leren en Werken	148
Plaatser boven- en ondergrondse kabels en leidingen (so)	Leren en Werken	1
Plaatser boven- en ondergrondse leidingen duaal (so)	Duaal Leren	2
Plaatser buitenschrijnwerk (so)	Leren en Werken	117
Plaatser en hersteller van elektrische en elektronische apparatuur (so)	Leren en Werken	3
Plaatser houten vloerbedekking duaal (so)	Duaal Leren	2
Plaatser interieurelementen (so)	Leren en Werken	111
Plaatser parket (so)	Leren en Werken	8
Plaatser soepele vloerbekleding (so)	Leren en Werken	10
Plaatwerker carrosserie (so)	Leren en Werken	51
Plant en milieu duaal (so)	Duaal Leren	40
Podiuminstallaties duaal (so)	Duaal Leren	48
Podiumtechnicus (so)	Leren en Werken	61
Podiumtechnicus duaal (so)	Duaal Leren	14
Podiumtechnieken duaal (so)	Duaal Leren	30
Polyvalent administratief medewerker (vwo)	Duaal Leren	3
Polyvalent administratief ondersteuner (vwo)	Duaal Leren	440
Polyvalent administratief ondersteuner duaal (so)	Duaal Leren	440
Polyvalent mecaniciens personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen (so)	Leren en Werken	270
Polyvalent mecaniciens personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen duaal (so)	Duaal Leren	351
Polyvalent mecaniciens zware bedrijfsvoertuigen (so)	Leren en Werken	60
Polyvalent mecaniciens zware bedrijfsvoertuigen duaal (so)	Duaal Leren	35
Polyvalent onderhoudswerker gebouwen (so)	Leren en Werken	224
Polyvalent techniker havenvoertuigen duaal (so)	Duaal Leren	1
Preventief onderhoud machines en installaties duaal (so)	Duaal Leren	28
Printmedia duaal (so)	Duaal Leren	9
Productie-industrie duaal (so)	Duaal Leren	29
Productiemedewerker dier duaal (so)	Duaal Leren	26
Productiemedewerker drukafwerking in de printmedia duaal (so)	Duaal Leren	12
Productiemedewerker drukken in de printmedia duaal (so)	Duaal Leren	8
Productiemedewerker hout (so)	Leren en Werken	28
Productiemedewerker industrie (so)	Leren en Werken	16

Productiemedewerker industrie dual (so)	Duaal Leren	60
Productiemedewerker interieurbouw (so)	Leren en Werken	78
Productiemedewerker metaal (so)	Leren en Werken	41
Productiemedewerker plant dual (so)	Duaal Leren	25
Productiemedewerker voeding (so)	Leren en Werken	14
Productiemedewerker voedingsindustrie (vwo)	Duaal Leren	1
Productieoperator hout (so)	Leren en Werken	14
Productieoperator metaal (so)	Leren en Werken	14
Productieoperator textielproductielijn dual (so)	Duaal Leren	1
Productieoperator voeding (so)	Leren en Werken	1
Residentieel elektrotechnisch installateur (so)	Leren en Werken	338
Restaurant en keuken dual (so)	Duaal Leren	466
Restauratievakman schilder- en decoratiewerk dual (so)	Duaal Leren	1
Rigger-monteerder (so)	Leren en Werken	2
Rioollegger (so)	Leren en Werken	2
Rioollegger dual (so)	Duaal Leren	3
Roerganger (so)	Leren en Werken	34
Rotatiedrukker dual (so)	Duaal Leren	5
Ruwbouw dual (so)	Duaal Leren	574
Sanitair installateur (so)	Leren en Werken	309
Sanitaire en verwarmingsinstallaties dual (so)	Duaal Leren	227
Schilder (so)	Leren en Werken	219
Schilder-decorateur (so)	Leren en Werken	188
Schipper beperkt vaargebied (so)	Leren en Werken	34
Schoenmaker en -hersteller (so)	Leren en Werken	1
Schoonheidsspecialiste (so)	Leren en Werken	83
Schoonmaakhulp in instellingen en diensten (so)	Leren en Werken	2
Schoonmaker dual (so)	Duaal Leren	37
Schrijnwerker houtbouw dual (so)	Duaal Leren	52
Slager (so)	Leren en Werken	127
Slager distributie (vwo)	Duaal Leren	1
Slager-charcutier dual (so)	Duaal Leren	2
Slager-spekslager (so)	Leren en Werken	124
Slager-spekslager (vwo)	Duaal Leren	1
Slager/bereider verkoopklare gerechten (so)	Leren en Werken	46
Slagerij dual (so)	Duaal Leren	251
Sportbegeleider (so)	Leren en Werken	35
Spuiter carrosserie (so)	Leren en Werken	52
Spuiter carrosserie dual (so)	Duaal Leren	136
Stikster (so)	Leren en Werken	10
Stratenmaker (so)	Leren en Werken	76
Stratenmaker dual (so)	Duaal Leren	70
Stukadoer (so)	Leren en Werken	39
Stukadoer dual (so)	Duaal Leren	24

Tandartsassistent duaal (so)	Duaal Leren	22
Tandprothesetechnicus (so)	Leren en Werken	22
Technicus domotica (so)	Leren en Werken	35
Technicus elektrische zwembaduitrustingen (so)	Leren en Werken	1
Technicus hernieuwbare energietechnieken duaal (so)	Duaal Leren	18
Technicus inbraakbeveiligingssystemen (so)	Leren en Werken	11
Technicus installatietechnieken duaal (so)	Duaal Leren	168
Technicus koelinstallaties duaal (so)	Duaal Leren	35
Technieker industriële procesautomatisatie duaal (so)	Duaal Leren	4
Tegelzetter (so)	Leren en Werken	171
Tertiair elektrotechnisch installateur (so)	Leren en Werken	10
Textiel duaal (so)	Duaal Leren	3
Textielverzorging duaal (so)	Duaal Leren	1
Thuis- en bejaardenzorg/Zorgkundige (so)	Leren en Werken	3
Thuishelper (so)	Leren en Werken	2
Trappenmaker duaal (so)	Duaal Leren	8
Tuinaanlegger-groenbeheerder duaal (so)	Duaal Leren	345
Tuinaanlegger/groenbeheerder (so)	Leren en Werken	143
Tuinaannemer (so)	Leren en Werken	3
Tuinbouwarbeider (so)	Leren en Werken	7
Uitbener-uitsnijder (vwo)	Duaal Leren	2
Uitbener-uitsnijder duaal (so)	Duaal Leren	2
Uitsnijder-uitbener (so)	Leren en Werken	2
Verhuizer-dragers (so)	Leren en Werken	2
Verhuizer-inpakker (so)	Leren en Werken	3
Verkoper (so)	Leren en Werken	1.100
Verpakker (vwo)	Duaal Leren	14
Verpakker duaal (so)	Duaal Leren	14
Verzorgende (so)	Leren en Werken	252
Verzorgende (vwo)	Duaal Leren	15
Verzorgende/Zorgkundige duaal (so)	Duaal Leren	603
Verzorgende/zorgkundige (so)	Leren en Werken	431
Vloerder - tegelzetter duaal (so)	Duaal Leren	116
Voeger (so)	Leren en Werken	31
Vorbewerker carrosserie (so)	Leren en Werken	58
Vorbewerker carrosserie duaal (so)	Duaal Leren	165
Werfbediener (so)	Leren en Werken	218
Werkplaatsbinnenschrijnwerker hout (so)	Leren en Werken	149
Werkplaatsbuitenschrijnwerker hout (so)	Leren en Werken	46
Werkplaatsschrijnwerker aluminium (so)	Leren en Werken	5
Wikkelaar (so)	Leren en Werken	2
Wild- en gevogelteslager (vwo)	Duaal Leren	1
Winkelbediende (so)	Leren en Werken	1.679
Winkelmedewerker duaal (so)	Duaal Leren	1.765
Zeevisserij duaal (so)	Duaal Leren	31

Zorgkundige (vwo)	Duaal Leren	73
Totaal		44.686

Tabel 30: Erkenningen (inclusief duplicaten) voor duale opleidingen (secundair en volwassenenonderwijs) en opleidingen in Leren en Werken die minstens 1 dag goedgekeurd en geldig waren in het schooljaar 2022-2023 per opleiding. Bron: app.werkplekduaal.be.

9.4 BIJLAGE 4 – STANDAARDTRAJECTEN IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS ZONDER INSCHRIJVINGEN IN 2022-2023

Standaardtrajecten zonder inschrijvingen
Asfalt- en betonwegenbouwer duaal
Assistent (inter)nationaal goederenvervoer duaal
Assistent dierlijke productie duaal
Assistent plantaardige productie duaal
Autotechnieken duaal
Bakkerijtechnieken duaal
Bedrijfsorganisatie duaal
Bekapper/hoefsmid duaal
Biotechnologische en chemische technieken duaal
Bouwplaatsmachinist duaal
Bouwtechnieken duaal
Brandertehnicus gas/stookolie duaal
Buitschrijnwerker aluminium/metaal duaal
Buitschrijnwerker kunststoffen/PVC duaal
Cementgebonden voeger duaal
Commerciële organisatie duaal
Decor- en standenbouwer duaal
Dentaaltechnicus duaal
Dierenzorg duaal
Elektrotechnieken duaal
Fijnschilder duaal
Flexodrukker duaal
Hulpmonteur steigerbouw duaal
Industrieel verpakker duaal
Koel- en warmtetechnieken duaal
Matroos zeevisserij duaal
Mechanische vormgeving duaal
Mechanische vormgevingstechnieken duaal
Medewerker florist duaal
Medewerker kamerdienst duaal
Medewerker productielijn kleding, confectie en meubelstoffering duaal
Medewerker textielverzorging duaal
Meubelmaker duaal
Meubelstoffeerder duaal
Monteur metalen gevel- en dakelementen duaal

Monteur steigerbouw duaal
Natuur- en groentechnieken duaal
Onderhoudsmedewerker duaal
Ontwikkelaar patronen kleding- en confectieartikelen duaal
Operator stansmachine in de papier- en kartonbewerkende industrie duaal
Operator strijkafdeling kleding- en confectieartikelen en textielverzorging duaal
Operator vouw-plakmachine in de papier- en kartonbewerkende industrie duaal
Orthopedietechnieken duaal
Paletten- en krattenmaker duaal
Plaatser boven- en ondergrondse leidingen duaal
Plaatser houten vloerbedekking duaal
Podiumtechnieken duaal
Preventief onderhoud machines en installaties duaal
Printmedia duaal
Productiemedewerker drukafwerking in de printmedia duaal
Productiemedewerker drukken in de printmedia duaal
Productiemedewerker industrie duaal
Productieoperator textielproductielijn duaal
Regelaar textielproductiemachines duaal
Restauratievakman schilder-decoratiewerk duaal
Restauratievakman schrijnwerk duaal
Rioollegger duaal
Slachthuismedewerker duaal
Stukadoor duaal
Techniker industriële procesautomatisatie duaal
Textielverzorging duaal
Trappenmaker duaal
Uitbener-uitsnijder duaal
Verpakker duaal

Tabel 31: Standaardtrajecten duaal leren in het secundair onderwijs zonder inschrijving in 2022-2023. Bron: AGODI.

9.5 BIJLAGE 5 – GOEDGEKEURDE DUALE OPLEIDINGEN IN HET VOLWASSENENONDERWIJS

Naam opleidingsgebied	Opleiding
Administratie	Administratief medewerker onthaal
Administratie	Boekhoudkundig assistent
Administratie	HR assistent
Administratie	Logistiek Assistent Magazijn
Administratie	Polyvalent administratief medewerker
Administratie	Polyvalent administratief ondersteuner
Administratie	Vastgoed assistent
Algemene personenzorg	Verzorgende
Algemene personenzorg	Zorgkundige

Assistentie vrije zorgberoepen	Uitvaartassistent
Assistentie vrije zorgberoepen	Uitvaartmanager
Assistentie vrije zorgberoepen	Uitvaartmedewerker
Auto	Bandenmonteur
Auto	Bestuurder Interne Transportmiddelen
Auto	Fietshersteller
Auto	Heftruckchauffeur
Auto	Heftruckchauffeur
Auto	Mecaniciën Bromfietsen en Motorfietsen
Auto	Onderhoudsmecaniciën personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen
Auto	Onderhoudsmecaniciën zware bedrijfsvoertuigen
Auto	Reachtruckchauffeur
Auto	Reachtruckchauffeur
Bakkerij	Bakker
Bakkerij	Banketbakker
Bakkerij	Chocoladebewerker
Bakkerij	Ijsbereider
Bakkerij	Medewerker bakkerij
Bibliotheek-, archief en documentatiekunde	Bibliotheekmedewerker-informatiebemiddelaar
Grafische communicatie en media	Crossmedia assistent
Grafische communicatie en media	Crossmedia assistent in interactieve producties
Horeca	Bereider van visproducten
Horeca	Hulpkelner
Horeca	Hulpkok
Horeca	Kelner
Horeca	Keukenmedewerker
Horeca	Koelceloperator visindustrie
Horeca	Kok
Horeca	Medewerker fastfood
Horeca	Visfileerder-bewerker
Land- en tuinbouw	Medewerker groen- en tuinaanleg
Land- en tuinbouw	Medewerker groen- en tuinbeheer
Lassen	Constructielasser
Lassen	Lasser-monteerder
Lassen	Pijpfitter-fabriceur
Lassen	Pijplasser
Lichaamsverzorging	Kapper
Lichaamsverzorging	Kapper-salonverantwoordelijke
Logistiek en verkoop	Magazijnier
Logistiek en verkoop	Magazijnmedewerker
Logistiek en verkoop	Polyvalent post- en pakketmedewerker
Logistiek en verkoop	Verpakker
Mechanica-elektriciteit	Elektromecaniciën
Mechanica-elektriciteit	Elektrotechnicus

Mechanica-elektriciteit	Elektrotechnisch installateur
Mechanica-elektriciteit	Insteller plaatbewerking
Mechanica-elektriciteit	Insteller verspaning
Mechanica-elektriciteit	Omsteller plaatbewerking
Mechanica-elektriciteit	Omsteller verspaning
Mechanica-elektriciteit	Onderhoudsmonteur
Mechanica-elektriciteit	Procesoperator Voedingsindustrie
Mechanica-elektriciteit	Productiemedewerker Voedingsindustrie
Mechanica-elektriciteit	Productieoperator Voedingsindustrie
Mechanica-elektriciteit	Woningcontroleur
Printmedia	Grafimedia voorbereider - assistent vormgever in de printmedia
Printmedia	Grafimedia voorbereider in de printmedia
Printmedia	Grafimedia voorbereider in de printmedia - CTP Operator
Printmedia	Grafimedia voorbereider in de printmedia - online publicaties
Ruwbouw	Bekister-Betonneerder
Ruwbouw	Ijzervlechter
Ruwbouw	Medewerker Ruwbouw
Ruwbouw	Metselaar
Ruwbouw	Voeger
Slagerij	Bereider van Vleesproducten (Charcutier)
Slagerij	Medewerker Slagerij
Slagerij	Slager Distributie
Slagerij	Slager-Spekslager
Slagerij	Uitbener-Uitsnijder
Slagerij	Vleesbereider
Slagerij	Vleesbewerker
Slagerij	Wild- en Gevogelteslager
Specifieke personenzorg	Kinderbegeleider baby's en peuters
Specifieke personenzorg	Kinderbegeleider schoolgaande kinderen

Tabel 32: Goedgekeurde duale opleidingen in het volwassenenonderwijs. Bron: AHOVOKS.

COLOFON

Samenstelling

Vlaamse overheid
Departement Werk en Sociale Economie
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 Brussel
02 553 42 56
werkplekduaal@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be/departement-wse

Verantwoordelijke uitgever

Dirk Vanderpoorten
Secretaris-generaal

Uitgave

januari 2024